

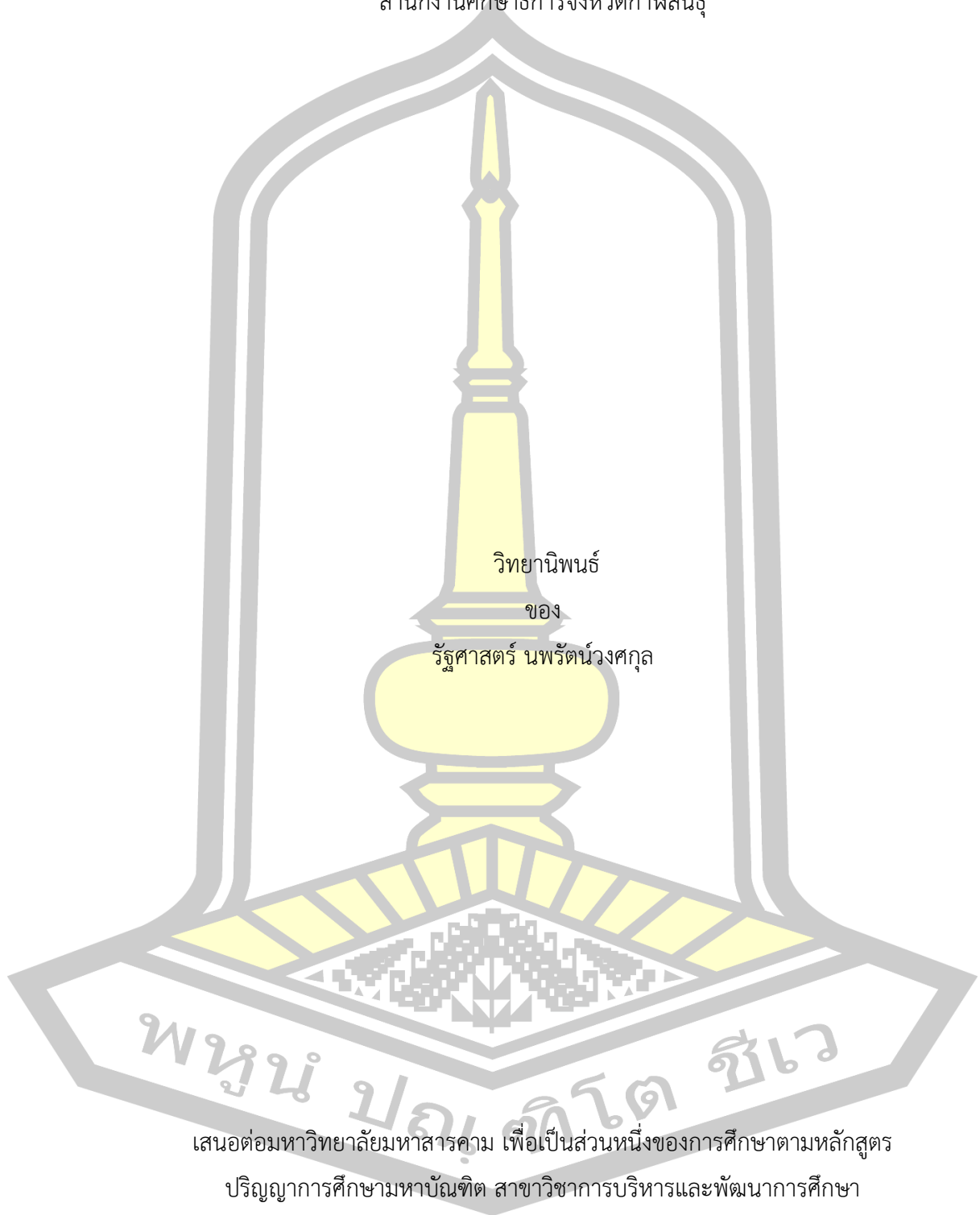
โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับโรงเรียนเอกชนสังกัด
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

วิทยานิพนธ์
ของ
รัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
พฤษภาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับโรงเรียนเอกชนสังกัด
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

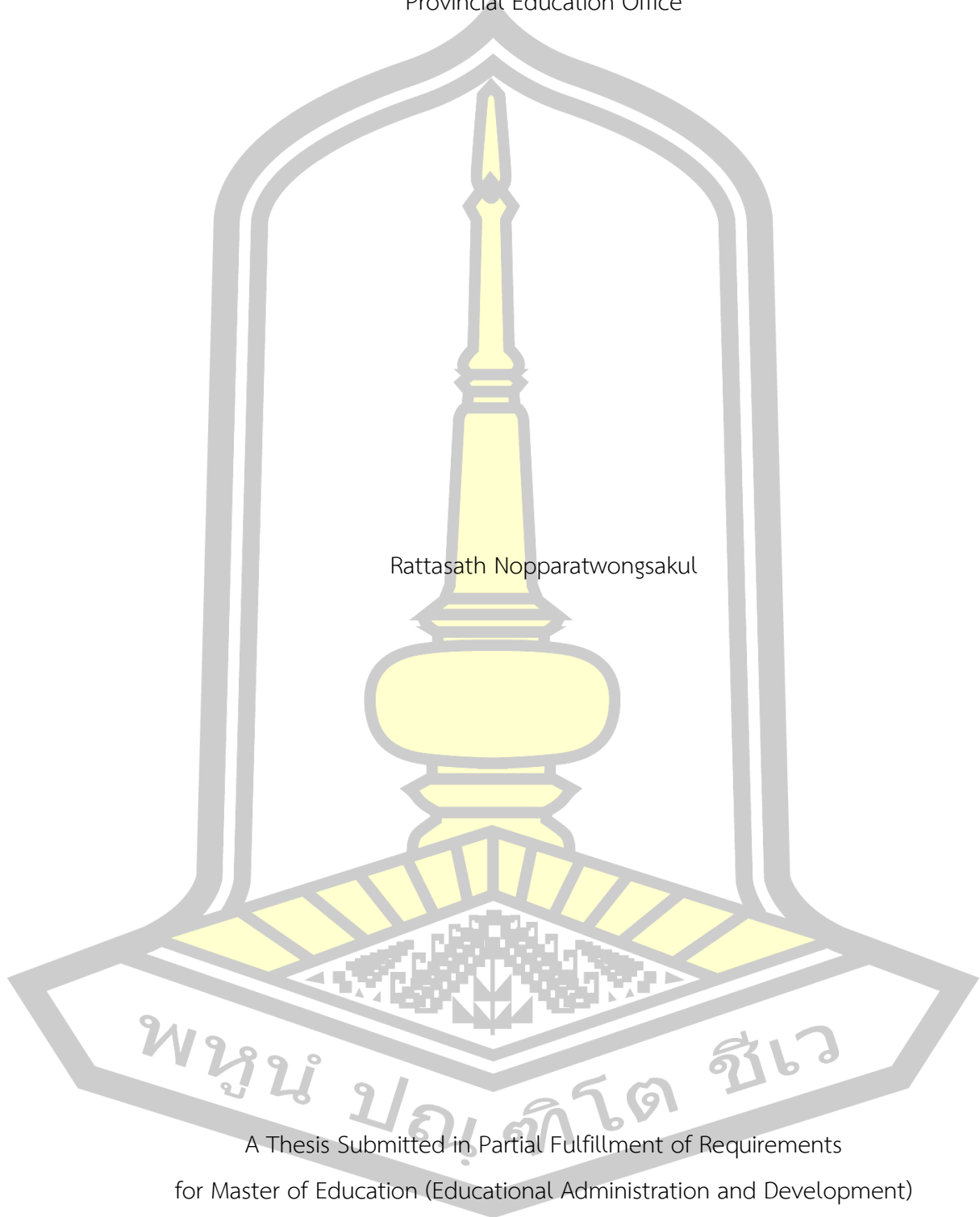
วิถยานิพนธ์
ของ
รัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

พฤษภาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Development of Teacher Program on Student-Centered For Private Schools Kalasin
Provincial Education Office

Rattasath Nopparatwongsakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

May 2021

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายรัฐศาสตร์ นพรัตน์ วงศกุล แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. กาญจน์ เรืองมนตรี)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. วิทยา วรพันธุ์)

กรรมการ

(ผศ. ดร. สีนธะวา คามดิษฐ์)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. อำนาจ ชนะวงศ์)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์		
ผู้วิจัย	รัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิทยา วรพันธุ์		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ 2) พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ การวิจัยนี้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ และระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 504 คน จากประชากรทั้งหมด 1,069 คน ซึ่งได้มาจากการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินโปรแกรม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified})

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามียกระดับความต้องการมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการวัดและ

ประเมินผล ส่วนด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อและแหล่งการสอน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีองค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) เนื้อหา 5) วิธี 6) อุปกรณ์/วัสดุ 7) การประเมินผล และการประเมินโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คนมีความเห็นว่าโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : โปรแกรมพัฒนาครู, การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, โรงเรียนเอกชน

TITLE	Development of Teacher Program on Student-Centered For Private Schools Kalasin Provincial Education Office		
AUTHOR	Rattasath Nopparatwongsakul		
ADVISORS	Assistant Professor Wittaya Worapun , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2021

ABSTRACT

This research aims to 1) study the current conditions, desirable conditions and needs on Student - Centered for Private schools, Kalasin Provincial Education Office 2) to develop teacher development programs in Student-Centered for Private schools, Kalasin Provincial Education Office. This research was conducted in two phases: phase 1, to study the current and desirable conditions on Student - Centered for Private schools, Kalasin Provincial Education Office. And Phase 2, the develop teacher development programs in Student-Centered for Private schools, Kalasin Provincial Education Office. The sample were Administrators and teachers in Private schools. There are 504 persons from the population of 1,069, Which was obtained from Krejcie & Morgan sample table by a Simple random sampling. The research instruments were questionnaires, Interview Form, group conversations, and Program Evaluation. And the statistical program evaluation questionnaire was mean, percentage, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) technique.

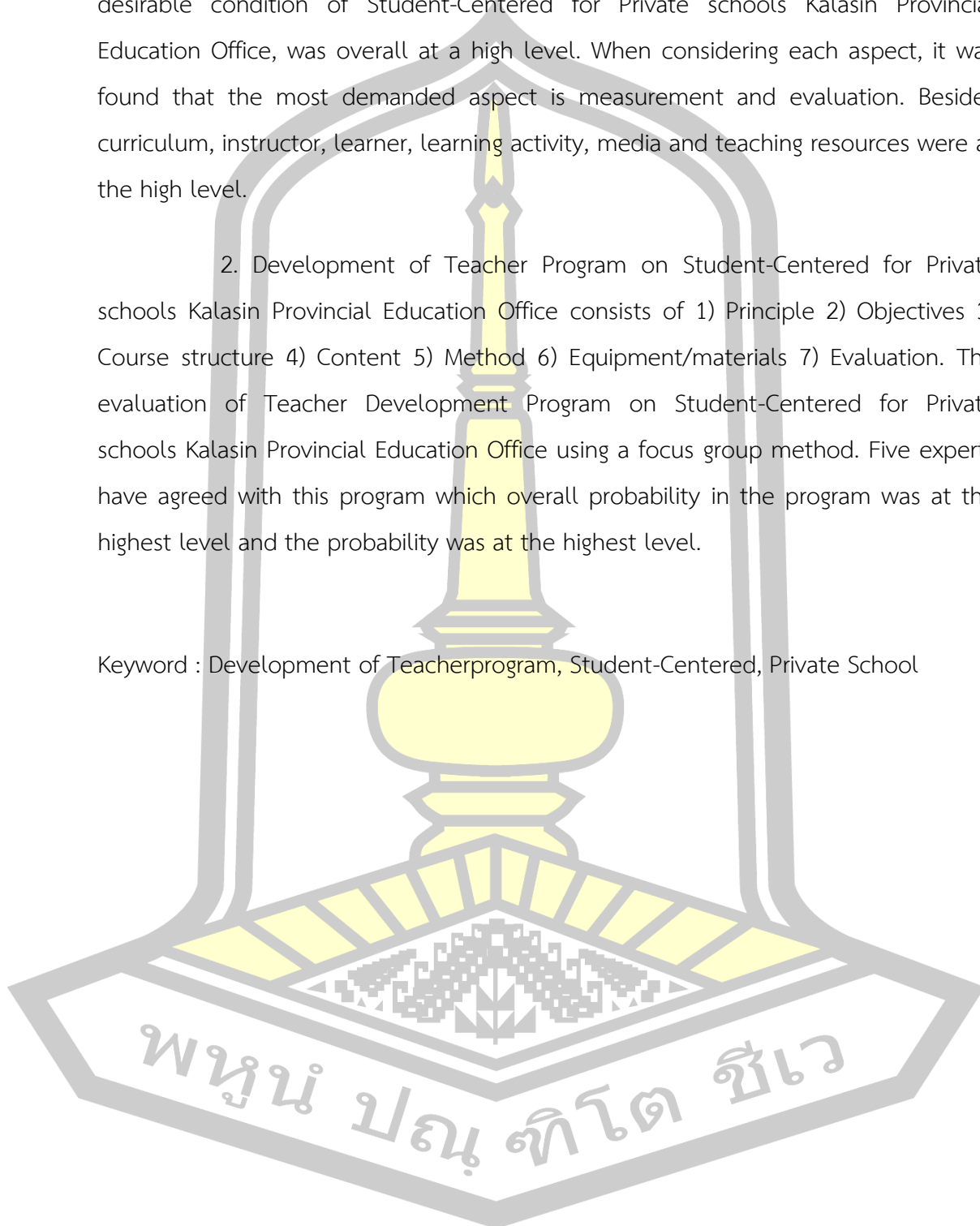
The finding reveals that;

1. The current state of Student-Centered for Private schools Kalasin Provincial Education Office was overall at the moderate level. When considering each

aspect, it was found that all aspects were also at a moderate level. As for the desirable condition of Student-Centered for Private schools Kalasin Provincial Education Office, was overall at a high level. When considering each aspect, it was found that the most demanded aspect is measurement and evaluation. Besides curriculum, instructor, learner, learning activity, media and teaching resources were at the high level.

2. Development of Teacher Program on Student-Centered for Private schools Kalasin Provincial Education Office consists of 1) Principle 2) Objectives 3) Course structure 4) Content 5) Method 6) Equipment/materials 7) Evaluation. The evaluation of Teacher Development Program on Student-Centered for Private schools Kalasin Provincial Education Office using a focus group method. Five experts have agreed with this program which overall probability in the program was at the highest level and the probability was at the highest level.

Keyword : Development of Teacherprogram, Student-Centered, Private School

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งตลอดช่วงเวลาในการศึกษาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา วรรณธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก กอปรกับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธะวา คามดิษฐ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ชนะวงศ์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ในการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้ความกรุณาชี้แนะแนวทางเพื่อสร้างองค์ความรู้ ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ อีกทั้งคณะครูและอาจารย์ทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอน ให้ความรู้ที่น่าับการแก่ผู้วิจัยนับจากเริ่มศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

ขอขอบพระคุณบุพการีผู้ให้กำเนิดชีวิตและผู้จุดประกายความรู้ จนผู้วิจัยสามารถก้าวเดินบนเส้นทางแห่งการศึกษาได้อย่างมั่นคง และขอขอบคุณครอบครัว ได้แก่ ภรรยาและลูกสาว ผู้เป็นกำลังใจสำคัญซึ่งอยู่เบื้องหลังความสำเร็จเสมอมา

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลการวิจัยทำให้การวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ สติปัญญาและความสำเร็จในชีวิต

รัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล

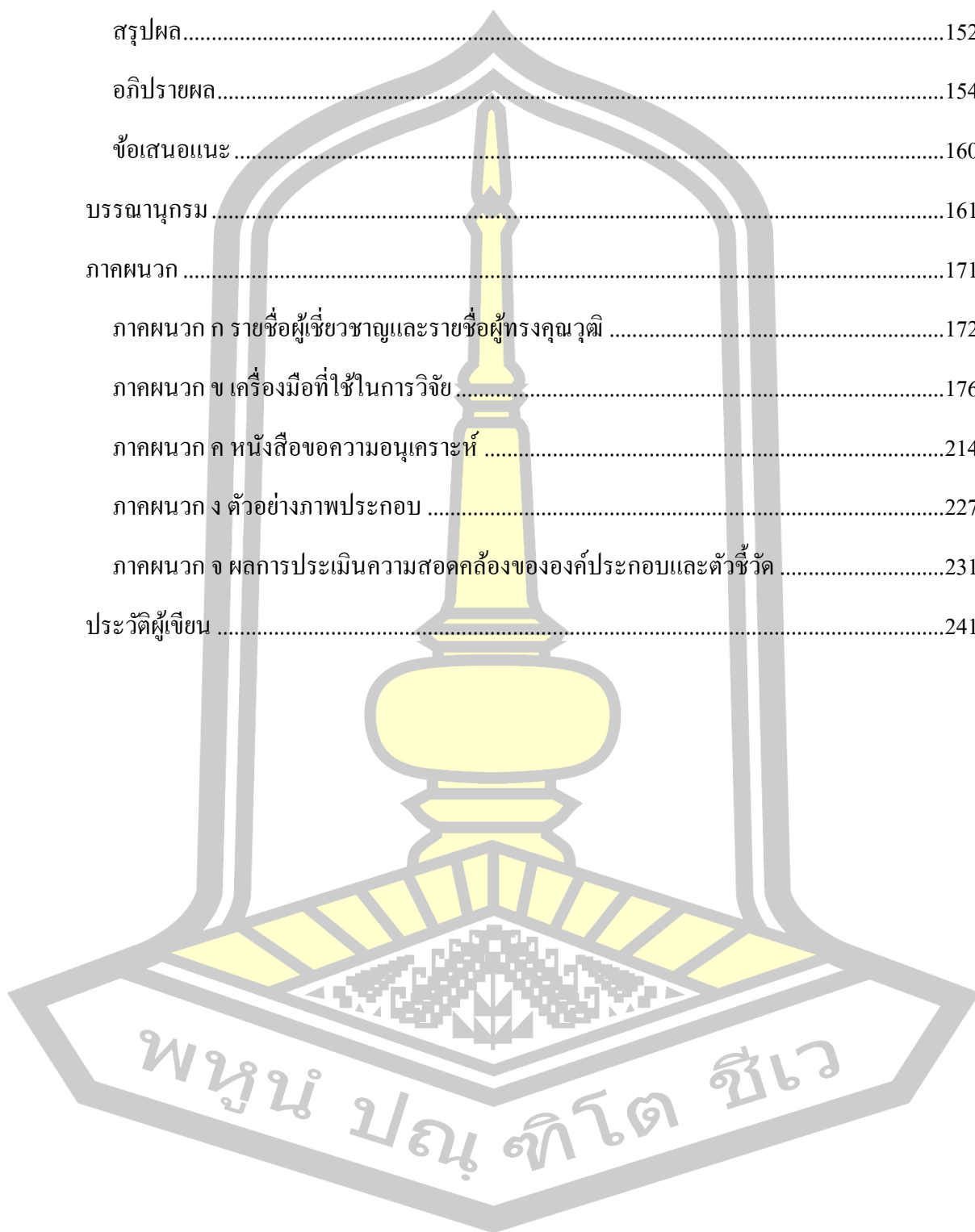
พหุบัณฑิต ชีวะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญรูปภาพ.....	๗
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
1. แนวคิด หลักการเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา.....	11
2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	17
3. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	25
4. โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรม.....	46

5. การพัฒนาครู	49
6. การประเมินความต้องการจำเป็น (PNI)	51
7. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion).....	53
8. บริบทของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดกาฬสินธุ์	56
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
บทที่ 3	62
วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กาฬสินธุ์ มีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้.....	62
ระยะที่ 2 : พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับ สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 4 ตอน	67
บทที่ 4	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กาฬสินธุ์.....	71
ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับ ...	94
สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์.....	94
บทที่ 5	152
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	152

ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	152
สรุปผล.....	152
อภิปรายผล.....	154
ข้อเสนอแนะ.....	160
บรรณานุกรม.....	161
ภาคผนวก.....	171
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	172
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	176
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	214
ภาคผนวก ง ตัวอย่างภาพประกอบ.....	227
ภาคผนวก จ ผลการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบและตัวชี้วัด.....	231
ประวัติผู้เขียน.....	241

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1	การสังเคราะห์องค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	27
ตาราง 2	ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบ และตัวชี้วัดการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่.....	43
ตาราง 3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	63
ตาราง 4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัด	72
ตาราง 5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัด	74
ตาราง 6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัด	75
ตาราง 7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัด	77
ตาราง 8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัด	80
ตาราง 9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัด	82
ตาราง 10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการ .84	
ตาราง 11	ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการ PNI _(Modified) และลำดับ ความต้องการจำเป็นของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับ สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์.....	85
ตาราง 12	ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการ PNI _(Modified) และ	85
ตาราง 13	ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการ PNI _(Modified) และ	87
ตาราง 14	ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการ PNI _(Modified) และ .88	
ตาราง 15	ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการ PNI _(Modified) และ	90
ตาราง 16	ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการ PNI _(Modified) และ	92
ตาราง 17	ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการ PNI _(Modified) และ	93
ตาราง 18	สังเคราะห์ความถี่ด้านหลักสูตร จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Plactice).....	96
ตาราง 19	สังเคราะห์ความถี่ด้านผู้สอน จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Plactice)	97

ตาราง 20 สัเคราะห์ความถี่ด้านผู้เรียน จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Plactice).....98

ตาราง 21 สัเคราะห์ความถี่ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best - Plactice)99

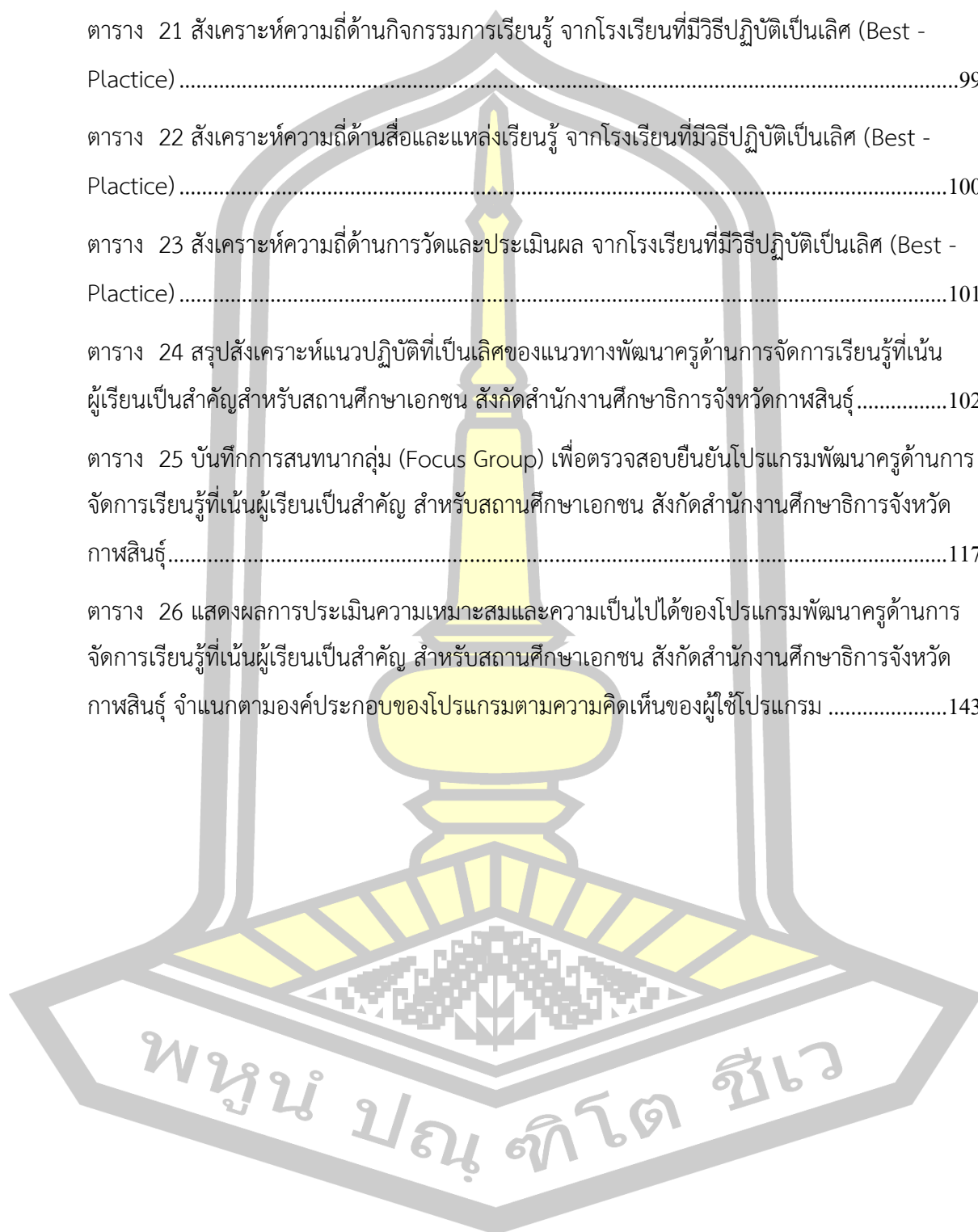
ตาราง 22 สัเคราะห์ความถี่ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best - Plactice)100

ตาราง 23 สัเคราะห์ความถี่ด้านการวัดและประเมินผล จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best - Plactice) 101

ตาราง 24 สรุปสัเคราะห์แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของแนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์.....102

ตาราง 25 บันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อตรวจสอบยืนยันโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์..... 117

ตาราง 26 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามองค์ประกอบของโปรแกรมตามความคิดเห็นของผู้ใช้โปรแกรม143

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 ร่างเบื้องต้นของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์	7
ภาพประกอบ 2 โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	136
ภาพประกอบ 3 Module 1 ด้านหลักสูตร	137
ภาพประกอบ 4 Module 2 ด้านผู้สอน	138
ภาพประกอบ 5 Module 3 ด้านผู้เรียน	139
ภาพประกอบ 6 Module 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	140
ภาพประกอบ 7 Module 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้	141
ภาพประกอบ 8 Module 6 ด้านการวัดและประเมินผล	142

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งคำว่า “ผู้เรียนสำคัญที่สุด” นี้เองเป็นการปฏิรูปการศึกษาไทยครั้งสำคัญ จนเป็นที่มาของการนำเอาหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2547) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้นำหลักการดังกล่าวมาระบุในหลักการของหลักสูตรว่าเป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ถือเป็นกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องและตอบสนองต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายการศึกษาฉบับสำคัญ

ด้านนโยบายของนายกรัฐมนตรี้ได้ระบุว่า กระบวนการเรียนการสอนต้องสร้างแรงจูงใจให้เด็กอยากเรียนหนังสือยึดเด็กเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เน้นให้อ่านออก เขียนได้ และคิดวิเคราะห์ เป็น สามารถสร้างวิสัยทัศน์และวางแผนอนาคตที่ดีของตนเองได้และขยายไปสู่สังคมและประเทศชาติ การจัดการกระบวนการเรียนการสอนของครูต้องเน้นการสอนในห้องเรียนเป็นหลักมากกว่าการสอนพิเศษ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ปรับวิธีการสอนให้ง่ายขึ้น โดยเน้นให้เด็กเกิดกระบวนการเรียนรู้มากที่สุด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) จึงเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่จะต้องจัดให้เกิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญภายในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ระบุว่า สภาพและปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า การจัดการเรียนการสอนของครูส่วนใหญ่เน้นการบรรยายและยังใช้สื่อวัตกรรมการสอนน้อย ครูส่วนใหญ่จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แต่ไม่ได้จัดการเรียนรู้ตามแผน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ได้ฝึกฝนให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง จำนวนนักเรียนต่อห้องมากเกินไปทำให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ สภาพและปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้สื่อการเรียน

การสอนไม่หลากหลาย ครูขาดความรู้และทักษะในการผลิตและพัฒนาสื่อ สื่อการสอนที่ได้รับจาก ส่วนกลางไม่ตรงกับเนื้อหาและความต้องการของครู สื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่ เหมาะสมกับผู้เรียน สภาพและปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า ครูใช้วิธีการวัดและ ประเมินผลไม่เหมาะสม ครูขาดทักษะในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผล

ด้านสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2551) ซึ่งทำการประเมิน คุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงสามปีแรก รอบที่ 2 ระบุว่า ด้านครูประเด็นที่ไม่ได้คุณภาพ คือ ความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ซึ่งผลของการที่ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้มักจะสะท้อนออกมาใน รูปของผลการทดสอบระดับชาติ ซึ่งปัญหาของการจัดการเรียนรู้ที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษาระบุไว้ข้างต้นนี้ก็เกิดขึ้นในโรงเรียนเอกชนด้วยเช่นเดียวกัน

เนื่องจากโรงเรียนเอกชนก็ยังคงต้องเผชิญกับปัญหาที่เกิดจากค่านิยมการสอบบรรจุเป็น ข้าราชการครู ทำให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านครุศาสตร์ ศาสตราจารย์ที่มีใบประกอบวิชาชีพครูเลือกที่จะ สอบบรรจุเป็นข้าราชการมากกว่า เนื่องจากการรับราชการมีโอกาสในการก้าวหน้าทางวิชาชีพ มากกว่า ทั้งยังมีสวัสดิการที่ดีกว่า เมื่อสอบไม่ได้หรืออยู่ระหว่างรอสอบจึงเข้ามาเป็นครูเอกชน อีกทั้ง ครูที่มีใบประกอบวิชาชีพครู ซึ่งปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเอกชนก็ยังลาออกไปสอบบรรจุเป็น ข้าราชการครูอยู่เสมอ ปัญหานี้ส่งผลให้สถานศึกษาเอกชนมีปัญหาขาดแคลนครูที่มีความชำนาญใน ด้านจัดการเรียนรู้ การที่ครูขาดความชำนาญในการจัดการเรียนรู้ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษา ไม่ว่าจะในด้านมาตรฐานและการวัดผล หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาวิชาชีพ และ บรรยากาศในการเรียนรู้

โรงเรียนเอกชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กาฬสินธุ์ ก็ประสบปัญหาผลสัมฤทธิ์ของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติเช่นเดียวกัน ดังรายงาน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560 ที่ระบุว่า ผลการ ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 พบว่า คะแนนเฉลี่ยภาพรวม ระดับจังหวัด (31.98%) ต่ำกว่าระดับประเทศ (34.33%) เมื่อพิจารณาราย สังกัด พบว่า คะแนนเฉลี่ยภาพรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 (32.73%) รองลงมา สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด (32.50%) และ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (30.94%) ตามลำดับ (กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล, 2561)

ส่วนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา 2562 ซึ่งเป็นปีล่าสุด เมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 พบว่า ปีการศึกษา 2562 ทุกสังกัดมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับ ปีการศึกษา 2561 และเพื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2562 พบว่า คะแนนเฉลี่ยภาพรวมสูงสุด คือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 (35.92%) รองลงมา คือ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาฬสินธุ์ (35.19%) และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ (34.85%) ตามลำดับ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์, 2563) จากปัญหาผลสัมฤทธิ์ของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนเอกชนในจังหวัดกาฬสินธุ์จำเป็นต้องพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติให้สูงขึ้นเป็นไปตามนโยบายด้านการศึกษาของชาติ

การพัฒนาครูนั้นนอกจากจะเป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพแล้ว ผู้บริหารจะได้บริหารความเสี่ยงไปในคราวเดียวกันดังที่ ปสุตา โอษฐ์จันทร์ศรี(ม.ป.ป.) ได้ระบุว่า สิ่งสำคัญที่สุดในการบริหารความเสี่ยงด้านนโยบายและด้านกลยุทธ์ของโรงเรียนเอกชนคือต้องพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อให้ผู้บริหารในฐานะผู้นำสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หากผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปใช้จะช่วยสร้างเสริมผู้สอนและผู้เรียนให้มีคุณภาพ ทำให้โรงเรียนเอกชนได้รับการยอมรับ อีกทั้งยังมีประโยชน์ต่อการศึกษาไทยในภาพรวม อันจะส่งผลให้คนไทยมีทักษะที่พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ช่วยพัฒนาพลเมืองให้มีคุณภาพและสามารถแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ในแต่ละด้านอยู่ในระดับใด
2. โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ความสำคัญของการวิจัย

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ จะมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สามารถนำผลการศึกษาไปวางแผนพัฒนาให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ได้โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยระเบียบวิธีวิจัยแบบ R&D หรือการวิจัยและพัฒนา (The Research and Development) เป็นลักษณะหนึ่งของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัย ตลอดจนแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่ได้รับรวบรวมได้ แล้วนำมาสร้างข้อสรุปเป็นองค์ประกอบของด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านผู้สอน 3) ด้านผู้เรียน 4) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 6) ด้านการวัดและประเมินผล

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำเสนอโดยแบ่งเป็น 2 ระยะดังต่อไปนี้

2.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชนสามัญในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 1,069 คน จากจำนวนทั้งหมด 54 แห่ง

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชนสามัญในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 504 คน โดยการเทียบประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

1. การศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. การสังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1 เพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. นำผลจากข้อ 2 มาใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
5. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified})

ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมและวิธีการพัฒนาครู
ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากหน่วยงานที่เป็นเลิศ 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์ และ โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กาฬสินธุ์ อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เพื่อยกร่างโปรแกรม

ตอนที่ 3 ยกร่างโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 4 ประเมินโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งทำหน้าที่
ประเมินโปรแกรม ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากนั้นแก้ไขตามที่
ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ แล้วนำโปรแกรมฉบับสมบูรณ์ไปให้ผู้ให้ประเมิน (โดยประเมินความเหมาะสม/
ความเป็นไปได้) ได้แก่ ผู้ใช้โปรแกรมจำนวน 6 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive
Sampling)

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์
แนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการ ดังนี้

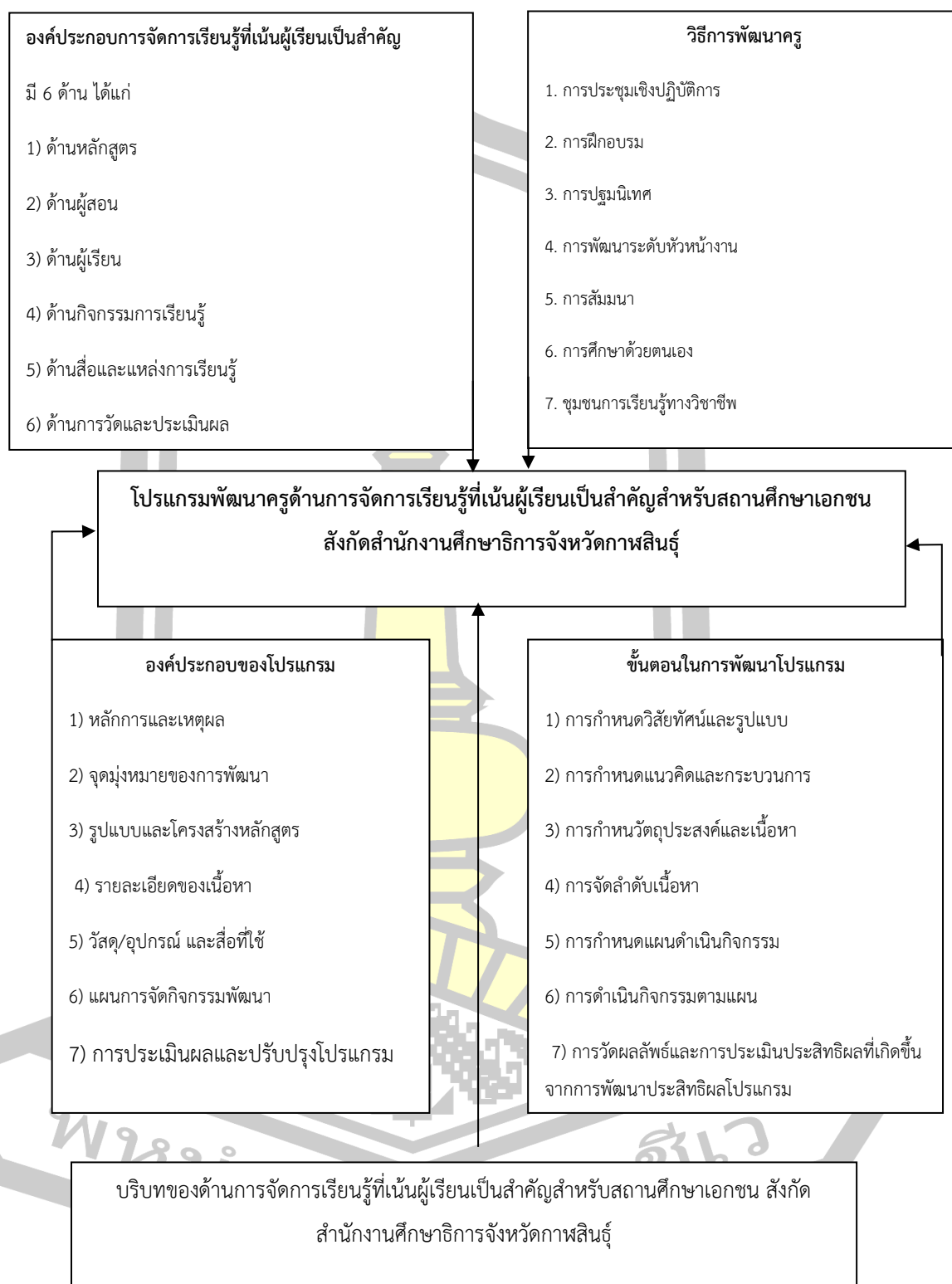
การศึกษาแนวคิดองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จาก
นักวิชาการ ได้แก่ ทิศนา ขัมมณี (2545), นวลจิตต์ เซวเกียรติพงศ์ และคณะ (2545), สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา (2547), พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2549), TEAL Center staff (2010)

การศึกษาองค์ประกอบของโปรแกรม จากนักวิชาการ ได้แก่ Boone (1992), อ่าง บัวศรี
(2542)

การศึกษาขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรม จากนักวิชาการ ได้แก่ Caffarella (2002), Houle
(1996)

การศึกษาวิธีพัฒนาครู จากนักวิชาการ ได้แก่ สมพงษ์ เกษมสิน (2539), สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ปรากฎตั้งภาพประกอบ 1

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ภาพประกอบ 1 ร่างเบื้องต้นของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โปรแกรม หมายถึง โครงสร้างแผนการจัดกิจกรรมที่ออกแบบมาเพื่อจุดมุ่งหมายในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีขั้นตอน กระบวนการ วิธีการพัฒนา อย่างชัดเจน ตามกำหนดเวลาที่เหมาะสม เมื่อครบกำหนดระยะเวลามีการประเมินและพัฒนาต่อไปได้

2. โปรแกรมพัฒนาครู หมายถึง โปรแกรมพัฒนาครู หมายถึง โครงสร้างแผนการจัดกิจกรรมที่ออกแบบมาเพื่อจุดมุ่งหมายในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีองค์ประกอบของโปรแกรม 7 อย่าง และมีวิธีการในการพัฒนาครูอยู่ 2 รูปแบบ

3. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติ วิเคราะห์ และสรุปเป็นองค์ความรู้เฉพาะบุคคลได้ด้วยตนเอง โดยอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และผู้เรียนมีความแตกต่าง โดยมี 6 องค์ประกอบ ซึ่งยึดตามแนวคิดของแนวคิดของทศนา เขมมณี และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาประกอบกับการสังเคราะห์เพิ่มเติมจากนักวิชาการท่านอื่น ๆ ดังนี้

3.1 หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหลากหลายตรงตามความต้องการของผู้เรียน มีความเป็นสากล ยืดหยุ่นไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้ เพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคลอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3.2 ผู้สอน หมายถึง ผู้จัดสิ่งแวดล้อมและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและ ฝึกปรับปรุงตนเองอย่างสร้างสรรค์ โดยต้องเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และสังเกตเพื่อประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

3.3 ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่ได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบจากประสบการณ์ตรง ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี ด้วยกระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง

3.4 กิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง เนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้

3.5 ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งแวดล้อม เทคนิควิธี สถานการณ์ และสิ่งต่าง ๆ ที่ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่ผ่านการตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำไปใช้จริงโดยให้

ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และการประเมินคุณภาพหลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้

3.6 การวัดและประเมินผล หมายถึง การใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน โดยประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม ภายใต้การมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้สอน แล้วนำข้อมูลมาเก็บอย่างเป็นระบบ

4. หลักในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การเข้าใจว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ครูจำเป็นต้องใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับความถนัดของแต่ละบุคคล โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนสำคัญในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้คอยให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในด้านสื่อการเรียนรู้ ตลอดจนจัดหาแหล่ง การเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ใน การเรียนรู้จากการสัมผัสหรือลงมือปฏิบัติจริงของนักเรียน

5. สถานศึกษาเอกชน หมายถึง โรงเรียนสามัญศึกษาในระบบสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ซึ่งบริหารงานโดยบุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐ ในจังหวัดกาฬสินธุ์

6. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้จัดการ ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และรักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์

7. ครู หมายถึง บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากตำราทางวิชาการ เอกสารงานวิจัย ตลอดจนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิด หลักการเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา
2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรม
5. การพัฒนาครู
6. การประเมินความต้องการจำเป็น (PNI)
7. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
8. บริบทของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดกาฬสินธุ์
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พูน ปณ ทิโต ชีเว

1. แนวคิด หลักการเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา

1.1 ความเป็นมาและความหมายของการบริหารการศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารศึกษาไว้ ดังนี้

วิบูลย์ ไทวณะบุตร และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2542) ได้อธิบายเกี่ยวกับความเป็นมาของการบริหารไว้ว่า พัฒนาการของการบริหารในระยะแรก ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 25 (ค.ศ. ที่ 18) จนถึงสงครามโลกครั้งที่ 1 ว่า 1) เริ่มมีความชัดเจนในความหมายของการบริหารที่เน้นไปในทางรัฐประศาสน-ศาสตร์ (Public amd.) เป็นหลัก 2) ยังไม่ได้ให้ความสนใจการบริหารธุรกิจและอุตสาหกรรมมากนัก 3) ต่อมาวงวิชาในมหาวิทยาลัยเริ่มให้ความสนใจศึกษาค้นคว้าและพัฒนากิจการในฐานะเป็น “ศาสตร์” สาขาหนึ่ง และมีการศึกษาเทคนิควิธีการบริหารใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในวงราชการมากยิ่งขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ราว ๆ พ.ศ.2463 จึงมีคำใหม่ ๆ เกิดขึ้นมาใช้ในการบริหารมากขึ้น เช่น Authority (อำนาจหน้าที่) Planing (การวางแผน) Coordination, Control, Process, Organization, Purpose เป็นต้น

วิบูลย์ ไทวณะบุตร และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2542) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน นับแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2553) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การดำเนินการของกลุ่มบุคคล เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถและเป็นคนดี โดยการดำเนินงานของกลุ่ม อาจเป็นการดำเนินงานของครูใหญ่ร่วมกับครูน้อยในโรงเรียน อธิการบดีร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับอธิบดีกรมต่าง ๆ และครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และกลุ่มบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสิ้นการจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้น จะต้องมีกรดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดทำอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมีดำเนินการหรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยและอื่น ๆ ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้ รวมเรียกว่า “ภารกิจทางการบริหารการศึกษา” หรือ “งานบริหารการศึกษา”

หวน พิณรุพันธ์ (2545) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะเจตคติ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านสังคม การเมือง และ

เศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นระเบียบแบบแผน

กล่าวโดยสรุป การบริหารการศึกษา หมายถึง ศิลปะการดำเนินงานร่วมกันกับบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วยการใช้ศาสตร์ความรู้ โดยมีทรัพยากรอันได้แก่ คน เงิน วัสดุ และวิธีการดำเนินงานเป็นปัจจัยในการสนับสนุน มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาความรู้ ความคิด และคุณลักษณะของบุคคล ตลอดจนการดำเนินการพัฒนาด้านวัตถุและการสนองนโยบายทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

1.2 ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ ดังนี้
กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้ให้ความสำคัญการบริหารการศึกษาที่ไว้ดังนี้

1. มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ อันได้แก่ ความเป็นเอกภาพในการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา มีมาตรฐานและทิศทางในการจัดการศึกษา เหมือนกัน โดยส่วนกลางกำหนดนโยบาย ให้คำปรึกษา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา

2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไปโดยคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง

3. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชน สถาบันสังคมต่างๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีการระดมทรัพยากรต่างๆ จากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหรือหาแนวทางการพัฒนาการศึกษา เช่น ความคิด ความรู้ ความสามารถ แรงงาน เงินทุน วัสดุและอื่นๆ เป็นต้น

สุธี สุทธิสมบุรณ์ และสมาน รังสิโยภุชณ์ (2537) กล่าวว่า มนุษย์เราเป็นสมาชิกของสังคม เมื่อมนุษย์อยู่ร่วมกันมากเป็นหมู่เป็นกลุ่ม มีหัวหน้าปกครองบังคับบัญชา มีการแบ่งงานกันทำตามลักษณะความรู้ความสามารถ มนุษย์ก็เริ่มสร้างระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่าง ๆ ขึ้นโดยเรียนรู้จากประสบการณ์และความเชื่อถือ เพื่อมุ่งหวังให้เกิดความสำเร็จเรียบร้อยเกิดขึ้นในองค์การและความสุขในสังคมได้ ฉะนั้นความสำคัญของการบริหาร จึงสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารนั้นได้เจริญเติบโตควบคู่กับการดำรงชีพของมนุษย์ และเป็นสิ่งช่วยให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุก

2. จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลทำให้องค์กรต่าง ๆ ต้องขยายงานด้านบริหารให้กว้างขวางเพิ่มขึ้น

3. การบริหารเป็นตัวบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคมความก้าวหน้าทางวิทยาการ (Technology) ด้านต่าง ๆ ทำให้การบริหารเกิดการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้ารวดเร็วยิ่งขึ้น

4. การบริหารเป็นวิธีที่สำคัญในอันที่จะนำสังคมและโลกไปสู่ความเจริญ ก้าวหน้า

5. การบริหารจะช่วยชี้ให้ทราบถึงแนวโน้มทั้งในด้านความเจริญและความเสื่อมของสังคมในอนาคต

6. การบริหารมีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มคนในองค์การความสำเร็จของการบริหารจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมทางการเมืองอยู่เป็นอันมาก

7. การบริหารมีลักษณะต้องใช้การวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องมือ และการวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหารและความเจริญเติบโตของการบริหาร

8. ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในครอบครัว หรือในองค์การย่อมมีส่วนเกี่ยวพันกับการบริหารอยู่เสมอ ดังนั้นการบริหารจึงเป็นเรื่องน่าสนใจและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างฉลาด

9. การบริหารกับการเมืองเป็นสิ่งคู่กัน ไม่อาจแยกจากกันโดยเด็ดขาด ดังที่กล่าวว่าการเมืองกับการบริหารนั้นเปรียบเสมือนคนละด้านของเหรียญอันเดียวกัน เพราะฉะนั้นการศึกษาวิชาการบริหารจึงต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมทางการเมืองด้วย

ศิริพงษ์ เสาภายน (2548) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญต่อคุณภาพของผลิตทางการศึกษาและการพัฒนาการทุก ๆ ด้านของมนุษย์ที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ เพราะถ้าหากไม่มีการบริหารแล้วการดำเนินงานของสถานศึกษาอาจจะต้องพบกับอุปสรรคมากมายจนไม่สามารถดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

กล่าวโดยสรุป การบริหารการศึกษามีความสำคัญ คือ การบริหารศึกษาช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรสามารถดำเนินการไปได้โดยสะดวก มีการวินิจฉัยสั่งการที่ชัดเจน เกิดเอกภาพด้านนโยบายและสามารถกระจายอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติได้อย่างทั่วถึง ทั้งยังสามารถระดมความรู้ ความคิด ความสามารถ และทรัพยากรจากบุคคล ชุมชน และสถาบันต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

บรยรงค์ ไตจินดา (2543) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมของกลุ่มบุคคลเพื่อจะสนับสนุนการจัดการศึกษาในโรงเรียนให้สัมฤทธิ์ผล

ตามความมุ่งหมายของสังคมและตามภาระหน้าที่ของโรงเรียน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการงาน บริหารกิจการนักเรียน การบริหารงานการเงิน การบริหารงานอาคารสถานที่ การบริหารงาน ความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารงานบุคคลงานบริหารทั่วไป...การบริหารงานดังกล่าวงานบริหาร บุคคลนับเป็นงานที่มีความสำคัญมากงานหนึ่งเนื่องจากบุคลากรเป็นปัจจัยและองค์ประกอบเดียวที่มี อารมณ์ความรู้สึกนึกคิดมีความคาดหวังมีปฏิริยาและมีความต้องการพัฒนาในตัวเองเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานฉะนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสนใจต่อบุคลากรทั้งนี้เพื่อให้ บุคลากรเกิดความพึงพอใจในงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติซึ่งจะทำให้การบริหารโรงเรียนได้รับ ความสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ได้ในที่สุด

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานโดยมุ่งหวังให้ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อคุณภาพของผู้เรียน ในระบบของการ บริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร คือ กลไกสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษามี ประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพย่อมเอื้อต่อการ จัดการเรียนการสอน และส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน กระบวนการบริหารจึงต้องมีการใช้แผนเป็น เครื่องมือในการบริหารงาน โดยแผนนั้นเกิดจากการวางแผนแบบมีส่วนร่วม มีเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

ศิริพงษ์ เสาภายน (2548) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึงการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบในด้านการบริหารวิชาการ การ- บริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่ว ไปให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ สถานศึกษาได้กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานโดยมุ่งหวังให้ส่งผลทั้ง ทางตรงและทางอ้อมต่อคุณภาพของผู้เรียน ผ่านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยการวางแผนแบบมีส่วนร่วม มีเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

1.4 ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545) ที่ระบุว่า ให้ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการ บริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการ บริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาใน อำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี ในเรื่องดังต่อไปนี้

1.4.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ มุ่งให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการ โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกันกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการสามารถ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยที่เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน และท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ มีภาระหน้าที่ 17 อย่าง ประกอบด้วย 1. การพัฒนาหรือการดำเนินการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2. การวางแผนงานด้านวิชาการ 3. การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา 4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา 8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9. การนิเทศการศึกษา 10. การแนะแนว 11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความ เข้มแข็งทางวิชาการ 13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กร อื่น 14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานสถาน ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน วิชาการของสถานศึกษา 16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และ 17. การพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.4.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหาร งบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหา รายได้จาก บริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน มี ภาระหน้าที่ 22 อย่าง ประกอบด้วย 1. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอ ต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี 2. การ จัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานโดยตรง 3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร 4. การขอโอนและการขอ เปลี่ยนแปลงงบประมาณ 5. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 6. การตรวจสอบติดตามและ รายงานการใช้งบประมาณ 7. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้จ่ายผลผลิตจากงบประมาณ 8. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 9. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย เกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา 10. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา 11. การวางแผนพัสดุ 12. การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงิน งบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แล้วแต่กรณี 13. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ 14. การจัดหาพัสดุ 15. การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ 16. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน 17. การเบิกเงินจากคลัง 18. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน 19. การนำเงินส่งคลัง 20. การจัดทำบัญชีการเงิน 21. การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน และ 22. การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

1.4.3 ด้านการบริหารงานบุคคล มุ่งที่จะส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีภาระหน้าที่ 20 อย่าง คือ 1. การวางแผนอัตรากำลัง 2. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 4. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 5. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน 6. การลาทุกประเภท 7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน 8. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ 9. การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน 10. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ 11. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ 12. การออกจากราชการ 13. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ 14. การจัดทำบัญชีรายชื่อ และให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ 15. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 16. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ 17. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ 18. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 19. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต และ 20. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.4.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่นๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตลอดจน การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีภาระหน้าที่ 22 อย่าง ประกอบด้วย 1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

4. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน 5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร 6. การพัฒนา
มาตรฐานการปฏิบัติงาน 7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 8. การดำเนินงานธุรการ 9. การดูแลอาคาร
สถานที่และสภาพแวดล้อม 10. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน 11. การรับนักเรียน 12. การเสนอ
ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา 13. การประสานการจัดการศึกษาใน
ระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย 14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 15. การทัศนศึกษา
16. งานกิจการนักเรียน 17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 18. การส่งเสริม สนับสนุนและ
ประสานการจัดการศึกษาของบุคคลชุมชนองค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
19. งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น 20. การรายงานผลการปฏิบัติงาน
21. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน และ 22. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ทิตนา แคมณี (2547) ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและ
ประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ และมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญ
ในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (active participation) และได้ใช้
กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่แท้จริง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2550) กล่าวว่า ผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการ
กำกับกระบวนการเรียนรู้ ด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ที่ลุ่มลึกในสาระ (Deep knowledge) สามารถ
คิดวิเคราะห์ ถักทอ (Weaving) ความรู้และปรับประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับบริบทของ
สภาพแวดล้อมรวมทั้งสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง

สำลี รักสุทธี และคณะ (2544) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด
คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตามมาตรา
22-24 โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม คือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสร้างสรรค์
กิจกรรมทางการศึกษา ลงมือปฏิบัติจริง ครูเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ชี้บอกให้ความรู้อย่างเดียว
เป็นผู้คอยอำนวยความสะดวก คอยช่วยเหลือแนะนำ รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียน

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่
คำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการจัดการ
เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติ วิเคราะห์ และสรุปเป็นองค์ความรู้เฉพาะบุคคลได้ด้วย

ตนเองเอง โดยอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และผู้เรียนมีความแตกต่าง

2.2 หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548) ระบุในรายงานการวิจัยว่า จากคำสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ระบุในหมวด 4 มาตรา 24 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้พิจารณาจากกรอบความคิดตามแนวทางการจัดการศึกษา และสังเคราะห์เป็นกลุ่มรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยจำแนกเป็น 4 กลุ่มรูปแบบ ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบพัฒนากระบวนการคิดและการจัดการ กลุ่มที่ 2 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบใช้ประสบการณ์จริง กลุ่มที่ 3 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ และกลุ่มที่ 4 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้จากแหล่งวิชาการ ซึ่งแต่ละกลุ่มมีหลักการแนวคิด และรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในแต่ละกลุ่มรูปแบบจะประกอบด้วยรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายตามที่ครูดัดแบบพัฒนาไว้ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบพัฒนากระบวนการคิดและการจัดการ ได้แก่รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ แบบพัฒนากระบวนการคิดด้วยการใช้คำถาม จำแนกเป็น 3 แบบ ประกอบด้วย

แบบที่ 1 การจัดการกระบวนการคิดโดยใช้คำถามของเบนจามิน บลูมและเดอโบโน

แบบที่ 2 การพัฒนาความคิดด้วยวิธีตั้งคำถามโดยใช้หมวดความคิด

แบบที่ 3 การพัฒนาความคิดโดยใช้คำถามสร้างสรรค์

2. รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบโฟร์แมทซิสเต็ม (4 MAT' S Learning)

3. รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบพัฒนากระบวนการคิดแบบวิทยาศาสตร์

4. รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

5. รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบโครงงาน

6. รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ด้วยวงจรพัฒนาคุณภาพแบบ PDCA

กลุ่มที่ 2 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบใช้ประสบการณ์จริง ได้แก่รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบประสบการณ์
2. รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบโครงงาน
3. รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ
4. รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ
5. รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้

กลุ่มที่ 3 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ ได้แก่รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการสู่สาระการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ บูรณาการภายในวิชา กับ บูรณาการระหว่างวิชา และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างวิชา

2. รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการสู่พหุปัญญา

กลุ่มที่ 4 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้จากแหล่งวิทยาการ ได้แก่รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ มีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องคือ ทฤษฎีสถิต้องค์ความรู้ และจากปรัชญากลุ่มสร้างสรรค์ความรู้นิยม (Constructivism)

2. รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบระบบนิเวศน์ในนาข้าว และแปลงผัก เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อนำความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบระบบนิเวศน์จนได้แนวคิดหลักจากการบริหารศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานและแนวการอบรมเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งในโรงเรียนและชุมชน

ทิสนา แคมณี (2547) กล่าวถึงหลักในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะบุคคลทำแทนกันไม่ได้ ผู้สอนที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้เขาได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง

2. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่ต้องมีการใช้กระบวนการคิด สร้างความเข้าใจ ความหมายของสิ่งต่างๆ ดังนั้นผู้สอนจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ

3. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม เพราะในเรื่องเดียวกันอาจคิดได้หลายแง่หลายมุมทำให้เกิดการขยาย เติมเต็มข้อความรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของการเรียนรู้ตามที่สังคมยอมรับด้วย ดังนั้นผู้สอนที่ปรารถนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่นหรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ

4. การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เป็นความรู้สึกเบิกบานเพราะหลุดพ้นจากความไม่รู้ หนีไปสู่ความใฝ่รู้ อยากรู้อีกเพราะเป็นเรื่องน่าสนุกผู้สอนจึงควรสร้างภาวะที่กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้หรือคับข้องใจบ้างผู้เรียนจะหาคำตอบเพื่อให้หลุดพ้นจากความข้องใจ และเกิดความสุขขึ้นจากการได้เรียนรู้เมื่อพบคำตอบด้วยตนเอง

5. การเรียนรู้เป็นงานต่อเนื่องตลอดชีวิต ขยายพรมแดนความรู้ได้ไม่มีที่สิ้นสุด ผู้สอนจึงควรสร้างกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้ไม่รู้จัก

6. การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงเพราะได้รู้มากขึ้นทำให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ เป็นการพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับรู้ผลการพัฒนาของตัวเองด้วย

กองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (2555) ระบุว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ ที่มีลักษณะแตกต่างจากการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบดั้งเดิมทั่วไป คือ

1) ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้บทบาทของผู้สอน คือ ผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นแหล่งความรู้ Resource Person) ของผู้เรียนผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่เลือก และวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียนหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกและจะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้ารับผิดชอบการเรียนรู้ตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2) เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ปัจจัยสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วยได้แก่ เนื้อหาวิชาประสบการณ์เดิมและความต้องการของผู้เรียน การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมายจึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่สอน (เนื้อหา) และวิธีที่ใช้สอน (เทคนิคการสอน)

3) การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้รับความสนุกสนานจากการเรียน หากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ๆ สิ่งใหม่ๆ ประเด็นที่ท้าทายและความสามารถในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งการบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาเริ่มด้วยตนเอง

4) สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียน การมีสัมพันธภาพในกลุ่มจะช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงามการพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่ การปรับปรุงการทำงานและการจัดการกับชีวิตของแต่ละบุคคล สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน

5) ผู้สอนคือผู้อำนวยการความสะดวกและเป็นแหล่งความรู้ ในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนจะต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนเป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียน และสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียน

สิ่งที่สำคัญที่สุดคือความเต็มใจของผู้สอนที่จะช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ผู้สอนจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นความเชี่ยวชาญ ความรู้ เจตคติ และการฝึกฝนโดย ผู้เรียนมีอิสระที่จะรับหรือไม่รับการให้ นั้น ก็ได้

6) ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างจากเดิม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนมองเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างออกไป ผู้เรียนจะมีความมั่นใจในตนเอง และควบคุมตนเองได้มากขึ้นสามารถเป็นในสิ่งที่อยากเป็นมีวุฒิภาวะสูงมากขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมับเหตุการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น

7) การศึกษา คือการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้านพร้อมกันไป การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นจุดเริ่มของการพัฒนาผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน เช่น คุณลักษณะ ด้านความรู้ ความคิด ด้านการปฏิบัติ และด้านอารมณ์ ความรู้สึกจะได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภาคตะวันออก (2557) ระบุว่าหลักการเรียนรู้เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ด้วยตนเอง (Construction) ด้วยการใช้กระบวนการเรียนรู้ (learning process) ได้แก่

1. มีส่วนร่วม (participation) อย่างตื่นตัว (active)
2. มีปฏิสัมพันธ์ (interaction) และร่วมมือ ร่วมใจ (co-operation) ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (share and learning)

กล่าวโดยสรุป หลักในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การเข้าใจว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ครูจำเป็นต้องใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับความถนัดของแต่ละบุคคล โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมสำคัญในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้คอยให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในด้านสื่อการเรียนรู้ ตลอดจนจัดหาแหล่ง การเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ในการเรียนรู้จากการสัมผัสหรือลงมือปฏิบัติจริงของนักเรียน

2.3 บทบาทของผู้บริหารกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ม.ป.ป.) ระบุว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้อาจารย์มีความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีบทบาทในการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ผู้บริหารจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง มีการบริหารจัดการแบบเดิมที่เคยปฏิบัติอยู่ เพื่อตอบสนองแนวคิดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การบริหารจัดการที่เน้นบุคคลเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล ความสนใจ ศักยภาพ การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน และบทบาทของผู้บริหารที่เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ

1. การพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารจะต้องพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สังคม และตลาดแรงงาน และมีการบูรณาการหลักสูตรให้เหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. การจัดหาแหล่งการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงจำเป็นต้องมีกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนรู้ตามความสนใจแหล่งการเรียนรู้ ผู้บริหารจะต้องจัดการแหล่งการเรียนรู้ให้เป็นระบบ วางแผนการใช้แหล่งการเรียนรู้ จัดตั้งบุคลากรรับผิดชอบดูแล มีการควบคุมกำกับ และติดตามประเมินผลการใช้แหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และความต้องการของอาจารย์ในฐานะของผู้อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ จะทำให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. การวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะมีปัญหาวิจัยมากมายที่ท้าทายความสามารถของอาจารย์ในการค้นพบองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนต่อไป ผู้บริหารอาจเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนมาให้ความรู้เบื้องต้น ให้อาจารย์มีโอกาสฝึกทำงานวิจัยในชั้นเรียนด้วยตนเอง และนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้อย่างแท้จริง
4. จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ ผู้บริหารควรจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ไว้ให้พร้อมสำหรับบริการแก่อาจารย์ จัดระบบการผลิต การยืม การเก็บรักษา การซ่อมแซมให้ทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งควรสำรวจความต้องการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ สำหรับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. การจัดสรรงบประมาณ ผู้บริหารจะต้องจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ปรับปรุงแหล่งการเรียนรู้ให้พร้อมสำหรับบริการ ซ่อมแซมอาคารสถานที่ ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรบูรณาการ การเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน
6. การเผยแพร่ผลงาน การเผยแพร่ผลงานการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นภารกิจของผู้บริหารที่จะช่วยจูงใจให้อาจารย์กระตือรือร้นที่จะพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง การเผยแพร่ผลงาน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ ผลงานทางการสัมมนา ทางวิชาการ การจัดสัมนา การเขียนบทความทางวิชาการเผยแพร่
7. การให้ขวัญกำลังใจ ผู้บริหารอาจดำเนินการได้หลายรูปแบบ เช่น การแสดงความสนใจอย่างแท้จริงของผู้บริหาร การยกย่องชมเชย การประกาศเกียรติคุณ การให้วุฒิบัตร หรือโล่

การเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ การส่งเสริมให้เป็นวิทยากร การส่งเข้าร่วมประชุมสัมมนา การส่งไปฝึกอบรมเพิ่มเติม การยกย่องให้เป็นอาจารย์ดีเด่น การจัดสรรงบประมาณให้เป็นกรณีพิเศษ

กล่าวโดยสรุป บทบาทของผู้บริการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาหลักสูตร การจัดหาและจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ การจัดหางบประมาณ การจัดหาสื่ออุปกรณ์ การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน ตลอดจนการให้กำลังใจแก่บุคลากร

2.4 บทบาทของครูกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานวิชาการ (ม.ป.ป.) ระบุว่า ครู อาจารย์มีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1. เป็นผู้จัดการ (Manager) ครู อาจารย์จะเป็นผู้กำหนดบทบาทให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมทำกิจกรรม แบ่งกลุ่ม หรือจับคู่ เป็นผู้อบรมหมายงานหน้าที่ความรับผิดชอบแก่ผู้เรียนทุกคน จัดการให้ทุกคนได้ทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถความสนใจของตน

2. เป็นผู้ร่วมทำกิจกรรม (An Active Participant) เข้าร่วมทำกิจกรรมในกลุ่มจริง พร้อมทั้งให้ความคิดและความเห็นหรือเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เรียนขณะทำกิจกรรม

3. เป็นผู้ช่วยเหลือและแหล่งวิทยาการ (Helper and Resource) คอยให้คำตอบ เมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือทางวิชาการ เพราะการให้ข้อมูล หรือความรู้ในขณะที่ยังเรียนต้องการ จะช่วยทำให้การเรียนรู้มีประสบการณ์เพิ่มขึ้น

4. เป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง (Supporter and Encourager) ช่วยสนับสนุนด้านสื่ออุปกรณ์หรือให้คำแนะนำที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมหรือฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

5. เป็นผู้ติดตามตรวจสอบ (Monitor) คอยตรวจสอบงานที่ผู้เรียนผลิตขึ้นมาก่อนที่จะส่งต่อไปให้ผู้เรียนคนอื่นๆ โดยเฉพาะความถูกต้อง

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2550) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และนำเสนอสิ่งที่ผู้สอนในยุคปัจจุบันต้องปรับเปลี่ยนบทบาทไว้ดังนี้

1. ฝึกคิด คือ สอนให้ผู้เรียนคิดเองเป็น
2. ฝึกให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า ศึกษาให้ลึกซึ้งในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และมีการวิจัยค้นคว้า
3. ฝึกให้ผู้เรียนบริการสังคม คือ สิ่งที่เรียนจะมีคุณค่า เมื่อได้ใช้ความรู้นั้นให้เป็นประโยชน์ ต่อสังคม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ม.ป.ป.) อธิบายว่า ครูอาจารย์เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งครูอาจารย์จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บทบาทในการจัดการเรียนรู้ ครู

อาจารย์จะต้องมีข้อมูลของผู้เรียนแต่ละคน และนำมาวิเคราะห์ผู้เรียนแต่ละคนและจัดการอย่างเหมาะสม เพื่อวางแผนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งครูอาจารย์แต่ละคนควรมีบทบาทที่สำคัญ ดังนี้

1. การเตรียมการสอน ครูควรเตรียมการสอนดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียน เพื่อจัดกลุ่มผู้เรียนตามความรู้ความสามารถ และเพื่อกำหนดเรื่องหรือเนื้อหาสาระในการเรียนรู้

1.2 วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อเชื่อมโยงกับผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉพาะการกำหนดเรื่องหรือเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ ตลอดจนวัตถุประสงค์สำคัญ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นสากล

1.3 เตรียมแหล่งเรียนรู้ เตรียมห้องเรียน

1.4 วางแผนการสอน ควรเขียนให้ครอบคลุมองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดเรื่อง

(2) กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน

(3) กำหนดเนื้อหา ครูควรมีรายละเอียดพอที่จะเติมเต็มผู้เรียนได้ ตลอดจนมีความรู้ในเนื้อหาของศาสตร์นั้นๆ

(4) กำหนดกิจกรรม เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้คิดและลงมือปฏิบัติ ได้ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นำข้อมูลหรือความรู้ที่นำมาสังเคราะห์เป็นความรู้หรือเป็นข้อสรุปของตนเอง ผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียนอาจมีความหลากหลายตามความสามารถ ถึงแม้จะเรียนรู้จากแผนการเรียนรู้เดียวกัน

(5) กำหนดวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับจุดประสงค์

(6) กำหนดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือประเมิน

2. การสอน ครูควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

2.1 สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.2 กระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรม

2.3 จัดกิจกรรมหรือดูแลให้กิจกรรมดำเนินไปตามแผน และต้องคอยสังเกตบันทึกพฤติกรรมที่ปรากฏของผู้เรียนแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มเพื่อสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้มีความเหมาะสม

2.4 ให้การเสริมแรง หรือให้ข้อมูลย้อนกลับ ให้ข้อสังเกต

2.5 การประเมินผลการเรียน เป็นการเก็บรวบรวมผลงานและประเมินผลงานของผู้เรียน ประเมินผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป บทบาทของครูกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ครูต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้จากผู้สอนสอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการจัดเตรียมเนื้อหา สื่อการเรียนรู้ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ความคิด ฝึกทักษะ ตลอดจนเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมด้วยตัวของผู้เรียนเอง และทำหน้าที่คอยติดตามตรวจสอบผลการเรียนรู้ ให้กำลังใจ อีกทั้งยังมีบทบาทในการส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

3. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นวลจิตต์ เชาวกิริติพงศ์ และคณะ (2545) อธิบายเกี่ยวกับหลักการสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไว้ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร เป็นการปฏิรูปหลักสูตรให้ต่อเนื่อง เชื่อมโยง มีความสมดุลในเนื้อหาสาระที่เป็นวิชาการวิชาชีพและวิชาว่าด้วยความเป็นมนุษย์และให้มีการบูรณาการเนื้อหาอย่างหลากหลายที่มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

2. กระบวนการเรียนรู้ กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดของกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดครุคอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้โดยผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนครูซึ่งเป็นบุคลากรหลัก

3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นสำคัญ จะต้องประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงโดยการใช้วิธีการประเมินผู้เรียนหลาย ๆ วิธี

ทศนา แคมมณี (2545) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนนั้นแนวคิดที่สำคัญต้องคำนึงถึงเป้าหมายคือการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในบริบทระดับห้องเรียนเป็นบริบทของการจัดการที่ใกล้ชิดระหว่างผู้สอนและผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งประกอบด้วย ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้ การประเมิน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547) ระบุว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 1. บทบาทผู้สอนและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน 2. ด้านการจัดปัจจัยแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 3. ด้านการประสานความร่วมมือเพื่อการจัดการเรียนรู้ 4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2550) เสนอว่า หลักการจัดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สมดุลเหมาะสม กับวัยความต้องการความสนใจของผู้เรียนและความต้องการของสังคม โดยใช้

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ หลากหลาย ส่งเสริมกระบวนการคิด ได้รับความสนใจด้วยเทคนิควิธีการสอนที่ หลากหลาย ใช้สื่อการเรียนรู้และวิธีการวัดประเมินผลที่หลากหลาย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

TEAL Center staff (2010) ระบุว่า บทบาทและความรับผิดชอบที่เปลี่ยนไปใน ห้องเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย

ผู้เรียน

- มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตนเอง
- ตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่และวิธีที่พวกเขาจะเรียนรู้
- สร้างความรู้และทักษะใหม่ด้วยการสร้างความรู้และทักษะในปัจจุบัน
- เข้าใจถึงความคาดหวังและควรใช้การประเมินตนเอง
- ติดตามการเรียนรู้ของตนเองเพื่อพัฒนากลยุทธ์ในการเรียนรู้
- ร่วมมือกับผู้เรียนคนอื่น ๆ
- ผลงานที่แสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้ที่แท้จริง

ผู้สอน

- ยอมรับและรองรับรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน
- จัดโครงสร้างโดยไม่ต้องมีคำสั่งมากเกินไป
- ฟังและเคารพในมุมมองของผู้เรียนแต่ละคน
- ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการตัดสินใจร่วมกันของผู้เรียน
- ช่วยให้ผู้เรียนประสบปัญหาโดยการถามคำถามปลายเปิดเพื่อช่วยให้พวกเขา

สามารถหาข้อสรุปหรือคำตอบที่เป็นที่พึงพอใจแก่พวกเขา

กิจกรรมการเรียนรู้

- การค้นหาความหมายโดยผู้เรียน
- การสร้างองค์ความรู้มากกว่าการเรียนรู้โดยปราศจากการโต้ตอบ และการสร้าง

ภาพตามประสบการณ์

การจัดการเรียนรู้

- จัดการเวลาด้วยวิธีที่ยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ให้ผู้เรียนเพิ่มความรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้
- จัดเตรียมคำถามและงานที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนนอกเหนือจากการท่องจำ
- ช่วยผู้เรียนปรับความเข้าใจโดยใช้ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์

- สนับสนุนผู้เรียนในการพัฒนาและใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
สำหรับการทำงานแต่ละอย่าง
- จัดให้เกิดการเรียนรู้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

แนวคิดคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น นักวิชาการได้ให้ข้อมูลไว้อย่างหลากหลายดังที่นำเสนอมาแล้วในข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยจะทำการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาข้อสรุปในลำดับต่อไป

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ที่	1	2	3	4	5	6
องค์ประกอบ	ทิตินา เขมเมณี (2545)	นวลจิตต์ เขวากีรติพงษ์ และคณะ (2545)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547)	พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ (2549)	TEAL Center staff (2010)	ความ ถ.บ.
ผู้สอน	✓		✓	✓	✓	4
ผู้เรียน	✓		✓		✓	3
กิจกรรมการเรียนรู้		✓		✓	✓	3
สื่อและแหล่งเรียนรู้	✓		✓	✓		3
หลักสูตร	✓	✓				2
การวัดและประเมินผล	✓	✓	✓	✓		4
การประสานความร่วมมือเพื่อการเรียนรู้			✓			1

การสังเคราะห์องค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามตารางที่ 1 พบว่า องค์ประกอบด้านผู้สอน มีความถี่อยู่ในระดับ 4 ซึ่งถือเป็นความถี่ที่สูงที่สุด ถัดมาคือ องค์ประกอบด้านการวัดและประเมินผล มีความถี่ระดับ 4 องค์ประกอบด้านผู้เรียน มีความถี่ระดับ 3 องค์ประกอบด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีความถี่ระดับ 3 องค์ประกอบด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มี

ความถี่ระดับ 3 องค์ประกอบด้านหลักสูตร มีความถี่ระดับ 2 และองค์ประกอบด้านการประสานความร่วมมือเพื่อการเรียนรู้ มีความถี่ระดับ 1

เมื่อพิจารณาค่าความถี่ขององค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามตารางที่ 1 ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าแนวคิดของทิสนา แคมมณี และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นแนวความคิดพื้นฐานที่นักวิชาการมีความคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงยึดเอาองค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามค่าความถี่ที่นักวิชาการคิดเห็นสอดคล้องกันสูงที่สุด โดยที่เพิ่มอีกหนึ่งองค์ประกอบซึ่งนักวิชาการมีความเห็นสอดคล้องกันอยู่ในความถี่ระดับ 2 คือ องค์ประกอบด้านหลักสูตร รวมทั้งสิ้นเป็น 6 องค์ประกอบ ส่วนองค์ประกอบด้านอื่นที่มีความถี่อยู่ในระดับ 1 ผู้วิจัยได้บูรณาการองค์ประกอบที่มีความคล้ายคลึงกับองค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้นเข้าด้วยกันเพื่อความสมบูรณ์ครบถ้วนของเนื้อหา

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านผู้สอน 3) ผู้เรียนรู้ 4) ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ 5) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และ 6) ด้านการวัดและประเมินผล

3.2 ตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2.1 ด้านหลักสูตร

3.2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

สิทธิพล อางอินทร์ (2556) ให้ความหมายว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน

นิรมล ศตวุฒิ (2543) ให้ความหมายว่า หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งหมดที่ผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียน ซึ่งประสบการณ์การเรียนรู้เหล่านี้ครอบคลุมตั้งแต่ประสบการณ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง อันได้แก่ ประสบการณ์เรียนรู้ที่กำหนดไว้ในจุดหมายของหลักสูตร ประสบการณ์ในชั้นดำเนินการ อันได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับจากเนื้อหาวิชา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นผลของการจัดการเรียนการสอนอันได้แก่ ประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับไปแล้ว และจะนำไปใช้ต่อไปโดยสรุปผลที่ได้จากแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการประเมินหลักสูตร

สรุป หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งหมดที่ผู้ทำหน้าที่จัดการศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียน โดยต้องครอบคลุมประสบการณ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ประสบการณ์ในชั้นดำเนินการ และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นผลของการจัดการเรียนการสอน

3.2.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

อึ้ง บัวศรี (2542) กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นส่วนกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีรายละเอียดที่บ่งชี้

ว่าผู้เรียนควรเรียนรู้อะไร มีเนื้อหาสาระมากน้อยเพียงไร ควรได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะในด้านใด และควรมีพัฒนาการทั้งในส่วนของร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างไร

ปรกฏ นันทวงศ์ และไพโรจน์ ตัววิเศษ (2543) สรุปไว้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพตามที่พึงประสงค์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ

สรุป หลักสูตรมีความสำคัญเพราะหลักสูตรเป็นส่วนกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้อ้างอิงและกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมสาระการเรียนรู้ ปริมาณเนื้อหาสาระ ทักษะที่ควรฝึกฝน และพัฒนาการในด้านต่างๆ

3.2.1.3 ตัวบ่งชี้ด้านหลักสูตร

กรมวิชาการ (2543) ได้ระบุลักษณะของหลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้

1. หลักสูตรสู่อานาคตมีความเป็นสากลมีมาตรฐาน
2. หลักสูตรมีลักษณะกว้างยืดหยุ่นหลากหลายต่อเนื่องเชื่อมโยงสัมพันธ์กับชีวิตจริง
3. ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรผลการจัดการเรียนการสอน
4. เนื้อหาสาระของหลักสูตรต้องมีความสมดุลระหว่างศาสตร์กับศิลป์ทฤษฎีและการปฏิบัติเทคโนโลยีและธรรมชาติ

5. เพิ่มเติมเนื้อหาสาระที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในอนาคตเช่นความรู้เรื่องการจัดการภาษาต่างประเทศคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ระบุถึงแนวทางการจัดทำหลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้โดยต้องจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศรวมทั้งแหล่งการเรียนรู้ต่างๆให้หลากหลายเพื่อเอื้อต่อความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจโดยเหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียนเพื่อให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและสถานที่เป็นการเรียนรู้กันและกัน อันก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองชุมชนสังคมและประเทศชาติโดยการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาผู้ปกครองชุมชนและทุกส่วนของสังคม

2. ต้องถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดการเรียนการสอนต้องมุ่งประโยชน์ของผู้เรียน เป็นสำคัญจึงต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทางแก้ปัญหา เป็นมีนิสัยรักการเรียนรู้และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

กล่าวโดยสรุป การสังเคราะห์จากแนวคิดของนักวิชาการท่านต่าง ๆ ผู้วิจัยสามารถสรุป ได้ว่า ตัวบ่งชี้ด้านหลักสูตร มีดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยให้มีความเป็นสากล 2) รายวิชาในหลักสูตรมีความหลากหลายตรงตามความต้องการของผู้เรียน 3) เนื้อหารายวิชาใน หลักสูตรมีความยืดหยุ่นไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้ 4) หลักสูตรต้องเอื้อต่อการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 5) การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 6) หลักสูตรต้อง เหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน เพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความถนัดและความสามารถ ของแต่ละบุคคล

3.2.1 ด้านผู้สอน

3.2.2.1 ความหมายของผู้สอน

กองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน (2555) ให้ความหมายว่า ผู้สอน คือ ผู้อำนวยการและเป็นผู้สอน เป็นผู้อำนวยความสะดวกและเป็นแหล่งความรู้ในการจัดการเรียน การสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนจะต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนเป็นแหล่งความรู้ที่ ทรงคุณค่าของผู้เรียน และสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ความเต็มใจของผู้สอนที่จะช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ผู้สอนจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียน ไม่ว่าจะด้วยความ เชี่ยวชาญ ความรู้ เจตคติ และการฝึกฝนโดย ผู้เรียนมีอิสระที่จะรับหรือไม่รับการให้ นั้น ก็ได้

วิจารณ์ พานิช (2555) ให้ความหมายว่า ครูแห่งศตวรรษที่ 21 ไม่ได้เป็นผู้ให้ ความรู้แต่ต้องช่วยแก้ไขความรู้อันผิด ๆ ของผู้เรียน เนื่องจากสังคมเปลี่ยนทำให้ผู้เรียนเปลี่ยน ผู้เรียน สมัยนี้ไม่ได้เรียนความรู้และข้อมูลสำคัญเฉพาะจากโรงเรียนอีกต่อไป หรือกล่าวได้ว่าสมัยนี้ผู้เรียนรับ ความรู้จากโรงเรียน เป็นแหล่งรอง ไม่ใช่แหล่งหลัก แหล่งหลัก คือ การรับจากสังคมโดยรอบ โดยเฉพาะจากสื่อมวลชน และอินเทอร์เน็ต ความรู้จากแหล่งต่างๆ นอกโรงเรียนนั้น ผู้เรียนรับมา อย่างถูกต้องบ้าง รับมาแบบเข้าใจผิดบ้าง

สรุปได้ว่า ผู้สอน หมายถึง ผู้อำนวยการและเป็นผู้สอนในการจัดการเรียนรู้อันผู้เรียน มี หน้าที่วิเคราะห์ผู้เรียนแต่ละคนและจัดการอย่างเหมาะสม เพื่อวางแผนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน แต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ

3.2.2.2 ความสำคัญของผู้สอน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ม.ป.ป.) อธิบายว่า ครูอาจารย์เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งครูอาจารย์จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บทบาทในการจัดการเรียนรู้ ครูอาจารย์ต้องมีข้อมูลของผู้เรียนแต่ละคน และนำมาวิเคราะห์ผู้เรียนแต่ละคนและจัดการอย่างเหมาะสม เพื่อวางแผนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2550) อธิบายว่า ครูเป็นภูมิปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาให้ผู้เรียนตั้งแต่ตัวเล็กๆ ซึ่งเป็นประชากรที่สำคัญของโลก ครูต้องเป็นตัวทวีคูณในการนำเด็กเข้าสู่ระบบของการเรียนรู้ บทบาทของครูจึงเปลี่ยนไปจากผู้ให้ความรู้ ผู้บอกความรู้ (Telling, Talking) มาเป็นผู้ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการ (Process) คิดค้นหาความรู้ด้วยตนเองตลอดจนแก้ปัญหาด้วยตนเอง ครูจึงเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอน (Teacher) มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) คือเป็นผู้เตรียมประสบการณ์ สื่อการเรียนการสอนให้ผู้เรียนใช้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

สรุป ผู้สอนมีความสำคัญในฐานะที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ วิเคราะห์ผู้เรียน และวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน

3.2.2.3 ตัวบ่งชี้ด้านผู้สอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) เสนอว่า การจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น ครูจำเป็นต้องเข้าใจบทบาทของตนเองและพฤติกรรมที่ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน... ตัวบ่งชี้การสอนของครู พฤติกรรมที่แสดงว่าครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่

- 1) ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ
- 2) ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
- 3) ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง
- 4) ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์
- 5) ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง
- 6) ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงส่วนด้อย ของผู้เรียน
- 7) ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้
- 8) ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง

9) ครูฝึกฝนกิริยามารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย

10) ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548) ระบุว่า ตัวบ่งชี้ในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญด้านผู้สอน เช่น ผู้สอนดำเนินการเตรียมการจัดการเรียนรู้ ทั้งเนื้อหาและวิธีการที่ผสมผสานภูมิปัญญาไทยและความรู้สากล การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การเข้าใจและเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล การจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาและค้นพบความรู้ การใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง การสอนโดยวัดและประเมินผลทักษะทั้งกระบวนการ ชีตความสามารถ ศักยภาพของผู้เรียน และผลผลิตจากการเรียนรู้ตามสภาพจริง ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป ตัวบ่งชี้ด้านผู้สอนผู้วิจัยยึดเอาตัวบ่งชี้ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เนื่องจากตัวบ่งชี้มีการระบุให้เห็นถึงพฤติกรรมของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้อย่างชัดเจน ซึ่งมีทั้งสิ้น 10 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ 2) ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ 3) ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาผู้เรียนอย่างทั่วถึง 4) ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ 5) ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและ ฝึกปรับปรุงตนเอง 6) ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน 7) ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้ 8) ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง 9) ครูฝึกฝนกิริยามารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย และ 10) ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

3.2.3 ด้านผู้เรียน

3.2.3.1 ความหมายของผู้เรียน

กองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน (2555) ให้ความหมายว่า ผู้เรียน คือ ผู้ที่มีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2550) อธิบายว่า ผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการกำกับกระบวนการเรียนรู้ ด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ที่ลุ่มลึกในสาระ (Deep knowledge) สามารถคิดวิเคราะห์ ถักทอ (Weaving) ความรู้และปรับประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับบริบทของสภาพแวดล้อมรวมทั้งสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง

สรุป ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ด้วยตนเอง

3.2.3.2 ความสำคัญของผู้เรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด (2556) ระบุว่า การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนผู้เรียนจะได้รับความสุขสนานจากการเรียน หากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อน ๆ ได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ ๆ สิ่งใหม่ ๆ ประเด็นที่ท้าทายและความสามารถในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งการบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาเริ่มด้วยตนเอง

สำนักงานวิชาการ (ม.ป.ป.) ให้ความหมายว่า ผู้เรียน คือ ผู้ซึ่งเป็นผู้เลือกหรือตัดสินใจในเนื้อหาสาระที่สนใจเป็นประโยชน์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยได้คิดได้รวบรวมความรู้และลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง

สรุป ผู้เรียนมีความสำคัญในฐานะที่เป็นผู้กำหนดวิธีการเรียนรู้ เลือกรูปแบบการเรียนรู้ และค้นพบคำตอบจากการเรียนรู้ ซึ่งความสำเร็จของผู้เรียนหมายถึงความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้

3.2.3.3 ตัวบ่งชี้ด้านผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้ทำการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้กระบวนการเรียนของนักเรียนพบว่ามีดังนี้

1. นักเรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี
2. นักเรียนฝึกปฏิบัติและทำกิจกรรมหลากหลายจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง
3. นักเรียนเห็นแบบอย่างที่ดีและฝึกเผชิญสถานการณ์จนเกิดจิตสำนึกและคุณธรรม
4. นักเรียนฝึกคิดหลายวิธี สร้างสรรค์จินตนาการและ แสดงออกได้อย่างชัดเจนมีเหตุผล
5. นักเรียนได้รับการเสริมแรงให้ทดลองวิธีการแก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม
6. นักเรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ ความรู้จากแหล่งวิทยาการในโรงเรียนและชุมชน
7. นักเรียนสนใจใฝ่รู้มีส่วนร่วมในการเรียนอย่างมีความสุข
8. นักเรียนฝึกระเบียบวินัยและรับผิดชอบในการทำงานจนสำเร็จ
9. นักเรียนฝึกประเมินผลงาน ฝึกประเมินและปรับปรุง ตนเองและยอมรับ

ผู้อื่น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ม.ป.ป.) ระบุว่า ตัวบ่งชี้ที่บ่งถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย

1. การเรียนรู้ที่มีความสุข อันเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คำนึงถึงภาระงานของสมองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องที่ต้องการเรียนรู้ในบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ บรรยากาศของการเอื้ออาทรและเป็นมิตร ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตรจริงได้
2. การเรียนรู้จากการได้คิดและลงมือปฏิบัติจริง หรือกล่าวอีกลักษณะหนึ่งคือ “เรียนด้วยสมองและสองมือ” เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้คิด ไม่ว่าจะเกิดจากสถานการณ์หรือคำถามก็ตาม และได้ลงมือปฏิบัติจริงซึ่งเป็นการฝึกทักษะที่สำคัญคือ การแก้ปัญหา ความมีเหตุผล
3. การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น เป้าหมายสำคัญด้านหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ ผู้เรียนแสวงหาความรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกโรงเรียน ทั้งที่เป็นเอกสาร วัสดุ สถานที่ สถานประกอบการ บุคคลซึ่งประกอบด้วย เพื่อน กลุ่มเพื่อน วิทยากร หรือผู้เป็นภูมิปัญญาของชุมชน
4. การเรียนรู้แบบองค์รวมหรือบูรณาการ เป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ ได้สัดส่วนกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ความดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชาที่จัดให้เรียนรู้
5. การเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง เป็นผลสืบเนื่องมาจากความเข้าใจของผู้จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า ทุกคนเรียนรู้ได้และเป้าหมายที่สำคัญคือ พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้จัดการเรียนรู้จึงควรสังเกตและศึกษาธรรมชาติของการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าชนิดที่จะเรียนรู้แบบใดมากที่สุด ในขณะเดียวกันกิจกรรมการเรียนรู้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ผู้เรียนจะได้รับการฝึกด้านการจัดการแล้วยังฝึกด้านสมาธิ ความมีวินัยในตนเอง และการรู้จักตนเองมากขึ้น

กล่าวโดยสรุป ตัวบ่งชี้ด้านผู้เรียน มีดังนี้ 1) ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี 2) ผู้เรียนฝึกประสบการณ์จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง 3) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม การสร้างความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง 4) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ 5) ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล 6) ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ ความรู้จากแหล่งวิทยาการในโรงเรียนและชุมชน 7) ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน 8) ผู้เรียนฝึก

ระเบียบวินัยและรับผิดชอบในการทำงานจนสำเร็จ 9) ผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงานตนเอง และยอมรับผู้อื่น 10) ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ 11) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

3.2.4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

3.2.5.1 ความหมายของกิจกรรมการเรียนรู้

วรารณ ศรีวิโรจน์ (ม.ป.ป.) ให้ความหมายว่า กิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การปฏิบัติต่างๆ ของผู้เรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ ผลการเรียนรู้หรือมาตรฐานตัวชี้วัด ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2553) ให้ความหมายว่า กิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

สรุป กิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เพื่อบรรลุตามจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.4.2 ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนรู้

วรารณ ศรีวิโรจน์ (ม.ป.ป.) ระบุว่า กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม จะมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง นั่นคือกิจกรรมการเรียนรู้ มีผลต่อผู้เรียนดังนี้

- 1) กระตุ้นความสนใจ สนุกสนาน ตื่นตัวในการเรียน มีการเคลื่อนไหว
- 2) เปิดโอกาสให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้
- 3) ปลุกฝังความเป็นประชาธิปไตย การใช้ทักษะชีวิต
- 4) ฝึกความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลตามศักยภาพ

และคุณลักษณะที่ดี

5) ส่งเสริมทักษะกระบวนการต่างๆ เช่น การคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร การแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม การบริหารจัดการ ฯลฯ

สรุป กิจกรรมการเรียนรู้มีความสำคัญต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากสามารถส่งผลให้เกิดความสนใจ ความเพลิดเพลิน ทั้งยังเป็นการฝึกฝนทักษะไปในคราวเดียวกัน นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อความสำเร็จของการเรียนรู้

3.2.4.3 ตัวบ่งชี้ของกิจกรรมการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูและนักเรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

กล่าวโดยสรุป ตัวบ่งชี้ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยยึดเอาตัวบ่งชี้ตามแนวคิดการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีดังนี้

1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูและนักเรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และ 6) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

3.2.5 ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้

3.2.5.1 ความหมายของสื่อและแหล่งการเรียนรู้

นิคม ทาแดง และคณะ (2545) ให้ความหมายว่า สื่อการสอน หมายถึง ตัวกลางหรือสิ่งต่างๆ เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคนิควิธีการ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดการพัฒนา และสามารถนำความรู้ไปที่รับนั้นไปใช้ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และมีประสิทธิภาพ

วรารมณ์ ศรีวิโรจน์ (ม.ป.ป.) ให้ความหมายว่า สื่อและแหล่งการเรียนรู้ คือ สิ่งที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอด ความรู้ เจตคติและทักษะไปยังผู้เรียน สามารถมองเห็นเป็นรูปธรรมได้ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือทำให้บทเรียนง่ายขึ้น

สรุป สื่อและแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งแวดล้อม เทคนิควิธี สถานการณ์และสิ่งต่าง ๆ ที่บรรจุเนื้อหาการเรียนรู้ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้เนื้อหา หรือประสบการณ์ นั้น ๆ

3.2.5.2 ความสำคัญของสื่อและแหล่งการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547) ระบุว่า สื่อ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนนั้น ตามหลักจิตวิทยาให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวบุคคลว่า มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีจะเกิดการเรียนรู้และปรับตัวได้ดี ครูผู้สอนจึงไม่ควรมองข้ามการจัดสภาพการเรียนรู้ โดยเริ่มที่ตัวผู้สอนต้องทำตัวเป็นสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้เรียน ให้ความรักความเมตตาเป็นกัลยาณมิตร เพื่อสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง ผู้เรียนจะเกิดความไว้วางใจและเรียนรู้อย่างมีความสุข ต้องจัดสื่อและอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้พร้อม จัดห้องเรียนอาคารสถานที่ภายในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2543) ได้ให้ความหมายว่า สื่อการเรียนการสอน เป็นวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ทั้งที่เป็นประเภทถาวรและสิ้นเปลือง ที่จำเป็นต้องใช้ปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียนที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.5.3 ตัวบ่งชี้ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547) อธิบายเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้อย่างกว้างขวางว่า สื่อการเรียนรู้อาจต้องจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อการเรียนรู้อุปกรณ์ต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน โดยจะคัดเลือกสื่อการเรียนรู้อุปกรณ์ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นั้น ๆ เมื่อได้สื่อและอุปกรณ์การสอนแล้ว จะนำมาตรวจสอบใช้ก่อนนำไปใช้จริง ทั้งด้านเนื้อหา เวลา ความชัดเจนถูกต้อง และจำนวนของสื่อ เพื่อให้เกิดความชำนาญในการใช้สื่อ มีการจัดลำดับการใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา และกิจกรรมที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้เสนอหลักการใช้สื่อการเรียนรู้อุปกรณ์เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติแก่ครูผู้สอนและการใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การเลือกใช้สื่อการสอน

การเลือกใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประกอบการสอน เป็นสิ่งจำเป็นที่ครูสามารถเลือกได้เหมาะสม เพราะถ้าเลือกไม่เหมาะสมอาจทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หลักการเลือกสื่อการเรียนการสอนพื้นฐานที่ครูควรยึดเป็นหลักการไว้ควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ดังต่อไปนี้ คือ

1. บทเรียนสื่อการเรียนการสอนต้องมีคุณสมบัติตรงกับเนื้อหาจุดประสงค์ของบทเรียนและความมุ่งหมายในการสอน
2. ผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนต้องเหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ระดับสติปัญญา ความสนใจ และจำนวนผู้เรียน
3. สื่อการเรียนการสอน ควรเป็นสื่อการเรียนการสอนที่หาง่าย และมีประสิทธิภาพ สื่อความหมายได้ดี เสนอเรื่องราวได้ตรงตามความเป็นจริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดของตนเองเพิ่มเติมจากบทเรียน คือให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หรือได้มีกิจกรรมที่สัมพันธ์ ประสบการณ์เดิม นอกจากนี้ควรคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวกับ สี เสียง ความคงทนและความสนุกสนาน
4. ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เวลา สถานที่ และสภาพแวดล้อมอื่นๆ จัดสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสิ่งเหล่านี้ด้วย

ขั้นที่ 2 การเตรียมการใช้สื่อการเรียนการสอน

การเตรียมการใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นการวางแผนใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในการใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นการสร้างความพร้อมให้กับครูผู้เรียนสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อให้การใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1. การเตรียมความพร้อมของครู
 - 1.1 ศึกษาบทเรียน ครูต้องศึกษาบทเรียนจากคู่มือครูและแผนการสอน
 - 1.2 เตรียมการสอน กำหนดชนิดและเวลาของการใช้สื่อการสอน
 - 1.3 จัดหาสื่อการเรียนการสอน ถ้าต้องมีการผลิตต้องศึกษาถึงวัสดุอุปกรณ์และวิธีการผลิต เพื่อให้ผลิตสื่อการเรียนการสอนได้ตรงตามความต้องการ
 - 1.4 ศึกษารายละเอียดจากคู่มือสื่อการเรียนการสอน (ถ้ามี)
 - 1.5 เตรียมสื่อการเรียนการสอนอื่นๆ และวัสดุที่จำเป็นต้องใช้ร่วมกับสื่อการเรียนการสอนนั้น
 - 1.6 ทดลองใช้ก่อนมีการใช้จริงในห้องเรียน

2. การเตรียมผู้เรียน เป็นการสร้างความพร้อมให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ก่อนที่จะมีการใช้สื่อการเรียนการสอน ปฏิบัติได้ดังนี้

2.1 การใช้สื่อการเรียนการสอนบางอย่างครูและนักเรียนจุดมุ่งหมาย การเรียนการสอนร่วมกัน

2.2 ช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้จากสื่อการเรียนการสอน ด้วย

วิธีต่างๆ เช่น กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในสื่อที่ครูนำมาใช้ เพราะจะช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยความตั้งใจ ให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะสื่อการเรียนการสอนที่จะใช้ เช่น ให้ความหมายของสื่อต่าง ๆ หรือ คำศัพท์ใหม่ เป็นต้น

2.3 เตรียมผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด

3. เตรียมสื่อการเรียนการสอน

3.1 ตรวจสอบสื่อให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

3.2 จัดลำดับของสื่อให้เหมาะสม ถูกต้อง เพื่อความสะดวกเมื่อใช้

3.3 ควรตรวจสอบเครื่องมือต่างๆ ให้พร้อมที่จะใช้งานได้ดี

3.4 จัดบันทึกข้อมูลสำคัญกับสื่อ เพื่อจะใช้อธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจ

4. การเตรียมในด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก

4.1 จัดเก้าอี้ให้เพียงพอ ให้ผู้เรียนได้มองเห็นและได้ยินเสียงอย่าง

ชัดเจน

4.2 ตรวจสอบระบบแสงสว่างและการถ่ายเทอากาศในห้องเรียน

4.3 จัดสิ่งรบกวนภายนอกที่จะเบนความสนใจของผู้เรียนไปทางอื่น

4.4 หากสื่อการเรียนการสอนนั้นเป็นเกมหรือการจัดสถานการณ์

จำลองในห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ควรโยกย้ายง่ายหรือจัดรูปแบบใหม่ได้โดยไม่มียากนัก

ขั้นที่ 3 การนำเสนอสื่อการเรียนการสอน

เป็นขั้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการสอน เป็นขั้นสำคัญที่ผู้สอนไม่ควรพลาดในการนำเสนอสื่อการเรียนการสอนนั้นมีหลักปฏิบัติ ดังนี้

1. ควรมีการสร้างความพร้อมให้กับนักเรียนก่อน อาจมีกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

2. การเสนอสื่อการเรียนการสอน ต้องเหมาะสมตามลำดับขั้นของแผนการและควรเสนอสื่อเมื่อถึงเวลาตามลำดับที่วางแผนไว้

3. อุปกรณ์หรือสื่อใดที่ใช้แล้วควรเก็บทันที ไม่ควรตั้งแสดงไว้ เพราะอาจทำให้มีจุดสนใจมากเกินไป ผู้เรียนเบนความสนใจไปที่สื่อที่ตั้งแสดงไว้

4. ในขณะที่ใช้สื่อทุกครั้งควรพยายามสังเกตและสำรวจความบกพร่องของสื่อและผู้ใช้สื่อด้วยเสมอ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงให้ดีขึ้น

ขั้นที่ 4 การประเมินผลสื่อการเรียนการสอน

การนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ประกอบการสอน ไม่ว่าจะป็นขั้นตอนใดของการสอนก็ตาม ควรจะได้มีการติดตามผลที่จะใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครั้งต่อไป จุดมุ่งหมายสำคัญของการประเมินผลในส่วนของผู้เรียนเพื่อครูจะได้ทราบถึง

1. ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และมีพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของการเสนอเนื้อหาอื่นๆ มากน้อยเพียงไร
2. ผู้เรียนจะได้มีโอกาสขยายความรู้ให้กว้างออกไปอีกการประเมินผลนอกจากจะช่วยให้ครูได้ทราบข้อมูลทั้งสองประเด็นดังกล่าวแล้วยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจและสนใจในบทเรียนตลอดเวลาด้วย เนื่องจากการประเมินผลเป็นแรงกระตุ้นอย่างหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นขึ้นได้

กล่าวโดยสรุป ตัวบ่งชี้ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ มีดังนี้ 1) การจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน 2) การคัดเลือกสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ 3) การตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง ทั้งด้านเนื้อหา เวลา ความชัดเจน ถูกต้อง และจำนวนของสื่อ 4) การจัดลำดับการใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม 5) การจัดทำมุมประสบการณ์ภายในห้องเรียนอย่างครบถ้วนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสุข 6) การประเมินคุณภาพหลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้

7) การปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้

3.2.6 ด้านการวัดและประเมินผล

3.2.6.1 ความหมายของการวัดและประเมินผล

ไพศาล สุวรรณน้อย (บรรณาธิการ), (2545) ให้ความหมายว่า การวัดผลและการประเมินผลเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่อง เมื่อมีการวัดผลจะทำให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดหลายด้าน เมื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งเพื่อตีค่า หรือสรุปคุณค่าออกมาถือว่าเป็นกระบวนการประเมิน ผลการประเมินจะมีความถูกต้องเที่ยงตรงเพียงใดขึ้นกับความถูกต้องของผลการวัด ถ้าผลการวัดถูกต้องการประเมินก็จะมีผลเชื่อถือได้มากและตรงกับความเป็นจริง ถ้าผลการวัดผิดพลาด การประเมินก็จะผิดพลาดไปด้วย

พัชรี จันทร์เพ็ง (2556) ให้ความหมายว่า การวัด (Measurement) หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลข (Assignment of Numerals) ให้แก่ คุณลักษณะของสิ่งต่างๆ ที่ต้องการวัดตามเกณฑ์ โดยอาศัยองค์ประกอบ 3 ส่วนที่สำคัญ คือ จุดมุ่งหมายของการวัด เครื่องมือที่ใช้วัด และ

การแปลผล ส่วนการประเมิน (Assessment) คือ กระบวนการรวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกำหนดเกณฑ์เชิงคุณลักษณะสำหรับใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับผู้เรียน แล้วให้ข้อมูลย้อนกลับไปยังผู้เรียน

สรุป การวัดและประเมินผล หมายถึง การกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการตัดสินใจเด่น จุดด้อย และประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ โดยการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

3.2.6.2 ความสำคัญของการวัดและประเมินผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด (2556) ระบุว่า การวัดและประเมินผลเป็นส่วนสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น เมื่อการจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ การวัดและประเมินผลจึงต้องปรับเปลี่ยนไปให้มีลักษณะเป็นการประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักการศึกษาได้ยอมรับกันว่าแนวคิดในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมคือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (2553) ระบุว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียน และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลจำเป็นต้องมีลักษณะที่สอดคล้องกัน

สรุป การวัดและประเมินผลมีความสำคัญ คือ เป็นองค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสำเร็จและสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.2.6.3 ตัวบ่งชี้ของการวัดและประเมินผล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ม.ป.ป.) ระบุว่า การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินผลผู้เรียนรอบด้านตามสภาพจริงของผู้เรียน มีตัวบ่งชี้สำคัญดังนี้

1. เน้นการประเมินที่ดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลา ทุกสภาพการณ์
2. เน้นการประเมินที่ยึดพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ
3. เน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน
4. ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมิน ตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน
5. เน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน
6. การประเมินด้านความคิด เน้นความคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์

7. เน้นให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียน ผู้ปกครอง และครู

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547) อธิบายเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ของการวัด และประเมินผลไว้ว่า ในการวัดและประเมินผลต้องกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน และต้องให้ครอบคลุมคุณลักษณะตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ทักษะ และการแสดงออกของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน แล้วนำผลที่วัดได้มา วางแผนและดำเนินการปรับปรุง หรือส่งเสริมผู้เรียนตามความเหมาะสมต่อไป การวัดและประเมินผล กำหนดแนวทางให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้และดำเนินการตามขั้นตอนของหลักวิชาการ กล่าวคือ มีการประเมินผลก่อนเรียน เพื่อสำรวจความรู้พื้นฐานของผู้เรียนแต่ละคน ทำให้ได้ทราบถึง ความแตกต่างระหว่างผู้เรียนแต่ละคน มีการประเมินผลระหว่างเรียน ขณะที่สอนยังไม่จบกระบวนการ ทั้งหมดก็จะมีประเมินผลควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ และสุดท้ายมีการ ประเมินผลหลังเรียน เพื่อสรุปว่าผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้มากน้อยเพียงใด

กล่าวโดยสรุป การสังเคราะห์จากแนวคิดของนักวิชาการท่านต่าง ๆ ผู้วิจัยสามารถ สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้ด้านการวัดและประเมินผล มีดังนี้ 1) ดำเนินการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกสภาพการณ์ 2) ประเมินจากพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน จริง ๆ 3) ประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน 4) ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่ หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน 5) มุ่งเน้นคุณภาพ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน 6) ดำเนินการประเมิน ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม 7) ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของ ผู้เรียนผู้ปกครอง และผู้สอน 8) การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของผู้เรียนและผู้สอน

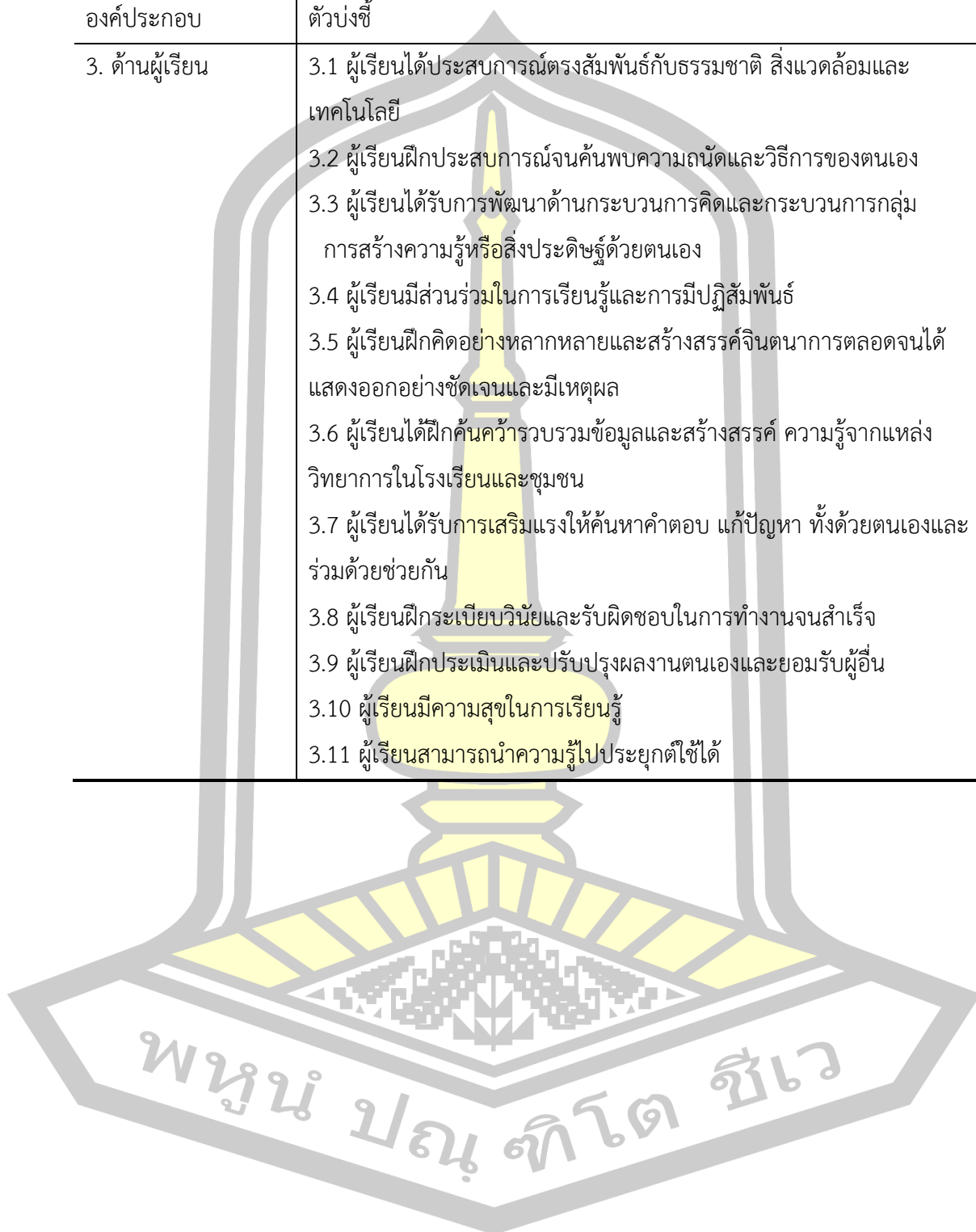
ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร มี 6 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านผู้สอน มี 10 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านผู้เรียน มี 11 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มี 6 ตัวบ่งชี้ 5) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ มี 7 ตัวบ่งชี้ และ 6) ด้านการวัด และประเมินผล มี 8 ตัวบ่งชี้ ดังที่แสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบ และตัวชี้วัดการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
1. ด้านหลักสูตร	<p>1.1 การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยให้มีความเป็นสากล</p> <p>1.2 รายวิชาในหลักสูตรมีความหลากหลายตรงตามความต้องการของผู้เรียน</p> <p>1.3 เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรมีความยืดหยุ่นไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้</p> <p>1.4 หลักสูตรต้องเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต</p> <p>1.5 การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นแก้ปัญหาเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต</p> <p>1.6 หลักสูตรต้องเหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน เพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล</p>
2. ด้านผู้สอน	<p>2.1 ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ</p> <p>2.2 ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้</p> <p>2.3 ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาผู้เรียนอย่างทั่วถึง</p> <p>2.4 ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์</p> <p>2.5 ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและ ฝึกปรับปรุงตนเอง</p> <p>2.6 ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน</p> <p>2.7 ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้</p> <p>2.8 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง</p> <p>2.9 ครูฝึกฝนกิริยามารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย</p> <p>2.10 ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
3. ด้านผู้เรียน	<p>3.1 ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี</p> <p>3.2 ผู้เรียนฝึกประสบการณ์จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง</p> <p>3.3 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม การสร้างความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง</p> <p>3.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์</p> <p>3.5 ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล</p> <p>3.6 ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ ความรู้จากแหล่งวิชาการในโรงเรียนและชุมชน</p> <p>3.7 ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน</p> <p>3.8 ผู้เรียนฝึกระเบียบวินัยและรับผิดชอบในการทำงานจนสำเร็จ</p> <p>3.9 ผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงานตนเองและยอมรับผู้อื่น</p> <p>3.10 ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้</p> <p>3.11 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
4. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	<p>4.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>4.2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา</p> <p>4.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>4.4 จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา</p> <p>4.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ</p> <p>4.6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ</p>
5. ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้	<p>5.1 การจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน</p> <p>5.2 การคัดเลือกสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>5.3 การตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง ทั้งด้านเนื้อหา เวลา ความชัดเจน ถูกต้อง และจำนวนของสื่อ</p> <p>5.4 การจัดลำดับการใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมที่กำหนดไว้ อย่างเหมาะสม</p> <p>5.5 การจัดทำมุมประสบการณ์ภายในห้องเรียนอย่างครบถ้วนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข</p> <p>5.6 การประเมินคุณภาพหลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้</p> <p>5.7 การปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
6. ด้านการวัดและประเมินผล	<p>6.1 ดำเนินการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกสภาพการณ์</p> <p>6.2 ประเมินจากพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ</p> <p>6.3 ประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน</p> <p>6.4 ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน</p> <p>6.5 มุ่งเน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน</p> <p>6.6 ดำเนินการประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>6.7 ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียนผู้ปกครอง และผู้สอน</p> <p>6.8 การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของผู้เรียนและผู้สอน</p>

ข้อมูลจากตาราง 4 พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร มี 6 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านผู้สอน มี 10 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านผู้เรียน มี 11 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มี 6 ตัวบ่งชี้ 5) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ มี 7 ตัวบ่งชี้ และ 6) ด้านการวัดและประเมินผล มี 8 ตัวบ่งชี้

4. โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรม

4.1.โปรแกรม

4.1.1 ความหมาย

นักวิชาการได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของโปรแกรมไว้ ดังนี้
 สุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย (2548) อธิบายเกี่ยวกับความหมายของโปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพครูหมายถึง ระบบโครงสร้างที่กำหนดกิจกรรมต่างๆที่ออกแบบมาเพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกันเพื่อการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานของครู

พวงแก้ว กิจธรรม (2552) อธิบายว่า โปรแกรมการพัฒนา คือแผนการจัดกิจกรรม ที่มีขั้นตอน กระบวนการ วิธีการพัฒนา อย่างชัดเจน โดยให้ความสำคัญกับผู้ที่จะพัฒนา ได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อสนองตอบวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ตั้งไว้

อุณา นพคุณ (2546) อธิบายว่า โปรแกรม (Program) คือ งานประจำที่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง...ตั้งนั้นระยะเวลาจึงจำเป็นในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและมีการพัฒนาประเมิณผลเพื่อการคงอยู่ของกิจกรรมเป็นปัจจัยที่สำคัญของโปรแกรม

กล่าวโดยสรุป โปรแกรม หมายถึง โครงสร้างแผนการจัดกิจกรรมที่ออกแบบมาเพื่อจุดมุ่งหมายในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีขั้นตอน กระบวนการ วิธีการพัฒนา อย่างชัดเจน ตามกำหนดเวลาที่เหมาะสม เมื่อครบกำหนดระยะเวลาจะมีการประเมินและพัฒนาต่อไปได้

4.1.2 องค์ประกอบของโปรแกรม

การศึกษาเอกสารวิชาการต่าง ๆ พบว่า มีผู้อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของโปรแกรมไว้ดังนี้

Boone (1992) อธิบายว่า องค์ประกอบโปรแกรมการพัฒนา มีดังนี้

1) จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมด้านความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมที่รับผิดชอบ 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ที่อยู่ในแผนการสอนของโปรแกรม ครอบคลุมประเด็นปัญหาที่กำหนดในโปรแกรม 3) แผนการจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของโปรแกรม 4) จัดวัสดุ/ อุปกรณ์ สื่อการสอนต่างๆ ให้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้และมีความน่าสนใจ 5.) รายละเอียดของเนื้อหา 6) มีแบบประเมินผล หรือเครื่องมือที่ใช้วัดกระบวนการพัฒนาด้านต่าง ๆ หรือการปฏิบัติของนักเรียนตามวัตถุประสงค์ 7) วัตถุประสงค์ สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลของโปรแกรม มีความสอดคล้องกับเนื้อหา 8) นำโปรแกรมไปใช้ เพื่อดูว่าสื่อการสอนและกิจกรรมนั้นเหมาะสมหรือไม่ และ 9) มีการรวบรวมข้อมูลจากผลการเรียนรู้ ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรมหรือไม่

ธีราร บัวศรี (2542) สรุปว่า องค์ประกอบหลักของโปรแกรม ออกเป็น 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เป้าหมายและนโยบายทางการศึกษา 2) จุดมุ่งหมาย 3) รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร 4) จุดประสงค์รายวิชา 5) เนื้อหา 6) จุดประสงค์ของการเรียนการสอน 7) กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอน 8) การประเมินผล และ 9) วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) จุดมุ่งหมายของการพัฒนา 3) รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร 4) รายละเอียดของเนื้อหา 5) วัสดุ/อุปกรณ์ และสื่อที่ใช้ 6) แผนการจัดกิจกรรมพัฒนา และ 7) การประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรม

4.1.3 การพัฒนาโปรแกรม

Caffarella (2002) เสนอไว้ในหนังสือ Planning Program for Adult Learners ว่า แบบการวางแผนโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนประกอบไปด้วย 9 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้คือ

- ขั้นที่ 1 การสร้างข้อมูลพื้นฐานสำหรับกระบวนการวางแผน
- ขั้นที่ 2 การระบุแนวความคิดของโปรแกรม
- ขั้นที่ 3 การจัดลำดับแนวความคิดของโปรแกรม
- ขั้นที่ 4 การพัฒนาวัตถุประสงค์
- ขั้นที่ 5 การเตรียมการสำหรับถ่ายโอนการเรียนรู้
- ขั้นที่ 6 การสร้างแผนการประเมินผล การกำหนดรูปแบบ ตารางเวลาและ
ความต้องการทางด้านเจ้าหน้าที่
- ขั้นที่ 7 การออกแบบแผนการสอน
- ขั้นที่ 8 การประสานงานผู้สนับสนุน
- ขั้นที่ 9 การสื่อสารคุณค่าของโปรแกรม

Houle (1996) นำเสนอโปรแกรมการพัฒนาบุคลากรไว้ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันและระบุกิจกรรมที่เป็นไปได้
 - ขั้นตอนที่ 2 การตัดสินใจทางด้านกระบวนการที่จะนำไปใช้
 - ขั้นตอนที่ 3 การระบุวัตถุประสงค์และการปรับให้เหมาะสม
 - ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบรูปแบบที่เหมาะสมทางด้านทรัพยากรผู้นำ
 - ขั้นตอนที่ 5 รูปแบบที่ใช้มีความเหมาะสมกับแบบแผนของชีวิต
 - ขั้นตอนที่ 6 นำแผนไปสู่ผลกระทบเชิงบวกที่จะเกิดขึ้นในองค์กร
 - ขั้นตอนที่ 7 การวัดผลลัพธ์และการประเมินประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา
- กล่าวโดยสรุปได้ ขั้นตอนในการพัฒนาโปรแกรม ประกอบด้วย 1) การกำหนดวิสัยทัศน์และรูปแบบ 2) การกำหนดแนวคิดและกระบวนการ 3) การกำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหา 4) การ-จัดลำดับเนื้อหา 5) การกำหนดแผนดำเนินกิจกรรม 6) การดำเนินกิจกรรมตามแผน 7) การวัดผลลัพธ์และการประเมินประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา

5. การพัฒนาครู

5.1 ความหมายของการพัฒนาครู

กรมวิชาการ (2544) ให้ความหมายว่า การพัฒนาบุคลากร คือ การจัดกิจกรรมที่จำเป็น และซับซ้อนอย่างหนึ่งที่จะสร้างความมั่นใจต่อคุณภาพระดับสูงของครูในโรงเรียน ถ้าการพัฒนาบุคลากร

ประสบผลสำเร็จก็จะส่งเสริมความก้าวหน้าของนักเรียน และจะสนับสนุนความร่วมมือของครูในรูปแบบต่าง ๆ ที่เป็นลักษณะของครูที่มีคุณภาพ

อนันต์ ศรีอำไพ (2549) ให้ความหมายว่า การพัฒนาบุคลากรครูเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ ด้านทักษะ ความชำนาญในการทำงาน ตลอดจนการปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรทุกระดับให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การเพิ่มประสิทธิภาพสามารถทำได้ด้วยวิธีการฝึกอบรม ปรุมนิเทศส่งไปปฏิบัติงานต่างประเทศ รวมทั้งสัมมนาทั้งในและนอกสถานที่ ฯลฯ เพื่อบุคลากรนั้นๆ จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และมุ่งไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาครู หมายถึง การจัดกิจกรรมที่จำเป็นต่อสถานการณ์ขณะนั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ด้านทักษะ ความชำนาญในการทำงาน ตลอดจนการปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรทุกระดับให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.2 วิธีการพัฒนาครู

สมพงษ์ เกษมสิน (2539) ได้แบ่งวิธีการพัฒนาบุคลากรออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 การพัฒนาบุคลากรเป็นการศึกษาเพื่อให้ความรู้ทั่วไปอย่างกว้าง ๆ เป็นการศึกษาที่จัดอย่างเป็นพิธีการ

ประเภทที่ 2 การพัฒนาบุคลากรเป็นการเพิ่มพูนทักษะและความรู้เฉพาะอย่างส่วนใหญ่จะเป็นการพัฒนาบุคลากรภายหลังที่เข้าปฏิบัติงานแล้ว ได้แก่ การจัดอบรมทางวิชาการซึ่งมีวิธีการ ดังนี้

1. การอบรมปรุมนิเทศ
2. การฝึกหัดโดยการลงมือทำงาน
3. การพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนทักษะในการทำงาน
4. การพัฒนาระดับหัวหน้างาน
5. การพัฒนาระดับการจัดการ
6. การพัฒนานักบริหาร

ประเภทที่ 3 การพัฒนาบุคลากรเป็นการพัฒนาตนเอง ซึ่งสามารถจำแนกวิธีการในการพัฒนาบุคลากร ได้ดังนี้

1. การปฐมนิเทศเจ้าหน้าที่ใหม่
2. การฝึกงานเพื่อเพิ่มพูนทักษะในด้านใดด้านหนึ่ง
3. การจัดอบรมระยะสั้น
4. การฝึกอบรมเพื่อพัฒนางาน
5. การจัดอบรมวิชาการทั่วไปเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความต้องการของเจ้าหน้าที่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) สรุปการพัฒนาครูจาก

การรายงานผลการดำเนินงานโครงการนำร่องแห่งชาติ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียน

นำร่อง : รูปแบบที่คัดสรร ซึ่งได้ข้อสรุปว่าผู้บริหารโรงเรียน ในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้ได้พัฒนาครูโดยวิธีการหลัก 3 วิธี คือ

1. การให้ความรู้ ความเข้าใจในสาระของการปฏิรูปการศึกษาและปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเฉพาะการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาทางวิชาการ และการฝึกอบรม

2. การสร้างความตระหนักในความสำคัญของบทบาทภารกิจของครู คือ กระบวนการสร้างความตระหนักในบทบาทและภารกิจของครู สรุปได้ 4 กระบวนการคือ

- 2.1. การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน
- 2.2. การหมั่นประชุมวิเคราะห์บทบาทของตนเองเป็นนิจ
- 2.3. การอำนวยความสะดวกด้านแหล่งข้อมูลข่าวสาร
- 2.4. และการสนับสนุนให้กำลังใจแก่ครู

3. การนิเทศ ซึ่งข้อค้นพบที่เด่นชัด คือ รูปแบบกัลยาณมิตรนิเทศ ซึ่งเป็นการจัดกลุ่มชี้แนะและช่วยเหลือกันในลักษณะเพื่อนครูช่วยเพื่อนครู ซึ่งแต่ละคนต้องยอมรับการวิจารณ์และการแนะนำซึ่งกันและกัน

กล่าวโดยสรุป วิธีการพัฒนาครูสามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

รูปแบบแรกเป็นการพัฒนาครูโดยผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มี 5 วิธี ได้แก่

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ
2. การฝึกอบรม
3. การปฐมนิเทศ
4. การพัฒนาระดับหัวหน้างาน
5. การสัมมนาทางวิชาการ

รูปแบบที่สองเป็นการพัฒนาที่เกิดจากตนเอง มี 2 วิธี ได้แก่

1. การศึกษาด้วยตนเอง
2. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

จากการที่นักวิชาการให้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของโปรแกรม องค์ประกอบของโปรแกรม การพัฒนาโปรแกรม ความหมายของการพัฒนาครู และวิธีการพัฒนาครู สามารถสรุปได้ว่า โปรแกรมพัฒนาครู หมายถึง โครงสร้างแผนการจัดกิจกรรมที่ออกแบบมาเพื่อจุดมุ่งหมายในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีองค์ประกอบของโปรแกรม 7 อย่าง และมีวิธีการในการพัฒนาครูอยู่ 2 รูปแบบ

6. การประเมินความต้องการจำเป็น (PNI)

6.1 ความหมาย

Guba & Lincoln (1982 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) ให้ความหมายว่า ความต้องการจำเป็น เป็นผลต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นอยู่จริง และจะเป็นความต้องการจำเป็นต่อเมื่อสิ่งที่ได้รับนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ และหากไม่ได้รับการตอบสนองก็จะอยู่ในสภาพที่เป็นทุกข์ อันตราย หรือสภาพที่ไม่น่าพอใจ

Witkin, B.R. and Altschuld (1995) ให้ความหมายว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นการ วิเคราะห์ช่องว่างหรือความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน (What is) กับสภาพที่ต้องการหรือสภาพที่ควรจะเป็น (What should be) ที่มีระบบจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Setting priorities) อันเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา เนื่องจากการจัดกิจกรรมหรือพัฒนาการพัฒนาโครงการต่างๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นสิ่งสำคัญ หากทราบภายหลังว่าจุดมุ่งหมายของโครงการที่ปฏิบัติไม่ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ จะเป็นการสูญเปล่าทั้งเวลา และทรัพยากรเพราะผลที่ได้ไม่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ปัญหาให้ดีขึ้น

กล่าวโดยสรุป การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง การวิเคราะห์ผลต่างของสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน กับสภาพที่ควรจะเป็นตามที่พึงประสงค์ โดยมีการจัดลำดับความจำเป็นมากน้อยเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

6.2 ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

Altschuld, J. W. & Wikin (2000) ได้เสนอแนวคิดว่าการประเมินความต้องการจำเป็น มีลักษณะที่คล้ายกับการประเมินแบบมีระบบ โดยนำเสนอเป็นแผน 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนการประเมินหรือระยะสำรวจ ระยะนี้มีการแต่งตั้งคณะทำงาน ประเมินความต้องการจำเป็น ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นที่มีอยู่ กำหนดขอบเขตและประเด็นของความต้องการจำเป็นเพื่อวางแผนการดำเนินงาน กำหนดจุดมุ่งหมาย แหล่งข้อมูลการใช้ประโยชน์จากข้อมูล และพัฒนาแผนการดำเนินงานเพื่อระยะที่ 2 ตลอดจนกำหนดเกณฑ์ที่จะประเมินความต้องการจำเป็นในแต่ละขั้นตอน

ระยะที่ 2 การประเมินหรือระยะเก็บรวบรวมข้อมูล คณะทำงานประเมินความต้องการจำเป็นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น จัดลำดับความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์สาเหตุ

ระยะที่ 3 ระยะหลังการประเมินหรือระยะการนำผลไปใช้ เป็นการนำผลการประเมินความต้องการจำเป็นไปใช้ประโยชน์โดยบูรณาการข้อมูลและแผนการดำเนินงานที่ได้รับหน้าที่หลักคือการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง และเกณฑ์การตัดสินใจเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหานำเสนอข้อมูลที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็นต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจัดทำแผนการดำเนินการเพื่อจัดปัญหา หรือแผนการนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น

สุวิมล ว่องวาณิช (2558) ได้สังเคราะห์ขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นโดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ

ระยะแรก เป็นระยะก่อนการประเมินประกอบด้วยขั้นตอนการเตรียมการ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวิสัยทัศน์ที่ต้องการจะให้เกิด กำหนดกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมินความต้องการจำเป็น กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น และขั้นตอนการออกแบบการประเมินเกี่ยวข้องกับการกำหนดนิยามประเภทขอบข่ายของการประเมินความต้องการจำเป็น การวางแผนงานด้านทรัพยากรค่าใช้จ่าย และระยะในการดำเนินงาน

ระยะที่สอง เป็นระยะระหว่างการประเมินมีการกำหนดวิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดความต้องการจำเป็น และการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ระยะที่สาม ระยะหลังการประเมิน มีการนำผลไปใช้ประโยชน์การเสนอผลหรือรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ กำหนดแนวทางการแก้ไขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็นในขั้นของการนำผลไปใช้ประโยชน์นี้

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นสามารถแบ่งขั้นตอนการดำเนินการได้ 3 ระยะ คือ ระยะเตรียมการก่อนการประเมิน ระยะการประเมินและเก็บรวบรวมข้อมูล และระยะการนำผลการประเมินไปใช้

6.3 การหาค่าความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2558) อธิบายว่า การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น คือขั้นตอนสุดท้ายของการระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์หาสาเหตุและการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์ สามารถนำผลไปใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุและวิธีการแก้ไขต่อไป การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเป็นการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็น จากนั้นนำความต้องการจำเป็นมาเรียงลำดับ (Sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อยจะช่วยให้ผู้ประเมินความต้องการจำเป็นทราบถึงความ

ต้องการจำเป็นหรือปัญหาที่แท้จริง ที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนก่อนปัญหาอื่น ซึ่งวิธีที่ใช้จัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นนั้น มีหลายวิธีด้วยกัน ผู้ประเมินจะต้องเลือกใช้และดำเนินการด้วยความระมัดระวังภายในระยะเวลาและทรัพยากรที่จำกัด วิธีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นมีหลายวิธีแต่จะแตกต่างกันออกไป แต่จะนำเสนอวิธีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ซึ่งสูตรในการคำนวณคือ

$$PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

I (Importance) หมายถึง ระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิด

D (Degree of success) หมายถึง ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

7. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

7.1 ความหมาย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ให้ความหมายว่า การสนทนากลุ่ม คือ การสัมภาษณ์ในอีกรูปแบบหนึ่งที่รวบรวมข้อมูลจากการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจง โดยมีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) เป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนา เพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนาในแต่ละกลุ่มประมาณ 6-10 คน ซึ่งเลือกมาจากประชากรเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้

วรุณี โรมรัตนพันธ์ (2557) ให้ความหมายว่า การสนทนากลุ่ม หมายถึง การรวบรวมข้อมูลจากการนั่งสนทนาของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) เป็นกลุ่ม โดยผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจะถูกคัดเลือกจากผู้ที่มีประสบการณ์ตรง หรือเป็นผู้สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการได้ ดังนั้นผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจึงจะเป็นที่มีคุณลักษณะหลาย ๆ ประการที่คล้ายคลึงกัน (Homogeneity) โดยกลุ่มคนเหล่านี้จะถูกเชิญให้มารวมวงสนทนากันอย่างเป็นธรรมชาติ ในบรรยากาศที่เหมาะสม โดยมีจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 8-10 คน (บางตำราระบุจำนวน 6-12 คน)

กล่าวโดยสรุป การสนทนากลุ่ม หมายถึง การรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ด้วยวิธีการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจะถูกคัดเลือกจากผู้ที่มีประสบการณ์ตรง หรือเป็นผู้สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการได้

7.2 องค์ประกอบของการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

วรุณี โรมรัตนพันธ์ (2557) อธิบายว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ประเด็นที่ต้องการสนทนา ซึ่งจะช่วยให้สามารถรับทราบความคิดเห็นในแง่มุมต่างๆ
 2. แนวคำถาม ที่จะต้องกำหนดไว้ก่อนล่วงหน้า และจะต้องมีการจัดเป็นหมวดหมู่
 และลำดับก่อนหลัง เพื่อป้องกันความสับสนในการสนทนา

3. การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม โดยจะคัดเลือกผู้ที่มีประสบการณ์ตรง และมีภูมิ
 หลังคล้าย ๆ กันหรือใกล้เคียงกัน เพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิกในกลุ่ม

4. บุคลากรที่จะดำเนินการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย

4.1 พิธีกร ที่จะทำหน้าที่ถามคำถาม และนำการพูดคุย ควบคุมการ
 สนทนาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ กระตุ้นให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง เท่าเทียมกัน

4.2 ผู้จัดบันทึกการสนทนา ซึ่งจะจดทั้งคำพูด อากัปกิริยาท่าทาง อารมณ์ รวมทั้ง
 การบันทึกผังการนั่งของสมาชิกผู้เข้าร่วมสนทนาด้วย

4.3 ผู้ช่วยดำเนินรายการ เป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่มผู้สนทนาทุก
 ด้าน อาทิ การบริการน้ำ อาหารว่าง รวมทั้งคอยควบคุมไม่ให้กลุ่มผู้สนทนาได้รับการรบกวนจาก
 ภายนอก

A HERD Publication (2016) อธิบายเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นในการดำเนินการ Focus
 Group Discussion ว่าการอภิปรายกลุ่มมีลักษณะเช่นเดียวกับการวิจัย / การศึกษา ซึ่งทั้งหมดนี้ต้อง
 มีทักษะความสามารถและความชำนาญอย่างมาก เช่น

1. นักวิจัยต้องมีความยืดหยุ่นและปราศจากอคติ
2. ความเข้าใจที่ดีในเรื่องปัญหาหรือหัวข้อที่เป็นประเด็นปัญหา ซึ่งรวมถึงมีความรู้
 ทางทฤษฎีและประสบการณ์จริง
3. ความสามารถทางภาษาที่ใช้ในการอภิปราย การสนทนากลุ่มไม่สามารถ
 ดำเนินการผ่านล่ามหรือบุคคลที่สามไม่ว่าจะมีทักษะประเภทใดก็ตาม
4. วิธีจัดการการสัมภาษณ์เพื่อไม่ให้คนหนึ่งหรือสองคนครองอำนาจการเสนอความ
 คิดเห็นแต่เพียงผู้เดียว และเพื่อให้ผู้เข้าร่วมท่านอื่นมีแนวโน้มที่สามารถแบ่งปันความคิดเห็นได้
5. การฝึกอบรมหรือประสบการณ์ในการสนทนากลุ่ม นี่เป็นสิ่งสำคัญมากเนื่องจาก
 ผู้ดูแลที่ไม่ชำนาญจะไม่สามารถควบคุมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้อยู่ในขอบเขตเนื้อหาได้ และไม่สามารถบันทึกข้อสรุปซึ่งเป็นข้อพิสูจน์ได้

กล่าวโดยสรุป การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. หัวข้อหรือประเด็นในการสนทนา
2. แนวคำถามหรือขอบเขตในการสนทนา
3. การศึกษาวิธีการดำเนินการสนทนากลุ่ม และการคัดเลือกผู้ร่วมสนทนา
4. ผู้เข้าร่วมการสนทนา

7.3 ขั้นตอนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

อาภา ยังประดิษฐ์ (2553) ได้แบ่งขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะเตรียมการ ประกอบด้วย

1. กำหนดหัวข้อ/ประเด็นสนทนาและจัดลำดับคำถาม
2. กำหนดผู้นำการสนทนา ผู้ช่วยและผู้จัดบันทึก
3. เตรียมสถานที่ อุปกรณ์
4. กำหนดที่นั่งของสมาชิก

ระยะที่ 2 ระยะดำเนินการ ประกอบด้วย

1. การเลือกรูปแบบการแต่งกาย (ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และลักษณะสมาชิก)
2. ลำดับการสนทนากลุ่ม

ระยะที่ 3 ระยะหลังการสนทนา ประกอบด้วย

1. จัดบันทึก สรุปประเด็น
2. การอ่านบทสนทนาแล้วให้รหัสสำคัญ

วรุณี โรมรัตนพันธ์ (2557) อธิบายเกี่ยวกับการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ไว้ดังนี้

1. เชิญสมาชิกเข้าห้องที่จัดเตรียมไว้ หากเป็นห้องที่ใหญ่และสมาชิกนั่งห่างกัน อาจต้องมีระบบเสียงเข้ามาช่วยให้การสนทนาเป็นไปอย่างราบรื่นชัดเจน
2. ควรมีป้ายชื่อ (อาจเป็นชื่อจริงหรือชื่อสมมุติก็ได้) สำหรับสมาชิกทุกคน โดยวางป้ายชื่อไว้ด้านหน้าเพื่อให้สามารถเรียกชื่อกันได้
3. เริ่มต้นด้วยการแนะนำตนเอง และทีมงานโดยพิธีกรจะชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสนทนา พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่าจะมีการบันทึกเสียงไว้ด้วย
4. สร้างบรรยากาศ สร้างความคุ้นเคย และเริ่มคำถามตามลำดับที่เตรียมไว้
5. เปิดโอกาสให้สมาชิกมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยพิธีกรต้องคอยกระตุ้นให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง รวมทั้งคอยจำกัดเวลาสำหรับสมาชิกบางรายที่ใช้เวลามากเกินไปในการแสดงความคิดเห็น หรือคอยครอบงำความคิดผู้อื่น
6. เมื่อได้พูดคุยจนครบประเด็นและถึงเวลาที่ตมอดยุดิ (ไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง) พิธีกรกล่าวยุติการสนทนา กล่าวขอบคุณ และแจกของที่ระลึกแก่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนในการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มีดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ระยะเตรียมการ ประกอบด้วย

1. กำหนดหัวข้อ/ประเด็นสนทนาและจัดลำดับคำถาม
2. กำหนดผู้นำการสนทนา ผู้ช่วยและผู้จัดบันทึก
3. เตรียมสถานที่ อุปกรณ์ และกำหนดที่นั่งของสมาชิก

ระยะที่ 2 ระยะดำเนินการ ประกอบด้วย

1. เชิญสมาชิกเข้าห้องที่จัดเตรียมไว้
2. แนะนำตนเอง และผู้ร่วมสนทนาโดยพิธีกรจะชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสนทนา พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่าจะมีการบันทึกเสียงไว้ด้วย
3. เริ่มคำถามตามลำดับที่เตรียมไว้ และเปิดโอกาสให้สมาชิกมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
4. เมื่อได้พูดคุยจนครบประเด็นกล่าวยุติการสนทนา กล่าวขอบคุณ และแจกของที่ระลึกแก่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ระยะที่ 3 ระยะหลังการสนทนา

1. สรุปประเด็นที่ได้จากการสนทนา โดยเรียงลำดับตามการพูดก่อน-หลัง
2. ทบทวนบทสนทนาแล้วให้รหัสคำสำคัญ

8. บริบทของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

สถานศึกษาเอกชนสามัญในจังหวัดกาฬสินธุ์ปัจจุบันอยู่ภายใต้การดูแลของกลุ่มงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ (2560) ระบุว่า สถานศึกษาเอกชนในจังหวัดกาฬสินธุ์มีโรงเรียน 54 แห่ง มีผู้อำนวยการจำนวน 54 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสตรีจำนวน 28 คน ผู้บริหารบุรุษ 26 คน มีบุคลากรทั้งสิ้นจำนวน 1,069 และมีนักเรียนทั้งหมด 20,592 คน มีที่ตั้งอยู่ในอำเภอภุมลาไสย 4 โรงเรียน อำเภอกุฉินารายณ์ 3 แห่ง อำเภอเขาวง 3 แห่ง อำเภอคำม่วง 3 โรงเรียนอำเภอฆ้องชัย 1 แห่ง อำเภอท่าคันโท 2 แห่ง อำเภอนาคู 2 แห่ง อำเภอนามน 1 แห่ง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ 9 แห่ง อำเภอยางตลาด 5 แห่ง อำเภอร่องคำ 2 แห่ง อำเภอสมเด็จ 2 แห่ง อำเภอ สหัสขันธ์ 3 แห่ง อำเภอหนองกุงศรี 5 แห่ง อำเภอห้วยผึ้ง 2 แห่ง และอำเภอห้วยเม็ก 6 แห่ง ทั้งนี้อำเภอเมืองกาฬสินธุ์มีจำนวนสถานศึกษาเอกชนมากที่สุดในจังหวัด

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกกลุ่มประชากรเป็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชนระดับสามัญจำนวน 54 แห่ง เนื่องจากมีการจัดการศึกษาที่อยู่ในระดับเดียวกันทั้งหมด อีกทั้งยังมีจำนวนที่

มากเพียงพอต่อการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้ในการวิจัยที่สามารถเป็นตัวแทนที่ดีซึ่งสะท้อนไปถึงกลุ่มประชากรได้

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9.1 งานวิจัยในประเทศ

กาญจนา จันทะโยธา (2560) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 3) เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยแบ่งการวิจัยเป็น 3 ระยะ

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 15 ตัวชี้วัด ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การใช้วิธีสอนที่หลากหลาย มี 5 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 2 การส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยตนเองมี 5 ตัวชี้วัดและ องค์ประกอบที่ 3 การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ มี 5 ตัวชี้วัด

2. สภาพปัจจุบันของการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

3.1 โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีองค์ประกอบดังนี้ 1) บทนำ ประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สภาพปัจจุบันสภาพปัญหาและความสำคัญของการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ 2) หลักการและเหตุผลประกอบด้วย เหตุผลและความจำเป็นในการสร้างโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ความมุ่งหมาย ประกอบด้วยเป้าหมายที่ต้องการให้บรรลุผลในการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ 4) ผู้เข้ารับการพัฒนา

ประกอบด้วย บุคคลที่ควรเข้ารับการพัฒนาในโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ 5) ระยะเวลา ประกอบด้วย ระยะเวลาในการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ 6) โครงสร้างขอบข่าย เนื้อหา ประกอบด้วย 3 โมดูล ได้แก่ โมดูล 1 การใช้วิธีสอนที่หลากหลาย โมดูล 2 การส่งเสริมผู้เรียน ให้เรียนรู้ด้วยตนเอง และโมดูล 3 การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ 7) วิธีการพัฒนา ประกอบด้วย การเรียนรู้ด้วยตนเอง การฝึกอบรมการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยง การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน และ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 8) สื่อ ประกอบด้วย เอกสารประกอบการพัฒนาครูด้านการจัดการ เรียนรู้ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องฉายโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการ นำเสนอใบความรู้ ใบงาน และใบกิจกรรม แบบทดสอบ และแบบบันทึกการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน และ9) การวัดและการประเมิน ประกอบด้วย การประเมินผู้เข้ารับการพัฒนาและประเมินความพึง พอใจของผู้เข้ารับการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

3.2 การประเมินโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

บุหงา คงราช (2560) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยมีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 3) เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 132 คนและครูจำนวน 313 คนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morjan แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับแบบสัมภาษณ์และแบบประเมินความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. การสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรการศึกษา 2) ด้านการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง 3) ด้านเทคนิคการสอน 4) ด้านคุณลักษณะของครู 5) ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน 6) ด้านการบริหารจัดการ นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา

2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านการบริหารจัดการ ด้านเทคนิคกระบวนการสอน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ดังนี้ ด้านคุณลักษณะครู ด้านคุณลักษณะผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ

3. แนวทางพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา พบว่า การพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา มี 6 ด้าน 29 แนวทาง ดังนี้ หลักสูตรการศึกษา 5 ข้อ เทคนิคการสอน 5 ข้อ การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง 4 ข้อ คุณลักษณะของครู 6 ข้อ คุณลักษณะของผู้เรียน 3 ข้อ การบริหารจัดการ 6 ข้อ

สุชีรา มะหิเมือง และผาณิต เย็นแซ (2555) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการวิจัยในชั้นเรียน มีวัตถุประสงค์สองประการคือ เพื่อออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการวิจัยในชั้นเรียน และเพื่อประเมินผลกระบวนการที่ออกแบบใหม่ในบริบทจริงของโรงเรียนที่เป็นเป้าหมายการพัฒนากลุ่มตัวอย่างเป้าหมายการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มพัฒนากระบวนการ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบกระบวนการ ผู้อำนวยการ คณะกรรมการคุณภาพโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อย 1 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 8 คน ทำหน้าที่ออกแบบกระบวนการใหม่ กลุ่มครูผู้สอนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายการวิจัย 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดช่องลมวรณาราม (สมุทรประชาณุกูล) โรงเรียนวัดโรงธรรมมิตรภาพที่ 70 โรงเรียนวัดบางคนทีใน (วามโกประชาณุกูล) และโรงเรียนวัดธรรมาวุฑธาราม (พระราชรัฐสมุทรการอุปถัมภ์) รวมทั้ง สิ้น 21 คน ทำหน้าที่ทดลองกระบวนการที่ออกแบบใหม่ วิธีดำเนินการวิจัยตามแบบแผนการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่บูรณาการกับแนวคิดการออกแบบกระบวนการใหม่ของลูแคนสกาย (Lucansky) เครือ&องมือวิจัย ได้แก่ การระดมสมอง ตารางมอบหมายงานที่มีคุณภาพ ผังกระบวนการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ

เทคนิคบัตร์ความคิดเคเจ ดัชนีวัดคุณภาพกระบวนการ ตาราง5W1H แบบประเมินความเหมาะสม
ของกระบวนการ และแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

กระบวนการที่ออกแบบใหม่ประกอบด้วยงานกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยการวิจัยใน
ชั้นเรียนที่ได้รับการออกแบบใหม่ ประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติงานหลัก 4 ขั้นตอน ได้แก่
(1) ขั้นวางแผน มีงานที่ต้องปฏิบัติ ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการที่จำเป็นของผู้เรียน การ
วิเคราะห์สาเหตุแท้จริงของปัญหาที่จำเป็นเร่งด่วน การกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์การ
วิจัย และการเตรียมนวัตกรรมและเครื่องมือวัดประเมินผล มีดัชนีวัดคุณภาพ 6 ตัว (2) ขั้นปฏิบัติการ
ตามแผน มีงานที่ต้องปฏิบัติคือ การใช้นวัตกรรมตามแบบแผนการวิจัยที่กำหนดไว้ และการวิเคราะห์
และนำเสนอผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดัชนีวัดคุณภาพ 2 ตัว (3) ขั้นสะท้อนผล มีงานที่ต้อง
ปฏิบัติ ได้แก่ การวิเคราะห์บททวนหลังการปฏิบัติงาน และการแนะนำแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม มี
ดัชนีวัดคุณภาพ 1 ตัว และ (4) ขั้นการเผยแพร่ผลการวิจัย มีงานที่ต้องปฏิบัติ คือ การเขียนรายงาน
การวิจัย และการเผยแพร่ผลการวิจัยด้วยปากเปล่าในที่ประชุมวิชาการ มีดัชนีวัดคุณภาพ 2 ตัว ผล
การทดลองใช้กระบวนการที่ออกแบบใหม่พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกหน่วยสามารถทำการวิจัยจนสำเร็จ
อย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์ประเมินระดับดีจำนวนกว่า ร้อยละ 80 จากการประเมินด้วยแบบประเมิน
ชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าเฉลี่ยของคุณภาพระหว่าง 4.00-4.86 ซึ่งงานวิจัยทุกเรื่องสามารถ
พัฒนาผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายการวิจัยให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยเกินกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป

ฉันทนา ปาปัดถา (ม.ป.ป.) การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความ
คิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยี
สื่อสารมวลชน มทร. พระนคร 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรม
การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระ
นคร 3) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ศึกษาความสัมพันธ์ และการทำนายประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่
เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษา กลุ่ม
ตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระ
นคร ปีการศึกษา 2552 จำนวน 300 คน โดยกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 50% ของ
นักศึกษาที่มีอยู่จริง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระนครอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่
เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะ

เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระนครอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา ต่างกันมีมุมมองต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน ส่วนเพศ สาขาวิชาที่ศึกษา และระดับผลการเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนการศึกษาความสัมพันธ์พบว่า นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ทศนคติ และระดับชั้นปีที่ 2

9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Lei Li & Rong Guo (2015) ได้ทำการวิจัยเรื่อง A student-centered guest lecturing: A constructivism approach to promote student engagement ผลการศึกษา พบว่า โดยทั่วไปแล้วแนวทางที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางดูเหมือนจะได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้เข้าอบรมกว่า 80% ชอบการบันทึกบันทึกการสัมภาษณ์กับวิทยากรและได้เรียนรู้จากพวกเขาเป็นอย่างมาก มากกว่า 70% ของผู้เข้าร่วมคิดว่าแนวทางนักเรียนเป็นศูนย์กลางเป็นประโยชน์มาก ส่งผลให้ทำให้พวกเขาสนใจในหลักสูตร ซึ่งช่วยให้พวกเขาเข้าใจเนื้อหาหลักสูตรทำให้พวกเขามีส่วนร่วมในหลักสูตร

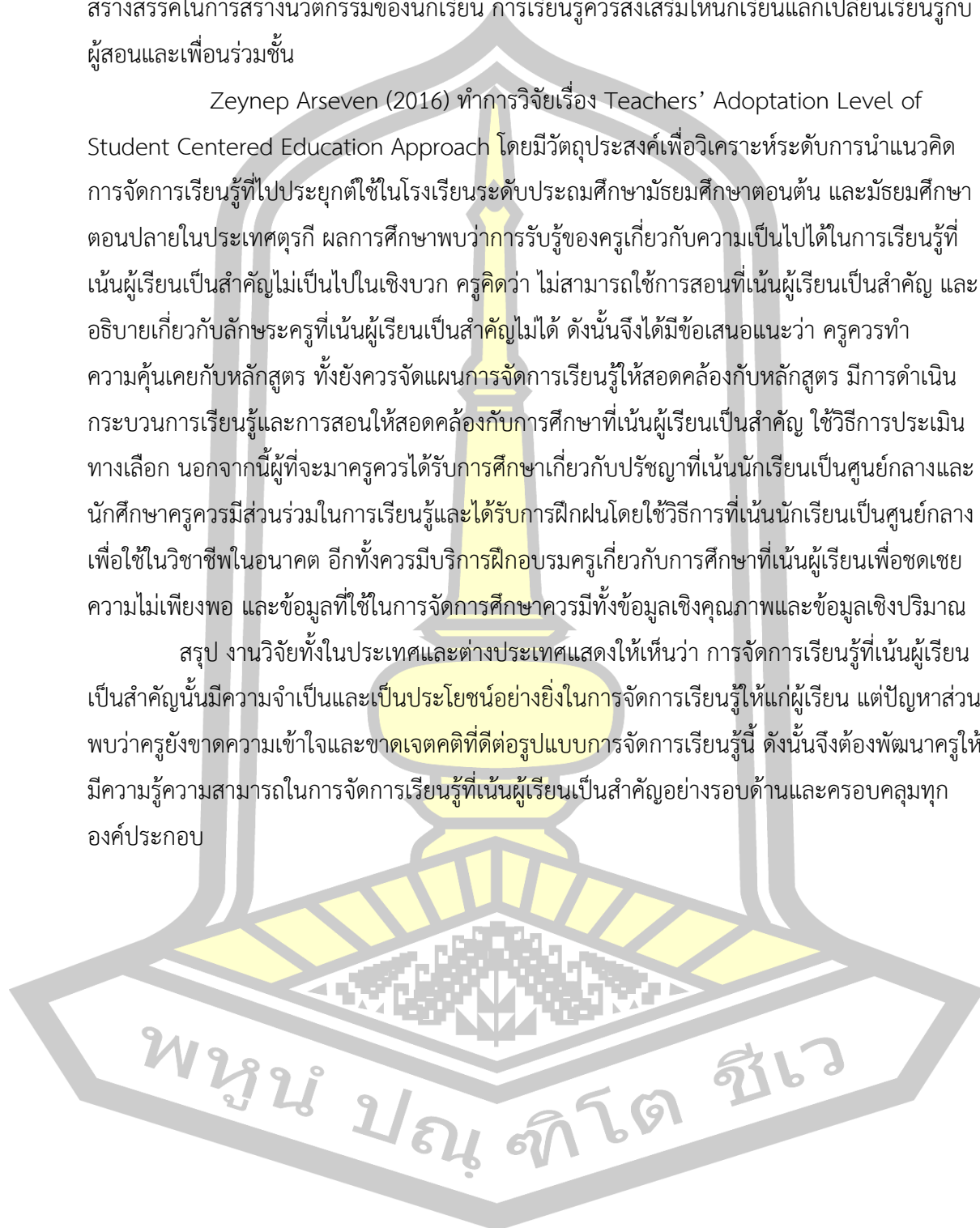
Atria Rondone (2014) ได้ทำวิจัยเรื่อง Student Centered Curriculum: Elementary School โดยวัตถุประสงค์ของบทความนี้คือเพื่ออธิบายถึงประโยชน์และความจำเป็นที่อยู่เบื้องหลังการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งยังมุ่งนำเสนอเกี่ยวกับวิธีการของครูในโรงเรียนที่สามารถใช้หลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นหลักเพื่อให้เหมาะกับรูปแบบการเรียนรู้และความสนใจทั้งหมด ในขณะที่ยังคงเป็นไปตามมาตรฐานหลักทั่วไปตามข้อกำหนดในการทดสอบมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ครูส่วนใหญ่เข้าใจว่าการศึกษาที่นักเรียนเป็นศูนย์กลางเป็นอย่างไร และเล็งเห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น แต่มีความกังวลว่านักเรียนจะไม่สามารถจัดการกับความเป็นอิสระได้ กล่าวได้ว่าครูที่ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางกิจกรรม สามารถสังเกตเห็นว่านักเรียนมีแรงจูงใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้ กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เช่น การทดลองทางวิทยาศาสตร์ได้รับการยกย่องว่าเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจและสนุกสนานสำหรับนักเรียน นอกจากนี้บทเรียนที่ใช้ดนตรีมีส่วนร่วมช่วยเพิ่มความเข้าใจในข้อมูล ผลการเรียนในห้องเรียนแสดงให้เห็นว่าเมื่อนักเรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น พวกเขาความใส่ใจในภาระงานที่รับผิดชอบมากขึ้น

Ghadah Al Murshidi (2014) ทำการวิจัยเรื่อง THE IMPACT OF STUDENT-CENTERED LEARNING APPROACH THROUGH WORKSHOPS CONDUCTION ON THE UAE UNIVERSITY FEMALE STUDENTS' CONFIDENCE โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในความเชื่อมั่นของนักศึกษาหญิงในมหาวิทยาลัย UAE ในสาขาวิชา

ของตน ผลการศึกษาพบว่า การเรียนรู้ควรสนุกและสนุกสนานไม่น่าเบื่อและทำลายความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรมของนักเรียน การเรียนรู้ควรส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้น

Zeynep Arseven (2016) ทำการวิจัยเรื่อง Teachers' Adoption Level of Student Centered Education Approach โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ระดับการนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่ไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนระดับประถมศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศตุรกี ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ของครูเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่เป็นไปในเชิงบวก ครูคิดว่า ไม่สามารถให้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และอธิบายเกี่ยวกับลักษณะครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่ได้ ดังนั้นจึงได้มีข้อเสนอแนะว่า ครูควรทำความเข้าใจความคุ้นเคยกับหลักสูตร ทั้งยังควรจัดแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร มีการดำเนินการกระบวนการเรียนรู้และการสอนให้สอดคล้องกับการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้วิธีการประเมินทางเลือก นอกจากนี้ผู้ที่จะมาครูควรได้รับการศึกษาเกี่ยวกับปรัชญาที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางและนักศึกษาครูควรมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และได้รับการฝึกฝนโดยใช้วิธีการที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อใช้ในวิชาชีพในอนาคต อีกทั้งควรมีบริการฝึกอบรมครูเกี่ยวกับการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเพื่อชดเชยความไม่เพียงพอ และข้อมูลที่ใช้ในการจัดการศึกษาควรมีทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ

สรุป งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นมีความจำเป็นและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน แต่ปัญหาส่วนพบว่าครูยังขาดความเข้าใจและขาดเจตคติที่ดีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้ ดังนั้นจึงต้องพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างรอบด้านและครอบคลุมทุกองค์ประกอบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) เก็บข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์จากกลุ่มตัวอย่าง
- 2) วิเคราะห์การกระทำข้อมูล (PNI_{modified})

ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมและวิธีการพัฒนาครู

ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากหน่วยงานที่เป็นเลิศ

ตอนที่ 3 ยกร่างพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 4 ประเมินพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

รายละเอียดการวิจัยแต่ละระยะมีดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัย ตลอดจนแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการทางการบริหาร ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ จากนั้นนำมาสรุปเป็นองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านผู้สอน 3) ด้านผู้เรียน 4) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 5) ด้าน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 6) ด้านการวัดและประเมินผล นำองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

1.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชนสามัญในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 1,069 คน จากจำนวนทั้งหมด 54 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชนสามัญในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 504 คน โดยเปรียบเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan และจากนั้นใช้วิธีการกำหนดตามสัดส่วนแบ่งเป็นครูโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 92 คน ครูโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 186 คน และครูโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 226 คน ผู้วิจัยจึงดำเนินการสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขนาดโรงเรียน	จำนวนคน (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
โรงเรียนขนาดใหญ่	125	92
โรงเรียนขนาดกลาง	377	186
โรงเรียนขนาดเล็ก	567	226
รวม	1,069	504

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือและออกแบบเครื่องมือการวิจัย

3.3 สร้างแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเนื้อหาตามองค์ประกอบได้ 5 องค์ประกอบ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิธีพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบสอบถามปลายปิด แบบให้เลือกได้หลายคำตอบ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นรูปแบบที่ 1 เป็นการพัฒนาครูโดยผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และรูปแบบที่ 2 การพัฒนาที่เกิดจากตนเอง

3.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำเสนอกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนภาษาและความครอบคลุมเนื้อหาตามนิยามศัพท์ และปรับแก้ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และเลือกข้อคำถามที่ใช้ได้

3.5 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการพิจารณาจากกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม

ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุคนธ์รัตน์ สร้อยทองดี อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. นางวรรณนา กุลเกลี้ยง รองผู้อำนวยการโรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม
3. นายมนตรี ศรีแก้วก่า ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองขามวิทยา
4. นางสาววารภรณ์ มีสารพัด ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวารภรณ์
5. นางเบญจพร พานิชติ ผู้อำนวยการโรงเรียนขัวญุฑยพัฒนวิเศษ

3.6 การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงและการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงตามคำแนะนำ

3.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ที่ควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out)

3.8 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

3.9 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ พบว่าค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยรวมของสภาพปัจจุบันเท่ากับ .97 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยรวมของสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ .98 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตามวิธีการของ (Item-Total Correlation) ค่าอำนาจจำแนกทั้งฉบับโดยรวมของสภาพปัจจุบันอยู่ระหว่าง .44 - .87 ค่าอำนาจจำแนกทั้งฉบับโดยรวมของสภาพที่พึงประสงค์อยู่ระหว่าง .47 - .88

3.10 จัดทำแบบสอบถามฉบับจริง นำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม พร้อมส่งแบบสอบถามถึงสถานศึกษา พร้อมติดต่อประสานงานเป็นการส่วนตัว และใช้การประสานงานทางโทรศัพท์

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์

5. การจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดการข้อมูล ดำเนินการดังต่อไปนี้

5.1.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

5.1.2 กำหนดรหัส ให้คะแนน และบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ใช้การวิเคราะห์ ค่าความถี่ และร้อยละ

5.2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การปฏิบัติในปัจจุบัน/ ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ
มาก	ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การปฏิบัติในปัจจุบัน/ ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ
ปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การปฏิบัติในปัจจุบัน/ ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ
น้อย	ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การปฏิบัติในปัจจุบัน/ ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ
น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การปฏิบัติในปัจจุบัน/ ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ
ว่องวานิช (2558)	<p>5.3 วิเคราะห์จัดลำดับค่าความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร $PNI_{modified}$ ของสุวิมล- $PNI_{modified}$ หมายถึง (I-D)/D I (Important) หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ D (Degree of success) หมายถึง สภาพปัจจุบัน</p> <p>6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย</p> <p>6.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ</p> <p>6.1.1 ตรชนีความสอดคล้อง</p> <p>6.1.2 ค่าอำนาจจำแนก</p> <p>6.1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)</p> <p>6.2 สถิติพื้นฐาน</p> <p>6.2.1 ร้อยละ</p> <p>6.2.2 ค่าเฉลี่ย</p> <p>6.2.3 ความถี่</p> <p>6.2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน</p> <p>6.3 เทคนิค Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$)</p>

ระยะที่ 2 : พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมและวิธีการพัฒนาครู

ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัย ตลอดจนแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรม และวิธีการพัฒนาครู และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากหน่วยงานที่เป็นเลิศ

ขั้นตอนการดำเนินการ

ศึกษาเนื้อหาในรายละเอียดของด้านต่าง ๆ ตามลำดับความต้องการจำเป็นจากองค์ประกอบทั้ง ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านผู้สอน 3) ด้านผู้เรียน 4) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 5) ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 6) ด้านการวัดและประเมินผล โดยศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 2 แห่ง โดยสถาบันการศึกษาที่เป็นเลิศ (Best Practices) มาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการยกร่างโปรแกรม โดยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- หลักสูตรมีความหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
- ครูจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบและจัดการเรียนรู้
- กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน
- สื่อและแหล่งเรียนรู้หลากหลาย สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน
- ประเมินจากพฤติกรรมแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ ด้วยวิธีที่หลากหลาย

สถาบันการศึกษาที่เป็นเลิศ (Best Practices) ได้แก่

- 1) โรงเรียนสมเด็จพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์
- 2) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กาฬสินธุ์ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 3 ยกร่างโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ขั้นตอนการดำเนินการ

นำข้อมูลจากตอนที่ 1 และ ตอนที่ 2 มาใช้ประกอบในการร่างโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 4 ประเมินโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. นำโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณวุฒิเสนอแนะ เพื่อให้ได้โปรแกรมฉบับสมบูรณ์

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- 2.1 อาจารย์ในมหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน
- 2.2 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำนวน 3 คน
- 2.3 ผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาลจำนวน จำนวน 2 คน

ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่

1) อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2) นางสาวศุภลักษณ์ สระแก้ว ตำแหน่ง ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนคุรุมิตรประสิทธิ์ศิลป์

3) นางพิมพ์วรรณ วรโชคทวีพัฒน์ ตำแหน่ง ผู้รับใบอนุญาต/ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสมถทัย

4) นายลิขิต โทจันทร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนหลักเหลี่ยม

5) นายไพฑูรย์ คำสะอาด ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแห่

เจริญวิทย์

6) นางภัทรกุล สุร่านาจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนพรบิศา
ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม ได้แก่

นางปรารธนา สรรพเลิศ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสรรพเลิศ

2.4 นำโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ เสนอต่อผู้ใช้โปรแกรมเพื่อ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม โดยแบบสอบถามผ่าน Google Form โดย ผู้ใช้โปรแกรมมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- จำนวน 4 คน
- 2.4.1 ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน
- 2.4.2 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ
- 2.4.3 ผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 1 คน
- ผู้ใช้โปรแกรม ได้แก่
- 1) นายชาติชาย พันธผล ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์
 - 2) นางสาวสุจิตรา อ้วนละมัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
 - 3) นางสาวนิศารัตน์ เหลือผล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
 - 4) นายยงยศ ปรีดี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลปรีดี
 - 5) นายศิวนาถ แสงนาโก ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
 - 6) นายองอาจ วระไล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน

บัณฑิตศึกษา

เขาวงวิทยา

พุทธปัญญา

สังคมพัฒนา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งจำแนกข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert Scale) ได้กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับน้อยที่สุด

3.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินและออกแบบประเมิน

3.2.2 ร่างแบบประเมินโดยนำเอาองค์ประกอบของร่างโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ในตอนที่ 1 และตอนที่ 2 มาเป็นกรอบในการสร้างแบบประเมิน

3.2.3 นำแบบประเมินโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่สร้างขึ้นได้ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนภาษา และปรับปรุงตามคำแนะนำ

3.2.4 จัดทำแบบประเมินโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือเชิญร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อประเมินโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ จากทางคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งหนังสือเชิญไปยังผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง

4.3 ผู้วิจัยจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อประเมินโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ณ ห้องประชุมโรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิเศษ อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

4.4 ผู้วิจัยจัดบันทึกข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ และรวบรวมแบบประเมินโปรแกรมที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ทำการประเมินเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ฉบับสมบูรณ์

5. การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินจัดทำโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยคะแนนความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

4.51-5.00 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับมาก

2.51-3.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับน้อย

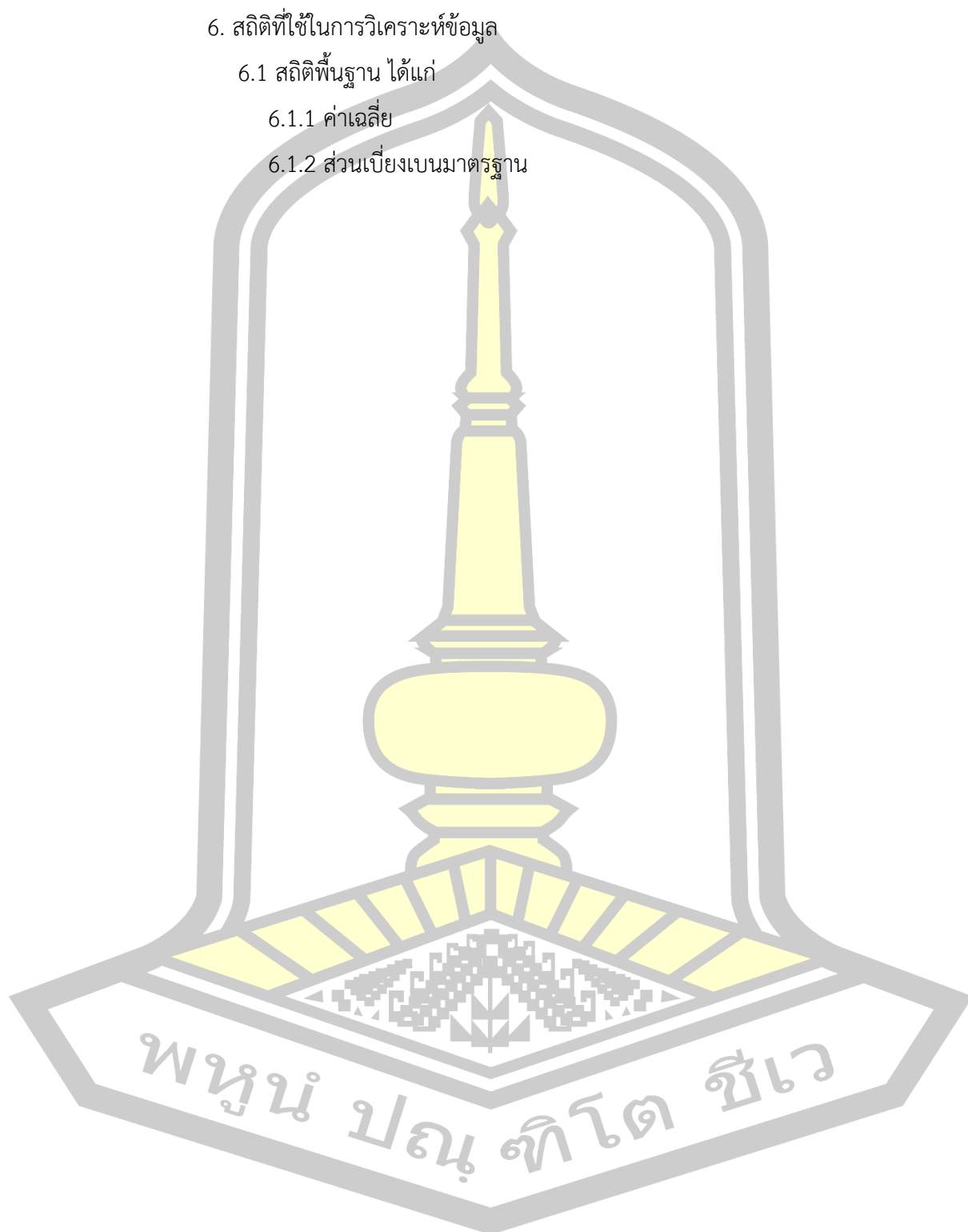
1.00-1.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

6.1.1 ค่าเฉลี่ย

6.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ลำดับการนำเสนอข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่างๆ ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับวัตถุประสงค์

D (Degree of Success) แทน สภาพปัจจุบัน

I (Important) แทน สภาพที่พึงประสงค์

$PNI_{Modified}$ แทน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเป็น 2 ระยะ ตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
- 1.2 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการ

จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

2.1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

2.3 ผลการประเมินโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

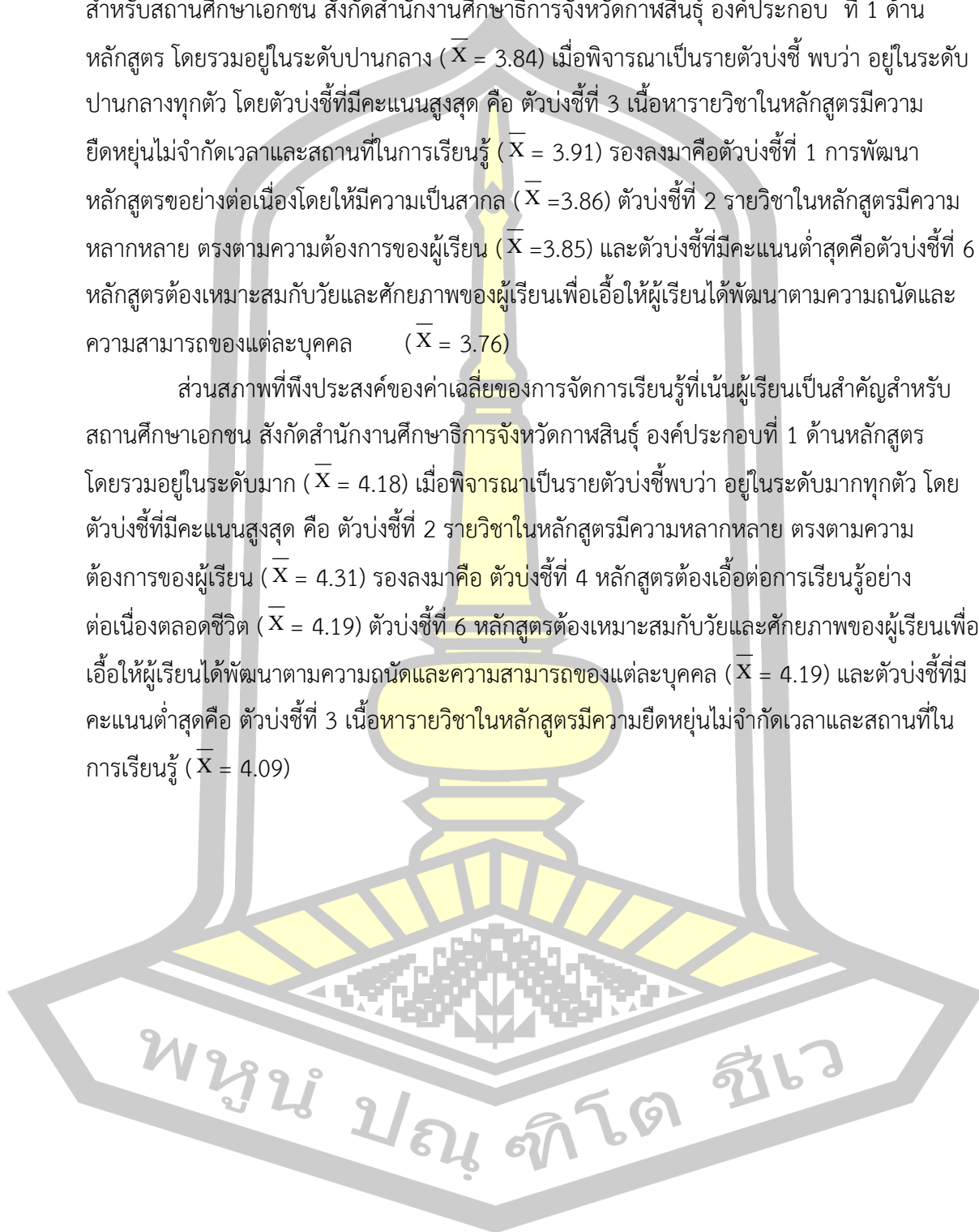

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์ประกอบที่ 1 ด้านหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 1 ด้านหลักสูตร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1. การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยให้มีความเป็นสากล	3.86	0.78	ปานกลาง	4.18	0.99	มาก
2. รายวิชาในหลักสูตรมีความหลากหลายตรงตามความต้องการของผู้เรียน	3.85	0.77	ปานกลาง	4.31	0.95	มาก
3. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรมีความยืดหยุ่นไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้	3.91	0.79	ปานกลาง	4.09	1.00	มาก
4. หลักสูตรต้องเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต	3.85	0.79	ปานกลาง	4.19	0.98	มาก
5. การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต	3.80	0.76	ปานกลาง	4.12	0.99	มาก
6. หลักสูตรต้องเหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน เพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล	3.76	0.80	ปานกลาง	4.19	0.98	มาก
รวม	3.84	0.78	ปานกลาง	4.18	0.98	มาก

จากตาราง 4 พบว่า สภาพปัจจุบันของค่าเฉลี่ยของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์กรประกอบ ที่ 1 ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกตัว โดยตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรมีความยืดหยุ่นไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมาคือตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยให้มีความเป็นสากล ($\bar{X} = 3.86$) ตัวบ่งชี้ที่ 2 รายวิชาในหลักสูตรมีความหลากหลาย ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.85$) และตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนต่ำสุดคือตัวบ่งชี้ที่ 6 หลักสูตรต้องเหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียนเพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 3.76$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของค่าเฉลี่ยของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์กรประกอบที่ 1 ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัว โดยตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 รายวิชาในหลักสูตรมีความหลากหลาย ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 หลักสูตรต้องเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ($\bar{X} = 4.19$) ตัวบ่งชี้ที่ 6 หลักสูตรต้องเหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียนเพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 4.19$) และตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรมีความยืดหยุ่นไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.09$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้สอน

องค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้สอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1. ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ	3.87	0.76	ปานกลาง	4.07	0.78	มาก
2. ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	3.86	0.80	ปานกลาง	4.22	0.75	มาก
3. ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาผู้เรียนอย่างทั่วถึง	3.88	0.77	ปานกลาง	4.15	0.78	มาก
4. ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์	3.81	0.79	ปานกลาง	4.21	0.78	มาก
5. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง	3.82	0.77	ปานกลาง	4.16	0.80	มาก
6. ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน	3.94	0.80	ปานกลาง	4.09	0.80	มาก
7. ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้	3.84	0.75	ปานกลาง	4.10	0.79	มาก
8. ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง	3.81	0.80	ปานกลาง	4.18	0.78	มาก
9. ครูฝึกฝนกิจกรรมรายาและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย	3.84	0.76	ปานกลาง	4.12	0.78	มาก
10. ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	3.82	0.79	ปานกลาง	4.22	0.77	มาก
รวม	3.85	0.78	ปานกลาง	4.15	0.78	มาก

จากตาราง 5 พบว่า สภาพปัจจุบันของค่าเฉลี่ยของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์กรประกอบที่ 2 ด้านผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกตัว โดยตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6 ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนตัว และปรับปรุงส่วนค้อยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาผู้เรียนอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.88$) ตัวบ่งชี้ที่ 1 ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ ($\bar{X} = 3.87$) และตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.81$) และ ตัวบ่งชี้ที่ 8 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง ($\bar{X} = 3.81$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของค่าเฉลี่ยของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับ สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์กรประกอบที่ 2 ด้านผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัว โดยตัวบ่งชี้ที่มี คะแนนสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.22$) และ ตัวบ่งชี้ที่ 10 ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออก และคิดอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ครูเตรียมการสอน ทั้งเนื้อหาและวิธีการ ($\bar{X} = 4.07$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์กรประกอบที่ 3 ด้านผู้เรียน

องค์กรประกอบที่ 3 ด้านผู้เรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1. ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี	3.94	0.83	ปานกลาง	4.18	0.77	มาก
2. ผู้เรียนฝึกประสบการณ์จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง	3.84	0.81	ปานกลาง	4.20	0.76	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้าน กระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม การสร้างความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ด้วย ตนเอง	3.84	0.78	ปานกลาง	4.07	0.77	มาก
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และ การมีปฏิสัมพันธ์	3.88	0.71	ปานกลาง	4.10	0.75	มาก
5. ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและ สร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้ แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล	3.79	0.80	ปานกลาง	4.11	0.80	มาก
6. ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูล และสร้างสรรค์ ความรู้จากแหล่ง วิทยาการในโรงเรียนและชุมชน	3.90	0.80	ปานกลาง	4.09	0.78	มาก
7. ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหา คำตอบ แก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเองและ ร่วมด้วยช่วยกัน	3.80	0.77	ปานกลาง	4.19	0.79	มาก
8. ผู้เรียนฝึกระเบียบวินัยและรับผิดชอบ ในการทำงานจนสำเร็จ	3.86	0.80	ปานกลาง	4.23	0.76	มาก
9. ผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงาน ตนเองและยอมรับผู้อื่น	3.81	0.77	ปานกลาง	4.18	0.81	มาก
10. ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้	3.85	0.81	ปานกลาง	4.16	0.79	มาก
11. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ได้	3.87	0.77	ปานกลาง	4.15	0.77	มาก
รวม	3.85	0.79	ปานกลาง	4.15	0.78	มาก

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัจจุบันของค่าเฉลี่ยของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์กรประกอบที่ 3 ด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกตัว โดยตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือตัวบ่งชี้ที่ 6 ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูล และสร้างสรรค์ ความรู้จากแหล่งวิทยาการในโรงเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 3.90$) ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.88$) และตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.79$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของค่าเฉลี่ยของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับ สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์กรประกอบที่ 3 ด้านผู้เรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัว โดยตัวบ่งชี้ที่มี คะแนนสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8 ผู้เรียนฝึกระเบียบวินัยและรับผิดชอบในการทำงานจนสำเร็จ ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมาคือตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนฝึกประสบการณ์จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง ($\bar{X} = 4.20$) ตัวบ่งชี้ที่ 7 ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วย ช่วยกัน ($\bar{X} = 4.19$) และตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้าน กระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม การสร้างความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.07$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์กรประกอบที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
องค์กรประกอบที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้						
1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.94	0.77	ปานกลาง	4.12	0.79	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{x}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.92	0.80	ปานกลาง	4.13	0.79	มาก
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	3.84	0.80	ปานกลาง	4.14	0.75	มาก
4. จัดการเรียนรู้โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา	3.81	0.77	ปานกลาง	4.07	0.79	มาก
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ	3.82	0.77	ปานกลาง	4.16	0.78	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	3.81	0.76	ปานกลาง	4.01	0.77	มาก
รวม	3.86	0.78	ปานกลาง	4.11	0.78	มาก

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัจจุบันของค่าเฉลี่ยของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์ประกอบที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกตัว โดยตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือตัวบ่งชี้ที่ 2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 3.92$) ตัวบ่งชี้ที่ 3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.84$) และตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ($\bar{X} = 3.81$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของค่าเฉลี่ยของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์ประกอบที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัว โดยตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมาคือตัวบ่งชี้ที่ 3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น

รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.14$) ตัวบ่งชี้ที่ 2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.13$) และตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ($\bar{X} = 4.01$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์ประกอบที่ 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1. การจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน	3.92	0.79	ปานกลาง	4.17	0.81	มาก
2. การคัดเลือกสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.93	0.78	ปานกลาง	4.14	0.78	มาก
3. การตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง ทั้งด้านเนื้อหา เวลา ความชัดเจน ถูกต้อง และจำนวนของสื่อ	3.93	0.80	ปานกลาง	4.16	0.77	มาก
4. การจัดลำดับการใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม	3.91	0.77	ปานกลาง	4.13	0.76	มาก
5. การจัดทำมุมประสบการณ์ภายในห้องเรียนอย่างครบถ้วนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข	3.85	0.76	ปานกลาง	4.13	0.78	มาก
6. การประเมินคุณภาพหลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้	3.78	0.75	ปานกลาง	4.16	0.77	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
7. การปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.90	0.82	ปานกลาง	4.16	0.79	มาก
รวม	3.89	0.78	ปานกลาง	4.15	0.78	มาก

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของค่าเฉลี่ยของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์ประกอบที่ 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกตัว โดยตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 การคัดเลือกสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X}=3.93$) และตัวบ่งชี้ที่ 3 การตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง ทั้งด้านเนื้อหา เวลา ความชัดเจน ถูกต้อง และจำนวนของสื่อ ($\bar{X}=3.93$) และตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6 การประเมินคุณภาพหลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.78$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของค่าเฉลี่ยของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์ประกอบที่ 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัว โดยตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 การจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน ($\bar{X}=4.17$) รองลงมาคือตัวบ่งชี้ที่ 3 การตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง ทั้งด้านเนื้อหา เวลา ความชัดเจน ถูกต้อง และจำนวนของสื่อ ($\bar{X}=4.16$) และตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5 การจัดทำมุมประสบการณ์ในห้องเรียนอย่างครบถ้วนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ($\bar{X}=4.13$)

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์ประกอบที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผล

องค์ประกอบที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1. ดำเนินการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกสภาพการณ์	3.89	0.79	ปานกลาง	5.00	0	มากที่สุด
2. ประเมินจากพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ	3.90	0.79	ปานกลาง	5.00	0	มากที่สุด
3. ประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน	3.88	0.76	ปานกลาง	5.00	0	มากที่สุด
4. ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน	3.81	0.77	ปานกลาง	5.00	0	มากที่สุด
5. มุ่งเน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน	3.87	0.79	ปานกลาง	5.00	0	มากที่สุด
6. ดำเนินการประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม	3.88	0.79	ปานกลาง	5.00	0	มากที่สุด
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้สอน	3.86	0.79	ปานกลาง	5.00	0	มากที่สุด

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 6 ด้านการวัดและ ประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
8. การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งใน ส่วนของผู้เรียนและผู้สอน	3.87	0.80	ปานกลาง	5.00	0	มากที่สุด
รวม	3.87	0.78	ปานกลาง	5.00	0	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า สภาพปัจจุบันของค่าเฉลี่ยของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์ประกอบที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกตัว โดยตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 ประเมินจากพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมาคือตัวบ่งชี้ที่ 1 ดำเนินการประเมินก่อนเรียนระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกสภาพการณ์ ($\bar{X} = 3.89$) ตัวบ่งชี้ที่ 3 ประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.88$) และตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน ($\bar{X} = 3.381$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของค่าเฉลี่ยของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์ประกอบที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกตัว โดยทุกตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนสูงสุด คือ ($\bar{X} = 5.00$)

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

องค์ประกอบของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1. ด้านหลักสูตร	3.84	0.78	ปานกลาง	4.18	0.98	มาก
2. ด้านผู้สอน	3.85	0.78	ปานกลาง	4.15	0.78	มาก
3. ด้านผู้เรียน	3.85	0.79	ปานกลาง	4.15	0.78	มาก
4. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	3.86	0.78	ปานกลาง	4.11	0.78	มาก
5. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.89	0.78	ปานกลาง	4.15	0.78	มาก
6. ด้านการวัดและประเมินผล	3.87	0.78	ปานกลาง	5.00	0	มากที่สุด
รวม	3.87	0.78	ปานกลาง	4.29	0.68	มาก

จากตาราง 10 พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ระดับปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตร ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านผู้สอน และด้านผู้เรียน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านกิจกรรมการเรียนรู้

1.2 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

พูน ปณ ทิโต ชเว

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการ PNI_(Modified) และลำดับความต้องการจำเป็นของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

องค์ประกอบ	D	I	PNI _(Modified)	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. ด้านหลักสูตร	3.84	4.18	0.08	2
2. ด้านผู้สอน	3.85	4.15	0.07	3
3. ด้านผู้เรียน	3.85	4.15	0.07	3
4. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	3.86	4.11	0.06	4
5. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.89	4.15	0.06	4
6. ด้านการวัดและประเมินผล	3.87	5.00	0.29	1

จากตารางที่ 11 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการวัดและประเมินผล (PNI_{modified} = 0.29) ลำดับที่ 2 ด้านหลักสูตร (PNI_{modified} = 0.08) ลำดับที่ 3 ด้านผู้สอนและด้านผู้เรียน (PNI_{modified} = 0.07) ลำดับที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และด้านสื่อการเรียนรู้ (PNI_{modified} = 0.06)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการ PNI_(Modified) และลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบที่ 1 ด้านหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 1 ด้านหลักสูตร	D	I	PNI _(Modified)	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยให้ความสำคัญเป็นสากล	3.86	4.18	0.08	2
2. รายวิชาในหลักสูตรมีความหลากหลายตรงตามความต้องการของผู้เรียน	3.85	4.31	0.10	1

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 1 ด้านหลักสูตร	D	I	PNI _(Modified)	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
3. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรมีความยืดหยุ่นไม่ จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้	3.91	4.09	0.05	4
4. หลักสูตรต้องเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต	3.85	4.19	0.08	2
5. การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มี นิสัยรักการเรียนรู้ และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต	3.80	4.12	0.07	3
6. หลักสูตรต้องเหมาะสมกับวัยและศักยภาพของ ผู้เรียน เพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความถนัด และความสามารถของแต่ละบุคคล	3.76	4.19	0.10	1

จากตารางที่ 12 พบว่า ลำดับความต้องจำเป็นขององค์ประกอบที่ 1 ด้านหลักสูตร เรียงลำดับความต้องจำเป็นจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ลำดับที่ 1 รายวิชาในหลักสูตรมีความหลากหลายตรงตามความต้องการของผู้เรียน และหลักสูตรต้องเหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน เพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล ($PNI_{\text{modified}} = 0.10$) ลำดับที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยให้มีความเป็นสากล และหลักสูตรต้องเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ($PNI_{\text{modified}} = 0.08$) ลำดับที่ 3 การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ($PNI_{\text{modified}} = 0.07$) และลำดับที่ 4 เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรมีความยืดหยุ่นไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.05$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการ PNI(Modified) และ ลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้สอน

องค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้สอน	D	I	PNI _(Modified)	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
1. ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ	3.87	4.07	0.05	6
2. ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	3.86	4.22	0.09	2
3. ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาผู้เรียนอย่างทั่วถึง	3.88	4.15	0.06	5
4. ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์	3.81	4.21	0.10	1
5. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและ ฝึกปรับปรุงตนเอง	3.82	4.16	0.08	3
6. ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนตัว และปรับปรุงส่วนต้อยของผู้เรียน	3.94	4.09	0.03	7
7. ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้	3.84	4.10	0.06	5
8. ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง	3.81	4.18	0.09	2
9. ครูฝึกฝนกิริยามารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย	3.84	4.12	0.07	4
10. ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	3.82	4.22	0.10	1

จากตารางที่ 13 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้สอน เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ลำดับที่ 1 ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ และครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.10$) ลำดับที่ 2 ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง ($PNI_{\text{modified}} = 0.09$) ลำดับที่ 3 ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและ ฝึกปรับปรุงตนเอง ($PNI_{\text{modified}} = 0.08$) ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนตัว และปรับปรุงส่วนตัวของผู้เรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.03$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการ $PNI(\text{Modified})$ และ ลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบที่ 3 ด้านผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 3 ด้านผู้เรียน	D	I	$PNI_{(\text{Modified})}$	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
1. ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี	3.94	4.18	0.06	5
2. ผู้เรียนฝึกประสบการณ์จนค้นพบความถนัด และวิธีการของตนเอง	3.84	4.20	0.09	2
3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการคิด และกระบวนการกลุ่ม การสร้างความรู้หรือ สิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง	3.84	4.07	0.06	5
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการมี ปฏิสัมพันธ์	3.88	4.10	0.06	5

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 3 ด้านผู้เรียน	D	I	PNI _(Modified)	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
5. ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล	3.79	4.11	0.08	3
6. ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ ความรู้จากแหล่งวิทยาการในโรงเรียนและชุมชน	3.90	4.09	0.05	6
7. ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบแก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน	3.80	4.19	0.10	1
8. ผู้เรียนฝึกระเบียบวินัยและรับผิดชอบในการทำงานจนสำเร็จ	3.86	4.23	0.09	2
9. ผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงานตนเองและยอมรับผู้อื่น	3.81	4.18	0.10	1
10. ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้	3.85	4.16	0.08	3
11. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้	3.87	4.15	0.07	4

จากตารางที่ 14 ลำดับความต้อการจำเป็นขององค์ประกอบที่ 3 ด้านผู้เรียน เรียงลำดับความต้อการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ลำดับที่ 1 ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบแก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน และผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงานตนเองและยอมรับผู้อื่น ($PNI_{\text{modified}} = 0.10$) ลำดับที่ 2 ผู้เรียนฝึกประสบการณ์จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง และผู้เรียนฝึกระเบียบวินัยและรับผิดชอบในการทำงานจนสำเร็จ ($PNI_{\text{modified}} = 0.09$) ลำดับที่ 3 ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล และผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.08$) ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ ความรู้จากแหล่งวิทยาการในโรงเรียนและชุมชน ($PNI_{\text{modified}} = 0.05$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการ PNI_(Modified) และ ลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	D	I	PNI _(Modified)	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.94	4.12	0.04	5
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.92	4.13	0.05	4
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	3.84	4.14	0.08	2
4. จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระ ความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา	3.81	4.07	0.07	3
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก สะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูและผู้เรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ	3.82	4.16	0.09	1

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	D	I	PNI _(Modified)	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ทุก เวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับ บิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุก ฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	3.81	4.01	0.05	4

จากตารางที่ 15 ลำดับความต้อการจำเป็นขององค์ประกอบที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ เรียงลำดับความต้อการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ลำดับที่ 1 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัด บรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความ รอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูและผู้เรียนอาจ เรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยากรประเภทต่างๆ (PNI_{modified} = 0.09) ลำดับที่ 2 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (PNI_{modified} = 0.08) ลำดับที่ 3 จัดการเรียนการสอน โดย ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (PNI_{modified} = 0.07) ส่วนลำดับสุดท้าย คือ จัดเนื้อหา สาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล (PNI_{modified} = 0.05)

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการ PNI(Modified) และ ลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบที่ 5 สื่อและแหล่งเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 5 สื่อและแหล่งเรียนรู้	D	I	PNI _(Modified)	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
1. การจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน	3.92	4.17	0.06	3
2. การคัดเลือกสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.93	4.14	0.05	4
3. การตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง ทั้งด้านเนื้อหา เวลา ความชัดเจน ถูกต้อง และจำนวนของสื่อ	3.93	4.16	0.06	3
4. การจัดลำดับการใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม	3.91	4.13	0.06	3
5. การจัดทำมุมประสบการณ์ภายในห้องเรียนอย่างครบถ้วนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข	3.85	4.13	0.07	2
6. การประเมินคุณภาพหลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้	3.78	4.16	0.10	1
7. การปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.90	4.16	0.07	2

จากตารางที่ 16 ลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบที่ 5 สื่อและแหล่งเรียนรู้ เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ลำดับที่ 1 การประเมินคุณภาพหลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้ (PNI_{modified} = 0.10) ลำดับที่ 2 การจัดทำมุมประสบการณ์ภายในห้องเรียนอย่างครบถ้วนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และการปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้ (PNI_{modified} = 0.07) ลำดับที่ 3 การจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน การตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง ทั้งด้านเนื้อหา เวลา ความชัดเจน ถูกต้อง และจำนวนของสื่อ และการจัดลำดับการใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและ

กิจกรรมที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม ($PNI_{\text{modified}} = 0.06$) ลำดับที่ 4 การคัดเลือกสื่อให้สอดคล้องกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.05$)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการ $PNI(\text{Modified})$ และ
ลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบที่ 6 การวัดและประเมินผล

องค์ประกอบที่ 6 การวัดและประเมินผล	D	I	$PNI_{(\text{Modified})}$	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
1. ดำเนินการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกสภาพการณ์	3.89	5.00	0.28	4
2. ประเมินจากพฤติกรรมการแสดงออกของ ผู้เรียนจริง ๆ	3.90	5.00	0.28	4
3. ประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน	3.88	5.00	0.29	3
4. ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่ หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมิน ตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน	3.81	5.00	0.31	1
5. มุ่งเน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจาก การบูรณาการความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน	3.87	5.00	0.29	3
6. ดำเนินการประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม	3.88	5.00	0.29	3
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมี ส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียนผู้ปกครอง และผู้สอน	3.86	5.00	0.30	2
8. การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของ ผู้เรียนและผู้สอน	3.87	5.00	0.29	3

จากตารางที่ 17 ลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบที่ 6 การวัดและประเมินผล
เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ลำดับที่ 1 ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วย

เครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน (PNI_{modified} = 0.31) ลำดับที่ 2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียนผู้ปกครอง และผู้สอน (PNI_{modified} = 0.30) ลำดับที่ 3 ประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน มุ่งเน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน ดำเนินการประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม และการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของผู้เรียนและผู้สอน (PNI_{modified} = 0.29) ลำดับที่ 4 ดำเนินการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกสภาพการณ์ และประเมินจากพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ (PNI_{modified} = 0.28)

ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

2.1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโปรแกรมของ Boone (1992) ; อ่าง บัวศรี (2542) ; และสามารถสรุปเป็นองค์ประกอบของโปรแกรมผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการและเหตุผล 2) จุดมุ่งหมายของการพัฒนา 3) รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร 4) รายละเอียดของเนื้อหา 5) วัสดุ/อุปกรณ์ และสื่อที่ใช้ 6) แผนการจัดกิจกรรมพัฒนา และ 7) การประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรม

2.2 โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.2.1. ผลที่ได้จากการสังเคราะห์ในระยะที่ 1 ประกอบไปด้วย

2.2.1.1 การสังเคราะห์จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ และตัวชี้วัดการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ และได้รับการประเมินความสอดคล้องจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร มี 6 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านผู้สอน มี 10 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านผู้เรียน มี 11 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มี 6 ตัวบ่งชี้ 5) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ มี 7 ตัวบ่งชี้ และ 6) ด้านการวัดและประเมินผล มี 8 ตัวบ่งชี้

2.2.1.2 การศึกษาวิธีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 2 รูปแบบ คือ การพัฒนาครูโดยผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มี 5 วิธี ได้แก่ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การฝึกอบรม 3) การปฐมนิเทศ 4) การพัฒนาระดับหัวหน้า-

งาน 5) การสัมมนาทางวิชาการ และการพัฒนาที่เกิดจากตนเอง มี 2 วิธี ได้แก่ 1) การศึกษาด้วยตนเอง 2) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.2.1.3 การสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) จุดมุ่งหมายของการพัฒนา 3) รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร 4) รายละเอียดของเนื้อหา 5) วัสดุ/อุปกรณ์ และสื่อที่ใช้ 6) แผนการจัดกิจกรรมพัฒนา 7) การประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรม

2.2.2. นำผลการวิจัยในระยะที่ 2 จากแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มาวิเคราะห์จัดลำดับความต้องการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และศึกษาจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Plactice) จำนวน 2 โรงเรียนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำร่างโปรแกรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.2.2.1 ด้านหลักสูตร

“...โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาโดยอิงหลักสูตรแกนกลางฯ โดยผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม มีความสมดุลในเนื้อหาทั้งวิชาการ วิชาชีพ และความเป็นพลโลก”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, 8 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...ครูมีการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในรายวิชาที่รับผิดชอบ แล้วนำมา ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่ สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้”

(ครูโรงเรียนที่ 1, 8 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...หลักสูตรของสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องสอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางฯ และสามารถจัดรายวิชาได้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, 10 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องมีรายวิชา และจำนวนชั่วโมงครบตามที่หลักสูตรแกนกลางฯ กำหนด แล้วเพิ่มรายวิชาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียนให้ได้มากที่สุด แต่ต้องไม่เพิ่มภาระเวลาเรียนให้ผู้เรียนจนเกินไป...”

(ครูโรงเรียนที่ 2, 10 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

ตาราง 18 สัเคราะห์ความถี่ด้านหลักสูตร จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Plactice)

แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ความถี่
1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	4
2. จัดทำรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	4
3. จัดทำรายวิชาในหลักสูตรให้มีความสมดุลของเนื้อหาทุกด้าน	2

จากตารางที่ 18 พบว่า แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านหลักสูตร สรุปได้ดังนี้

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง
2. จัดทำรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
3. จัดทำรายวิชาในหลักสูตรให้มีความสมดุลของเนื้อหาทุกด้าน

2.2.2.2 ด้านผู้สอน

“...โรงเรียนส่งเสริมให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย
เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และศักยภาพของผู้เรียน และสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
ในทุกช่องทางที่เหมาะสม...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, 8 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...ครูต้องจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของ
ผู้เรียนเป็นสำคัญ ผสมผสานความรู้คุณธรรม ส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง เปลี่ยนจากผู้ถ่ายทอดมา
เป็นผู้ให้คำแนะนำ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด...”

(ครูโรงเรียนที่ 1, 8 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนต้องนำกระบวนการ PLC มาปรับใช้เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยน
วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ประกอบกับการนิเทศติดตามแบบกัลยาณมิตรเพื่อส่งเสริมให้ครู
พัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, 10 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...ครูนำเนื้อหาวิชา ประสบการณ์ และความต้องการของผู้เรียนมา
พิจารณาในการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้...”

(ครูโรงเรียนที่ 2, 10 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

ตาราง 19 สัมภาษณ์ความถี่ด้านผู้สอน จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Plactice)

แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ความถี่
1. ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน	3
2. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้	2
3. ครูจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย	2
4. ครูต้องมีการพัฒนาความสามารถอย่างสม่ำเสมอ	2

จากตารางที่ 19 พบว่า แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ด้านผู้สอน สรุปได้ดังนี้

1. ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน
2. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้
3. ครูจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย
4. ครูต้องมีการพัฒนาความสามารถอย่างสม่ำเสมอ

2.2.2.3 ด้านผู้เรียน

“...ผู้เรียนจะต้องมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ตั้งแต่เริ่มต้น
จนไปถึงการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, 8 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้จนนำไปสู่ข้อสรุปและเกิด
องค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง ตามความเหมาะสมและความต้องการของเขา โดยมีครูทำหน้าที่เป็นเพียง
ผู้ให้คำแนะนำ...”

(ครูโรงเรียนที่ 1, 8 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้โดยรับผิดชอบตั้งแต่เลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียน หรือเข้าไปมีส่วนร่วม...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, 10 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้และพัฒนาตามความต้องการ ความสนใจและความถนัดของตัวเอง โดยมีครูเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวก...”

(ครูโรงเรียนที่ 2, 10 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

ตาราง 20 สาระสำคัญของความถี่ด้านผู้เรียน จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ความถี่
1. ผู้เรียนต้องสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตามความต้องการ ความสนใจและความถนัดของตัวเอง โดยมีครูเป็นผู้แนะนำและอำนวยความสะดวก	2

จากตารางที่ 20 พบว่า แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านผู้เรียน สรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตามความต้องการ ความสนใจและความถนัดของตัวเอง โดยมีครูเป็นผู้แนะนำและอำนวยความสะดวก

2.2.2.4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

“...กิจกรรมการเรียนรู้ต้องเน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้เรียน เพราะเป็นช่วงเวลาที่พัฒนาทักษะทางสังคมและทำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ใหม่และเรียนรู้ความคิดเห็นของผู้อื่น...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, 8 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...กิจกรรมการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น จะต้องส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้านไปพร้อมกัน ผ่านการเรียนรู้ด้วยตัวเอง...”

(ครูโรงเรียนที่ 1, 8 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...กิจกรรมต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยดำเนินการแสวงหาความรู้ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, 10 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...กิจกรรมการเรียนรู้ต้องให้ผู้เรียนได้คิด ไม่ว่าจะเกิดจากสถานการณ์หรือคำถามก็ตาม และได้ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อเป็นการฝึกทักษะการแก้ปัญหาและความมีเหตุผล...”

(ครูโรงเรียนที่ 2, 10 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

ตาราง 21 สัเคราะห์ความถี่ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best - Plactice)

แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ความถี่
1. กิจกรรมการเรียนรู้ต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4
2. กิจกรรมการเรียนรู้ต้องเน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้เรียน	1
3. กิจกรรมการเรียนรู้ต้องมุ่งเน้นฝึกทักษะการคิดอย่างเป็นกระบวนการ	3
4. กิจกรรมการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้านไปพร้อมกัน	1

จากตารางที่ 21 พบว่า แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. กิจกรรมการเรียนรู้ต้องมุ่งเน้นฝึกทักษะการคิดอย่างเป็นกระบวนการ
3. กิจกรรมการเรียนรู้ต้องเน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้เรียน
4. กิจกรรมการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้านไปพร้อมกัน

2.2.2.5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้

“...ควรจัดให้มีการเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, 8 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีจากอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น หาได้ง่าย ครูต้องพิจารณาเลือกอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียนและชุมชน...”

(ครูโรงเรียนที่ 1, 8 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้ควรมีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ที่ทั้งในและนอกโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นเป็นเอกสาร วัสดุ สถานที่ สถานประกอบการ บุคคล หรือชุมชน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, 10 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...การมีสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายในห้องเรียน จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสนใจของตนเองได้ดี...”

(ครูโรงเรียนที่ 2, 10 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

ตาราง 22 สังกะระห์ความถี่ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best - Plactice)

แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ความถี่
1. สื่อและแหล่งเรียนรู้ควรเป็นสิ่งที่หาได้ง่ายในชุมชน	3
2. สื่อและแหล่งเรียนรู้ต้องมีความหลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา	2

จากตารางที่ 22 พบว่า แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

1. สื่อและแหล่งเรียนรู้ควรเป็นสิ่งที่หาได้ง่ายในชุมชน
2. สื่อและแหล่งเรียนรู้ต้องมีความหลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

2.2.2.6 ด้านการวัดและประเมินผล

“...ครูต้องประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ด้วยวิธีการวัดและประเมินที่หลากหลาย เพื่อสะท้อนความสามารถที่แตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, 8 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...ต้องวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อประเมินการแสดงผลออกของผู้เรียนรอบด้านตลอดเวลา โดยใช้ข้อมูลและวิธีการที่หลากหลาย...”

(ครูโรงเรียนที่ 1, 8 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...ใช้วิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายเพื่อรู้จักผู้เรียนรอบด้าน โดยการวิเคราะห์และประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลทำให้ทราบความแตกต่าง และข้อจำกัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, 10 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

“...เลือกวิธีการหรือเครื่องมือวัดที่เหมาะสม เพื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ ใช้วิธีการวัดหลาย ๆ วิธี และวัดหลาย ๆ ด้าน เพราะไม่มีวิธีการใดเพียงวิธีเดียวที่จะใช้วัดได้ทุกด้านอย่างสมบูรณ์...”

(ครูโรงเรียนที่ 2, 10 กันยายน 2563 : สัมภาษณ์)

ตาราง 23 สังกะสิทธิ์ความถี่ด้านการวัดและประเมินผล จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best - Plactice)

แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ความถี่
1. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	3
2. วัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4

จากตารางที่ 23 พบว่า แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดและประเมินผล สรุปได้ดังนี้

1. วัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย
2. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

ตาราง 24 สรุปสังเคราะห์แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของแนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ศึกษาสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์	ศึกษา Best Practice	แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ด้านหลักสูตร		
<p>1. รายวิชาในหลักสูตรมีความหลากหลายตรงตามความต้องการของผู้เรียน</p> <p>2. หลักสูตรต้องเหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน เพื่อให้เอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล</p> <p>3. การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยให้มีความเป็นสากล</p> <p>4. หลักสูตรต้องเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต</p> <p>5. การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต</p> <p>6. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรมีความยืดหยุ่นไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้</p>	<p>1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง</p> <p>2. จัดทำรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน</p> <p>3. จัดทำรายวิชาในหลักสูตรให้มีความสมดุลของเนื้อหาทุกด้าน</p>	<p>1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>2. การจัดทำรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และมีความสมดุลของเนื้อหาทุกด้าน</p> <p>3. การพัฒนาระดับหัวหน้างาน ได้แก่ หัวหน้างานหลักสูตร และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความสมดุลของเนื้อหาทุกด้าน</p> <p>4. ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ภายในกลุ่มบริการหลักสูตรเพื่อพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p>

ตาราง 24 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์	ศึกษา Best Practice	แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ด้านผู้สอน		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูจัดกิจกรรมสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ 2. ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 3. ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ 4. ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง 5. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ และ ฝึกปรับปรุงตนเอง 6. ครูฝึกฝนกิจกรรมรายชมนิตตามวิถีวัฒนธรรมไทย 7. ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาผู้เรียนอย่างทั่วถึง 8. ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน 2. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ 3. ครูจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย 4. ครูต้องมีการพัฒนาความสามารถอย่างสม่ำเสมอ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน 2. การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง 3. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ และ ฝึกปรับปรุงตนเอง 4. การจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออก ฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้ 5. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอยู่เสมอ 6. ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน

ตาราง 24 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์	ศึกษา Best Practice	แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
<p>9. ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ</p> <p>10. ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนตัว และปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน</p>		
ด้านผู้เรียน		
<p>1. ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน</p> <p>2. ผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงานตนเองและยอมรับผู้อื่น</p> <p>3. ผู้เรียนฝึกประสบการณ์จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง</p> <p>4. ผู้เรียนฝึกระเบียบวินัยและรับผิดชอบในการทำงานจนสำเร็จ</p> <p>5. ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล</p> <p>6. ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้</p>	<p>1. ผู้เรียนต้องสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง</p> <p>2. ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตามความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตัวเอง โดยมีครูเป็นผู้แนะนำและอำนวยความสะดวก</p>	<p>1. การพัฒนาด้านกระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม จนสามารถสร้างความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง</p> <p>2. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ฝึกให้ผู้เรียนคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง</p> <p>3. การส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงานตนเองและยอมรับผู้อื่น</p> <p>4. การเสริมแรงให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้</p> <p>5. การให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี</p>

ตาราง 24 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์	ศึกษา Best Practice	แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
<p>7. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้</p> <p>8. ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี</p> <p>9. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม การสร้างความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง</p> <p>10. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์</p> <p>11. ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้จากแหล่งวิทยาการในโรงเรียนและชุมชน</p>		<p>6. การให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้จากแหล่งวิทยาการในโรงเรียนและชุมชน</p>
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้		
<p>1. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่ง</p>	<p>1. กิจกรรมการเรียนรู้ต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง</p> <p>2. กิจกรรมการเรียนรู้ต้องมุ่งเน้นฝึกทักษะการคิดอย่างเป็นกระบวนการ</p> <p>3. กิจกรรมการเรียนรู้ต้องเน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้เรียน</p> <p>4. กิจกรรมการเรียนรู้ต้อง</p>	<p>1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนทุก ด้านไปพร้อมกัน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง</p> <p>2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน</p>

ตาราง 24 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์	ศึกษา Best Practice	แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
<p>วิทยาการประเภทต่างๆ</p> <p>2. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>3. จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา</p> <p>4. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา</p> <p>5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ</p>	<p>ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้านไปพร้อมกัน</p>	<p>โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>3. การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน</p> <p>4. การจัดการเรียนที่มุ่งเน้นฝึกทักษะการคิดอย่างเป็นกระบวนการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา</p> <p>5. การจัดการเรียนรู้อให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ</p>

ตาราง 24 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์	ศึกษา Best Practice	แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล		
ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้		
<ol style="list-style-type: none"> 1. การประเมินคุณภาพหลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้ 2. การจัดทำมุมประสบการณ์ภายในห้องเรียนอย่างครบถ้วน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข 3. การปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้ 4. การจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผน ตาราง 26 (ต่อ) 5. การตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง ทั้งด้านเนื้อหา เวลา ความชัดเจน ถูกต้อง และจำนวนของสื่อ 6. การจัดลำดับการใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สื่อและแหล่งเรียนรู้ควรเป็นสิ่งที่หาได้ง่ายในชุมชน 2. สื่อและแหล่งเรียนรู้ต้องมีความหลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สื่อและแหล่งเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อีกทั้งเป็นสิ่งที่หาได้ง่ายในชุมชน 2. สื่อและแหล่งเรียนรู้ต้องมีความหลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข 3. การจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ และตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง 4. การประเมินคุณภาพปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้หลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้

ตาราง 24 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์	ศึกษา Best Practice	แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
7. การคัดเลือกสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้		
การวัดและประเมินผล		
<p>1. ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน</p> <p>2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้สอน</p> <p>3. ประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน</p> <p>4. การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของผู้เรียนและผู้สอน</p> <p>5. มุ่งเน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน</p> <p>6. ดำเนินการประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม</p>	<p>1. วัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย</p> <p>2. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง</p>	<p>1. dki ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน</p> <p>2. การใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยประเมินจากพฤติกรรม การแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ</p> <p>3. การประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นคุณภาพผลงานที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน</p> <p>4. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>5. การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของผู้เรียนและผู้สอน</p> <p>6. ดำเนินการประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ</p>

ตาราง 24 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์	ศึกษา Best Practice	แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
7. ดำเนินการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน อย่างสม่ำเสมอทุกสภาพการณ์		กระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม
8. ประเมินจากพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ		

จากตารางที่ 24 ผลการสังเคราะห์แนวทางประกอบร่างโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย

- 1.1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.2 การจัดทำรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความสมดุลของเนื้อหาทุกด้าน
- 1.3 การพัฒนาระดับหัวหน้างาน ได้แก่ หัวหน้างานหลักสูตร และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความสมดุลของเนื้อหาทุกด้าน
- 1.4 การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ภายในกลุ่มบริการหลักสูตรเพื่อพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

องค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้สอน ประกอบด้วย

- 2.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน
- 2.2 การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง
- 2.3 การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ และ ฝึกปรับปรุงตนเอง

2.4 การจัดกิจกรรมแลสถานที่ให้ผู้เรียนได้แสดงออก ฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้

2.5 การส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2.6 การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนตัว และปรับปรุงส่วนต่อของผูเรียน

องค์ประกอบที่ 3 ด้านผู้เรียน

3.1 การฝึกประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม จนสามารถสร้างความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง

3.2 การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ฝึกให้ผู้เรียนคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง

3.3 การส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงานตนเองและยอมรับผู้อื่น

3.4 การเสริมแรงให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

3.5 การให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี

3.6 การให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ ความรู้จากแหล่งวิชาการในโรงเรียนและชุมชน

องค์ประกอบที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนทุก ด้านไปพร้อมกัน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

4.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

4.3 การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

4.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นฝึกทักษะการคิดอย่างเป็นกระบวนการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

4.5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

องค์ประกอบที่ 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้

5.1 สื่อและแหล่งเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อีกทั้งเป็นสิ่งที่หาได้ง่ายในชุมชน

5.2 สื่อและแหล่งเรียนรู้ต้องมีความหลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข

5.3 การจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อ การเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ และตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง

5.4 การประเมินคุณภาพ ปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้หลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผล

6.1 การใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมิน ตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน

6.2 การใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยประเมินจากพฤติกรรม การแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ

6.3 การประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นคุณภาพผลงานเกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน

6.4 การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอ

6.5 การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของผู้เรียนและผู้สอน

6.6 ดำเนินการประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม

2.4.3. นำผลที่ได้จากระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มาจัดทำร่างโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีรายละเอียดขององค์ประกอบดังนี้

2.4.3.1 หลักการและเหตุผล ประกอบด้วย แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา และ ความสำคัญของการสร้างโปรแกรมพัฒนาครูครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.4.3.2 จุดมุ่งหมายของการพัฒนา ประกอบด้วย เป้าหมายที่ต้องการให้บรรลุผลในการใช้โปรแกรมพัฒนาครูครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

2.4.3.3 รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย 6 โมดูล ได้แก่ โมดูล 1 การจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โมดูล 2 บทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โมดูล 3 บทบาทของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โมดูลที่ 4 กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โมดูลที่ 5 สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัด

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และโมดูลที่ 6 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.4.3.4 รายละเอียดของเนื้อหา ประกอบด้วย บุคคลหรือองค์กรที่ใช้ โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เข้ารับการพัฒนา ระยะเวลาในการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครู วิธีการพัฒนา ซึ่งประกอบด้วย 2 รูปแบบ คือ การพัฒนาครูโดยผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มี 5 วิธี ได้แก่ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การฝึกอบรม 3) การปฐมนิเทศ 4) การพัฒนาระดับหัวหน้างาน 5) การสัมมนาทางวิชาการ และการพัฒนาที่เกิดจากตนเอง มี 2 วิธี ได้แก่ 1) การศึกษาด้วยตนเอง 2) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.4.3.5 การประเมินผลและปรับปรุงโปรแกรม ประกอบด้วย 1) การประเมินผู้เข้ารับการพัฒนา 2) ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนาในโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

(ร่าง)

หลักการ

จากการศึกษาความต้องการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองในพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์หรือกระบวนการใดที่จะพัฒนาให้ตรงตามความต้องการในด้านดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องสร้างโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน

สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ขึ้นมาเพื่อพัฒนาครู ซึ่งมีรูปแบบในการพัฒนา 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 การพัฒนาครูโดยผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มี 5 วิธี ได้แก่ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การฝึกอบรม 3) การปฐมนิเทศ 4) การพัฒนาระดับหัวหน้างาน 5) การสัมมนาทางวิชาการ และรูปแบบที่ 2 การพัฒนาที่เกิดจากตนเอง มี 2 วิธี ได้แก่ 1) การศึกษาด้วยตนเอง 2) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

วัตถุประสงค์

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และผู้เรียนมีความแตกต่าง ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านผู้สอน 3) ด้านผู้เรียน 4) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 5) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) ด้านการวัดและประเมินผล

โครงสร้างหลักสูตร

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งขอบข่ายเนื้อหาออกเป็น 6 Module ใช้เวลาทั้งสิ้น จำนวน 60 ชั่วโมง ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ 6 ชั่วโมง การฝึกอบรม 6 ชั่วโมง การปฐมนิเทศ 6 ชั่วโมง การพัฒนาระดับหัวหน้างาน 6 ชั่วโมง การสัมมนาทางวิชาการ 6 ชั่วโมง การศึกษาด้วยตนเอง 10 ชั่วโมง และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 20 ชั่วโมง โดยการใช้วิธีการพัฒนาที่หลากหลาย และครอบคลุมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

เนื้อหา

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งขอบข่ายเนื้อหาออกเป็น 6 Module ได้แก่

Module 1 ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย

- 1.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.2 การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความสมดุลของเนื้อหาทุกด้าน
- 1.3 การพัฒนาระดับหัวหน้างาน ได้แก่ หัวหน้างานหลักสูตร และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความสมดุลของเนื้อหาทุกด้าน

1.4 การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ภายในกลุ่มบริการหลักสูตรเพื่อพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

Module 2 ด้านผู้สอน ประกอบด้วย

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน

2.2 การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลายเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง

2.3 การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง

2.4 การจัดกิจกรรมแลสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออก ฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้

2.5 การส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2.6 การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนตัว และปรับปรุงส่วนตัวของผู้เรียน

Module 3 ด้านผู้เรียน ประกอบด้วย

3.1 การฝึกประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม จนสามารถสร้างความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง

3.2 การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ฝึกให้ผู้เรียนคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง

3.3 การส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงานตนเองและยอมรับผู้อื่น

3.4 การเสริมแรงให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

3.5 การให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี

3.6 การให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ ความรู้จากแหล่งวิทยาการในโรงเรียนและชุมชน

Module 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนทุก ด้านไปพร้อมกัน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 4.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 4.3 การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน
- 4.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นฝึกทักษะการคิดอย่างเป็นกระบวนการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 4.5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

Module 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 5.1 สื่อและแหล่งเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อีกทั้งเป็นสิ่งที่หาได้ง่ายในชุมชน
- 5.2 สื่อและแหล่งเรียนรู้ต้องมีความหลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข
- 5.3 การจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อ การเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ และตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง
- 5.4 การประเมินคุณภาพ ปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้หลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้

Module 6 ด้านการวัดและประเมินผล

- 6.1 การใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน
- 6.2 การใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยประเมินจากพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ
- 6.3 การประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นคุณภาพผลงานเกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน

6.4 การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอ

6.5 การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของผู้เรียนและผู้สอน

6.6 การดำเนินการประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม

วิธีการพัฒนา

วิธีการพัฒนา ใช้วิธีการพัฒนาที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถที่ลึกซึ้งและยั่งยืน เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนามาสามารถนำไปเป็นหลักการในการพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง (Continuous Self Development) วิธีการที่นำมาใช้ในการดำเนินการพัฒนาตามโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop management) 6 ชั่วโมง
2. การฝึกอบรม (Training) 6 ชั่วโมง
3. การปฐมนิเทศ (Orientation) 6 ชั่วโมง
4. การพัฒนาระดับหัวหน้างาน (Professional Supervisor Development) 6 ชั่วโมง
5. การสัมมนาทางวิชาการ (Seminar) 6 ชั่วโมง
6. การศึกษาด้วยตนเอง (Self- directed learning) 10 ชั่วโมง
7. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 20 ชั่วโมง

อุปกรณ์/วัสดุ

1. เอกสารประกอบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
3. เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องฉายโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการนำเสนอ
4. ใบความรู้ ใบงาน และใบกิจกรรม
5. แบบทดสอบ
6. แบบบันทึกการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

การประเมินผล

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. การประเมินผู้เข้ารับการพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่
 - 1.1 การประเมินก่อนการพัฒนา ได้แก่ การประเมินตนเอง และการประเมินผู้ร่วมพัฒนา
 - 1.2 การประเมินระหว่างการพัฒนา ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรม การทดสอบ การประเมินใบบงาน และใบบกิจกรรม
 - 1.3 การประเมินหลังการพัฒนา ได้แก่ ประเมินการรายงานผลการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานและประเมินจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
2. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

2.4.3.6 ผลการประเมินโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน ปรากฏผลการประเมินดังต่อไปนี้

ตาราง 25 บันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อตรวจสอบยืนยันโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน	การปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ
หลักการ	- ควรตัดถ้อยคำที่มีความซ้ำซ้อนออกเพื่อให้เนื้อหากระชับมากยิ่งขึ้น	เรียบเรียงถ้อยคำในส่วนของหลักการใหม่ เพื่อให้เนื้อหากระชับขึ้น
วัตถุประสงค์	ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้คงไว้ตามเดิม	คงไว้
โครงสร้างหลักสูตร	ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้คงไว้ตามเดิม	คงไว้

ตาราง 25 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน	การปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ
เนื้อหา		
Module 1 ด้านหลักสูตร		
<p>1. การเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>2. การจัดทำรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความสมดุลของเนื้อหาทุกด้าน</p> <p>3. การพัฒนาระดับหัวหน้างาน ได้แก่ หัวหน้างานหลักสูตร และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความสมดุลของเนื้อหาทุกด้าน</p> <p>4. การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ภายในกลุ่มบริการหลักสูตรเพื่อพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับปรุงข้อความใน ข้อ 3 ให้กระชับขึ้น</p>	<p>3. การพัฒนาระดับหัวหน้างาน ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความสมดุลของเนื้อหา</p>

ตาราง 25 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน	การปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ
Module 2 ด้านผู้สอน		
<p>1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน</p> <p>2. การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง</p> <p>3. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง</p> <p>4. การจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออก ฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้</p> <p>5. การส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอยู่เสมอ</p> <p>6. การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน</p>	<p>- แก้ไขข้อความในข้อที่ 4 ตัดคำว่า “ฝึกการคิด” ออก เนื่องจากปรากฏในข้อที่ 3 แล้ว</p>	<p>4. การจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออก ฝึกการแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้</p>

ตาราง 25 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน	การปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ
Module 3 ด้านผู้เรียน		
<p>1. การฝึกประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม จนสามารถสร้างความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง</p> <p>2. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ ฝึกให้ผู้เรียนคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง</p> <p>3. การส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงานตนเองและยอมรับผู้อื่น</p> <p>4. การเสริมแรงให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้</p> <p>5. การให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี</p> <p>6. การให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้จากแหล่งวิชาการใน</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้คงไว้ตามเดิม</p>	<p>คงไว้</p>

ตาราง 25 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน	การปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ
Module 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้		
<p>1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนทุกด้านไปพร้อมกัน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง</p> <p>2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>3. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน</p> <p>4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นฝึกทักษะการคิดอย่างเป็นกระบวนการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา</p> <p>5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย</p>	<p>- แก้ไขข้อความข้อที่ 5 ให้กระชับขึ้น</p>	<p>5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ</p>

ตาราง 25 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน	การปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ
Module 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้		
<p>1. สื่อและแหล่งเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อีกทั้งเป็นสิ่งที่หาได้ง่ายในชุมชน</p> <p>2. สื่อและแหล่งเรียนรู้ต้องมีความหลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข</p> <p>3. การจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ และตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง</p> <p>4. การประเมินคุณภาพปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้หลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้</p>	ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้คงไว้ตามเดิม	คงไว้

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 25 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน	การปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ
Module 6 ด้านการวัดและประเมินผล		
<p>1. การใช้ข้อมูลที่หลากหลายด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน</p> <p>2. การใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยประเมินจากพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน จริง ๆ</p> <p>3. การประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นคุณภาพผลงานเกิดจากการบูรณาการความรู้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน</p> <p>4. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>5. การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของผู้เรียนและผู้สอน</p> <p>6. ดำเนินการประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม</p>	<p>- แก้ไขข้อความใน ข้อ 1 ให้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย</p>	<p>1. การใช้ข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลายสอดคล้องกับวิธีการประเมิน ตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน</p>

ตาราง 25 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน	การปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ
วิธีการพัฒนา		
<p>1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop management) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง <p>2. การฝึกอบรม (Training) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาโดยให้ปรับเปลี่ยนระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนา ดังนี้</p> <p>1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop management) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง <p>2. การฝึกอบรม (Training) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 	<p>1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop management) ใช้เวลารวม 8 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง <p>2. การฝึกอบรม (Training) ใช้เวลารวม 7 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

ตาราง 25 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน	การปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ
<p>3. การปฐมนิเทศ (Orientation) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง <p>4. การพัฒนาระดับหัวหน้างาน (Profesional Supervisor Development) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 	<p>3. การปฐมนิเทศ (Orientation) ใช้เวลารวม 3 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 30 นาที - Module 2 ใช้เวลา 30 นาที - Module 3 ใช้เวลา 30 นาที - Module 4 ใช้เวลา 30 นาที - Module 5 ใช้เวลา 30 นาที - Module 6 ใช้เวลา 30 นาที <p>4. การพัฒนาระดับหัวหน้างาน (Profesional Supervisor Development) ใช้เวลารวม 7 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง 	<p>3. การปฐมนิเทศ (Orientation) ใช้เวลารวม 3 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 30 นาที - Module 2 ใช้เวลา 30 นาที - Module 3 ใช้เวลา 30 นาที - Module 4 ใช้เวลา 30 นาที - Module 5 ใช้เวลา 30 นาที - Module 6 ใช้เวลา 30 นาที <p>4. การพัฒนาระดับหัวหน้างาน (Profesional Supervisor Development) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

ตาราง 25 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน	การปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ
<p>5. การสัมมนาทางวิชาการ (Seminar) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง <p>6. การศึกษาด้วยตนเอง (Self-directed learning) ใช้เวลารวม 10 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง 	<p>5. การสัมมนาทางวิชาการ (Seminar) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง <p>6. การศึกษาด้วยตนเอง (Self-directed learning) ใช้เวลารวม 12 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 4 ชั่วโมง 	<p>5. การสัมมนาทางวิชาการ (Seminar) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง <p>6. การศึกษาด้วยตนเอง (Self-directed learning) ใช้เวลารวม 10 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

ตาราง 25 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน	การปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ
<p>7. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ใช้เวลารวม 20 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 4 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 4 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 4 ชั่วโมง 	<p>7. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ใช้เวลารวม 20 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 4 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 4 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 4 ชั่วโมง 	<p>7. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ใช้เวลารวม 20 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 4 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 5 ชั่วโมง
การวัดประเมินผล		
<p>1. การประเมินผู้เข้ารับการพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่</p> <p>1.1 การประเมินก่อนการพัฒนา</p> <p>1.2 การประเมินระหว่างการพัฒนา</p> <p>1.3 การประเมินหลังการพัฒนา</p> <p>2. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนา</p> <p>โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้คงไว้ตามเดิม</p>	<p>คงไว้</p>

จากตาราง 25 นำร่างโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มาปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจนได้โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ฉบับสมบูรณ์ โดยมีรายละเอียดของโปรแกรกดังนี้

**โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
(ฉบับสมบูรณ์)**

หลักการ

จากการศึกษาความต้องการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองในพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์หรือกระบวนการใดที่จะพัฒนาให้ตรงตามความต้องการในด้านดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องสร้างโปรแกรมขึ้นมาเพื่อพัฒนาครู ซึ่งมีวิธีพัฒนา 7 วิธี รวมเวลา 60 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และผู้เรียนมีความแตกต่าง ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านผู้สอน 3) ด้านผู้เรียน 4) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 5) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) ด้านการวัดและประเมินผล

โครงสร้างหลักสูตร

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งขอบข่ายเนื้อหาออกเป็น 6 Module ใช้เวลาทั้งสิ้นจำนวน 60 ชั่วโมง ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ 6 ชั่วโมง การฝึกอบรม 6 ชั่วโมง การปฐมนิเทศ 3 ชั่วโมง การพัฒนาระดับหัวหน้างาน 7 ชั่วโมง การสัมมนาทางวิชาการ 6 ชั่วโมง การศึกษาดูด้วย

ตนเอง 12 ชั่วโมง และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 20 ชั่วโมง โดยการใช้วิธีการพัฒนาที่หลากหลาย และครอบคลุมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

เนื้อหา

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งขอบข่ายเนื้อหาออกเป็น 6 Module ได้แก่

Module 1 ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย

- 1.1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.2 การจัดทำรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความสมดุลของเนื้อหาทุกด้าน
- 1.3 การพัฒนาระดับหัวหน้างานให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความสมดุลของเนื้อหา
- 1.4 การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ภายในกลุ่มบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

Module 2 ด้านผู้สอน ประกอบด้วย

- 2.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน
- 2.2 การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง
- 2.3 การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้แสดงออก ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง ฝึกการแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้
- 2.4 การส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองและการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนตัว และปรับปรุงสวณด้วยของผู้เรียน

Module 3 ด้านผู้เรียน ประกอบด้วย

3.1 การฝึกประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม โดยค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากแหล่งวิทยาการในโรงเรียนและชุมชน จนสามารถสร้างความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง

3.2 การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ฝึกให้ผู้เรียนคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง

3.3 การส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงานตนเองและยอมรับผู้อื่น

3.4 การเสริมแรงให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ ได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

Module 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย

4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนทุกด้านไปพร้อมกัน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

4.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

4.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกทักษะการคิดอย่างเป็นกระบวนการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

4.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

Module 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย

5.1 การสร้างสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีความหลากหลายหาได้ง่ายในชุมชน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข

5.2 การตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง

5.3 การประเมินคุณภาพ ปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้หลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้

Module 6 ด้านการวัดและประเมินผล

- 6.1 การใช้ข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลายสอดคล้องกับวิธีการประเมิน ตลอดจน จุดประสงค์ในการประเมิน
- 6.2 การใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยประเมินจากการแสดงออกของ ผู้เรียนจริง ๆ โดยมุ่งเน้นคุณภาพผลงานเกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน
- 6.3 การประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน โดยดำเนินการประเมินครอบคลุม ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม
- 6.4 การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และ หลังเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- 6.5 การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของผู้เรียนและผู้สอน

วิธีการพัฒนา

วิธีการพัฒนา ใช้วิธีการพัฒนาที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และ ความสามารถที่ลึกซึ้งและยั่งยืน เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาศาสนาสามารถนำไปเป็นหลักการในการพัฒนา ตนเองได้อย่างต่อเนื่อง (Continuous Self Development) วิธีการที่นำมาใช้ในการดำเนินการ พัฒนาตามโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop management) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่ง ระยะเวลา ดังนี้ Module 1 (1 ชั่วโมง) Module 2 (1 ชั่วโมง) Module 3 (1 ชั่วโมง) Module 4 (1 ชั่วโมง) Module 5 (1 ชั่วโมง) Module 6 (1 ชั่วโมง)
2. การฝึกอบรม (Training) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้ Module 1 (1 ชั่วโมง) Module 2 (1 ชั่วโมง) Module 3 (1 ชั่วโมง) Module 4 (1 ชั่วโมง) Module 5 (1 ชั่วโมง) Module 6 (1 ชั่วโมง)
3. การปฐมนิเทศ (Orientation) ใช้เวลารวม 3 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้ Module 1 (30 นาที) Module 2 (30 นาที) Module 3 (30 นาที) Module 4 (30 นาที) Module 5 (30 นาที) Module 6 (30 นาที)
4. การพัฒนาระดับหัวหน้างาน (Professional Supervisor Development) ใช้เวลารวม 7 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้ Module 1 (1 ชั่วโมง) Module 2 (1 ชั่วโมง) Module 3 (1 ชั่วโมง) Module 4 (1 ชั่วโมง) Module 5 (1 ชั่วโมง) Module 6 (2 ชั่วโมง)

5. การสัมมนาทางวิชาการ (Seminar) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้
Module 1 (1 ชั่วโมง) Module 2 (1 ชั่วโมง) Module 3 (1 ชั่วโมง) Module 4 (1 ชั่วโมง)
Module 5 (1 ชั่วโมง) Module 6 (1 ชั่วโมง)

6. การศึกษาด้วยตนเอง (Self- directed learning) ใช้เวลารวม 12 ชั่วโมง โดยแบ่ง
ระยะเวลา ดังนี้ Module 1 (2 ชั่วโมง) Module 2 (2 ชั่วโมง) Module 3 (1 ชั่วโมง) Module 4
(2 ชั่วโมง) Module 5 (1 ชั่วโมง) Module 6 (4 ชั่วโมง)

7. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ใช้เวลารวม 20 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้
Module 1 (4 ชั่วโมง) Module 2 (3 ชั่วโมง) Module 3 (3 ชั่วโมง) Module 4 (3 ชั่วโมง)
Module 5 (2 ชั่วโมง) Module 6 (5 ชั่วโมง)

อุปกรณ์/วัสดุ

1. เอกสารประกอบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
3. เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องฉายโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการนำเสนอ
4. ใบความรู้ ใบงาน และใบกิจกรรม
5. แบบทดสอบ
6. แบบบันทึกการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

การประเมินผล

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. การประเมินผู้เข้ารับการพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่
 - 1.1 การประเมินก่อนการพัฒนา ได้แก่ การประเมินตนเอง และการประเมินผู้ร่วมพัฒนา
 - 1.2 การประเมินระหว่างการพัฒนา ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรม การทดสอบ การประเมิน
ใบงาน และใบกิจกรรม
 - 1.3 การประเมินหลังการพัฒนา ได้แก่ ประเมินการรายงานผลการเรียนรู้จากการ
ปฏิบัติงานและประเมินจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ในการประเมินมีดังนี้

Module 1 ด้านหลักสูตร

- การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยให้มีความเป็นสากล
- รายวิชาในหลักสูตรมีความหลากหลายตรงตามความต้องการของผู้เรียน
- เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรมีความยืดหยุ่นไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้ -
- หลักสูตรเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
- การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
- หลักสูตรเหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน เพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล

Module 2 ด้านผู้สอน

- ครูสามารถเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ
- ครูสามารถจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
- ครูสามารถเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาผู้เรียนอย่างทั่วถึง
- ครูสามารถจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์
- ครูสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและ ฝึกปรับปรุงตนเอง
- ครูสามารถส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน
- ครูสามารถใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้
- ครูสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง
- ครูสามารถฝึกฝนกิจกรรมายาและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย
- ครูสามารถสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

Module 3 ด้านผู้เรียน

- สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี
- สามารถส่งเสริมผู้เรียนให้ฝึกประสบการณ์จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง
- สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม และการสร้างความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง

- สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์
 - สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ
- ตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล
- สามารถส่งเสริมผู้เรียนให้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ ความรู้จากแหล่งวิทยาการในโรงเรียนและชุมชน
 - สามารถเสริมแรงให้ผู้เรียนได้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน
 - สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกระเบียบวินัยและรับผิดชอบในการทำงานจนสำเร็จ
 - สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงานตนเองและยอมรับผู้อื่น
 - สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้
 - สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

Module 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

- สามารถจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- สามารถฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้แก่ผู้เรียนได้
- สามารถจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
- สามารถจัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
- สามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ
- สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

Module 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้

- สามารถจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน

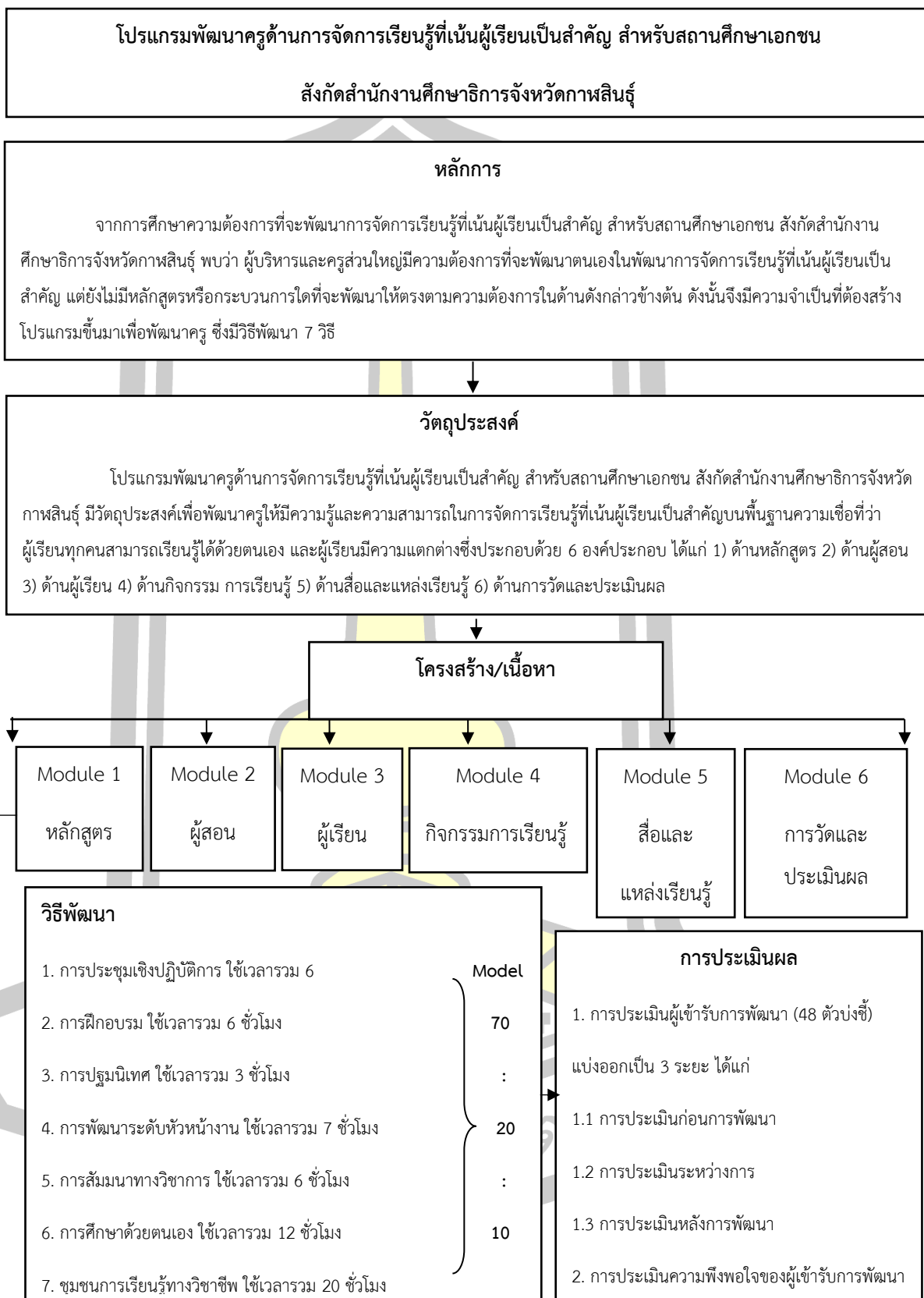
- สามารถคัดเลือกสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- สามารถตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง ทั้งด้านเนื้อหา เวลา ความชัดเจน ถูกต้อง และจำนวนของสื่อ
- สามารถจัดลำดับการใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม
- สามารถจัดทำมุมประสบการณ์ในห้องเรียนอย่างครบถ้วนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข
- สามารถประเมินคุณภาพและปรับปรุงสื่อ หลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้

Module 6 ด้านการวัดและประเมินผล

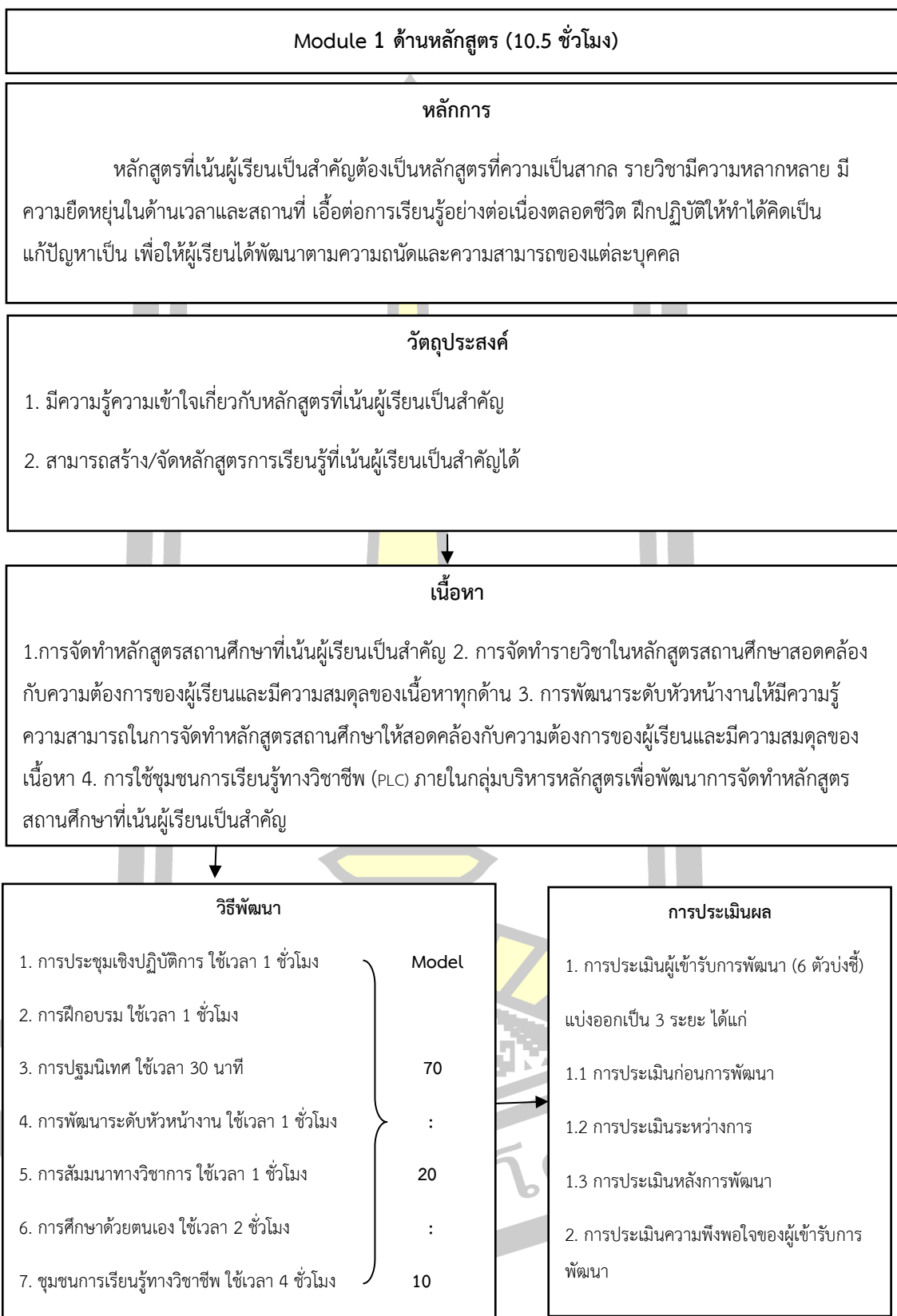
- สามารถดำเนินการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- สามารถประเมินจากพฤติกรรม การแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ
- สามารถประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน
- สามารถใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน
- มุ่งเน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถ หลาย ๆ ด้าน
- สามารถดำเนินการประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม
- สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียนผู้ปกครอง และผู้สอน
- สามารถเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของผู้เรียนและผู้สอน

2. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนาระบบพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัยได้สรุปโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ภาพประกอบ 3 Module 1 ด้านหลักสูตร

Module 2 ด้านผู้สอน (9.5 ชั่วโมง)

หลักการ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การเข้าใจและเอาใจใส่กับนักเรียนเป็นรายบุคคล การจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง โดยวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

วัตถุประสงค์

1. ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. สามารถจัดการเรียนรู้ได้ตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เนื้อหา

1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน 2. การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง 3. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้แสดงออก ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง ฝึกการแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้ 4. การส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองและการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน

วิธีพัฒนา

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
2. การฝึกอบรม ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
3. การปฐมนิเทศ ใช้เวลา 30 นาที
4. การพัฒนาระดับหัวหน้างาน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
5. การสัมมนาทางวิชาการ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
6. การศึกษาด้วยตนเอง ใช้เวลา 2 ชั่วโมง
7. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

Model

70

:

20

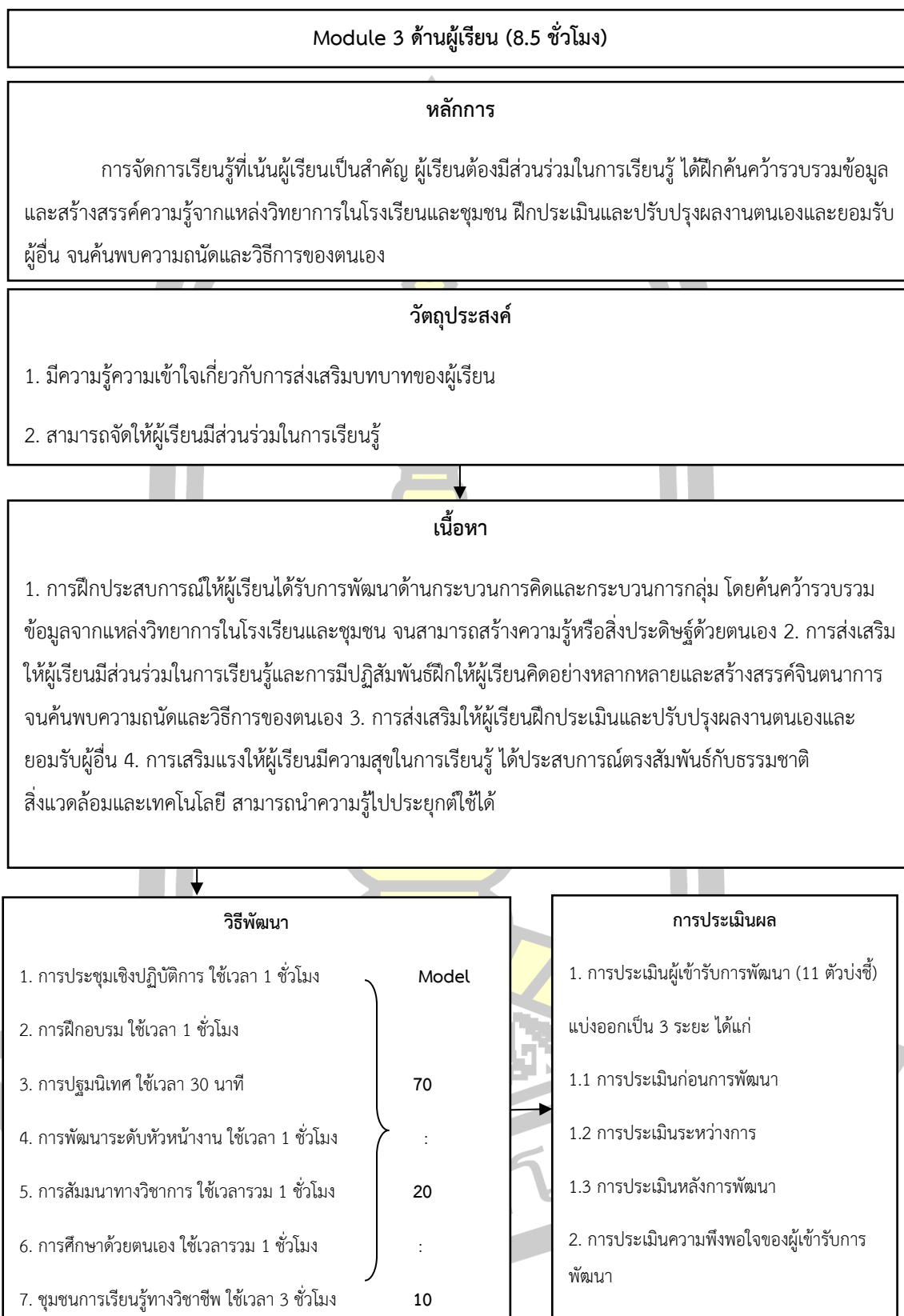
:

10

การประเมินผล

1. การประเมินผู้เข้ารับการพัฒนา (10 ตัวบ่งชี้)
แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่
 - 1.1 การประเมินก่อนการพัฒนา
 - 1.2 การประเมินระหว่างการพัฒนา
 - 1.3 การประเมินหลังการพัฒนา
2. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนา

ภาพประกอบ 4 Module 2 ด้านผู้สอน

ภาพประกอบ 5 Module 3 ด้านผู้เรียน

Module 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (9.5 ชั่วโมง)

หลักการ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนต้องได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ เนื้อหาสาระของกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุล

วัตถุประสงค์

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้

เนื้อหา

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนทุกด้านไปพร้อมกัน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกทักษะการคิดอย่างเป็นกระบวนการ เผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพ

วิธีพัฒนา

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
2. การฝึกอบรม ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
3. การปฐมนิเทศ ใช้เวลา 30 นาที
4. การพัฒนาระดับหัวหน้างาน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
5. การสัมมนาทางวิชาการ ใช้เวลารวม 1 ชั่วโมง
6. การศึกษาด้วยตนเอง ใช้เวลารวม 2 ชั่วโมง
7. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

Model

70

:

20

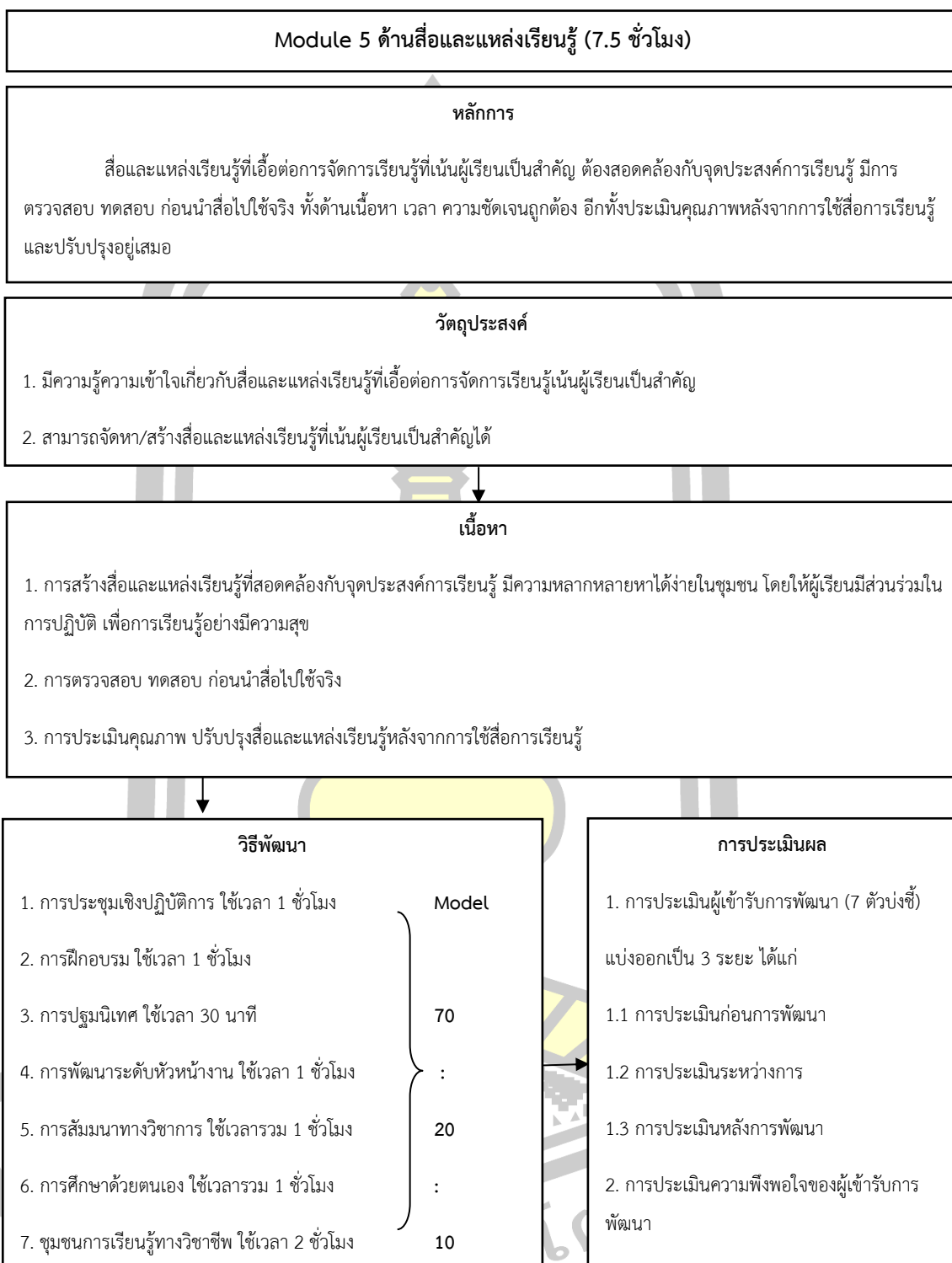
:

10

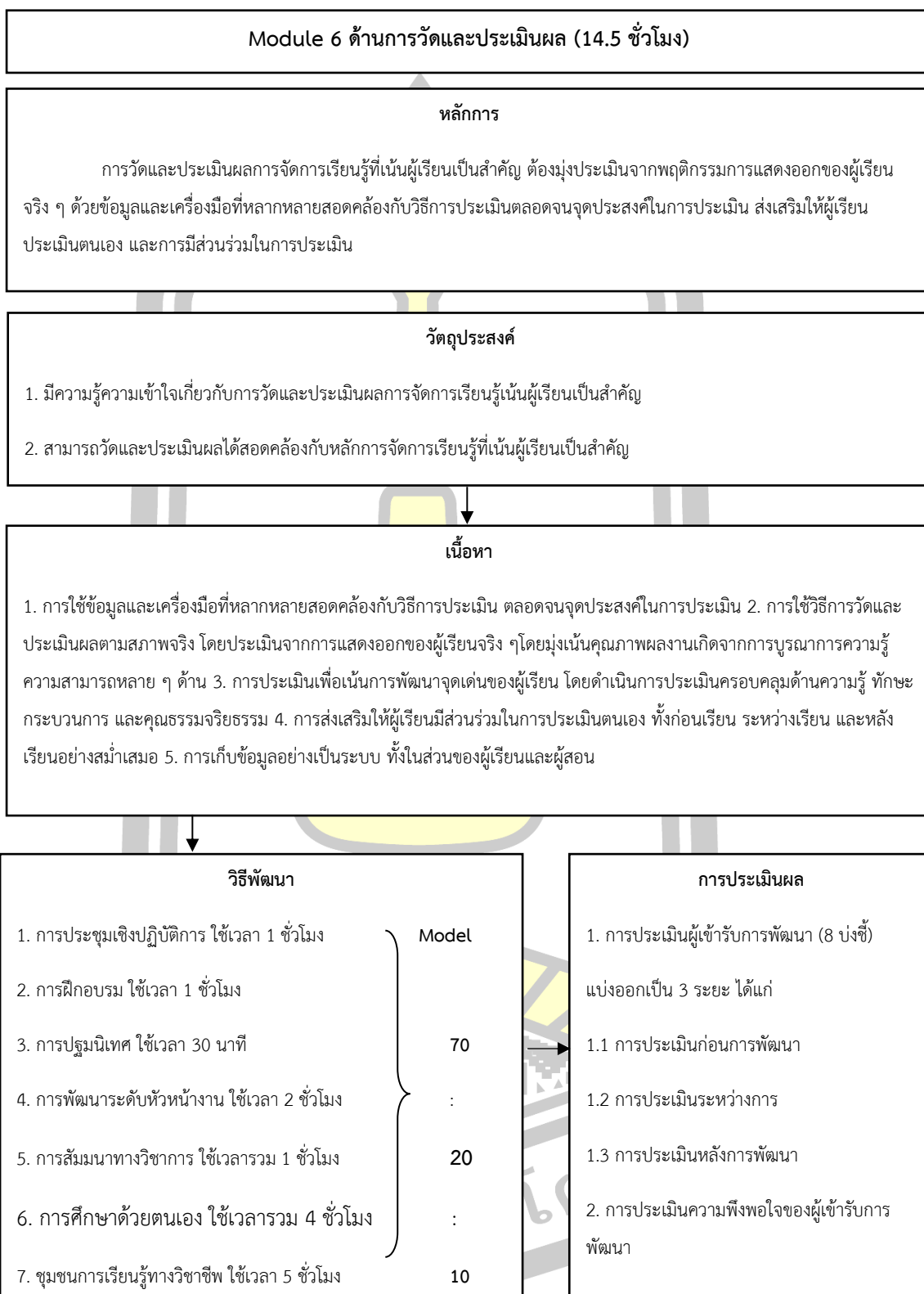
การประเมินผล

1. การประเมินผู้เข้ารับการพัฒนา (6 ตัวบ่งชี้)
แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่
 - 1.1 การประเมินก่อนการพัฒนา
 - 1.2 การประเมินระหว่างการพัฒนา
 - 1.3 การประเมินหลังการพัฒนา
2. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการ
พัฒนา

ภาพประกอบ 6 Module 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

ภาพประกอบ 7 Module 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้

ภาพประกอบ 8 Module 6 ด้านการวัดและประเมินผล

จากการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ไปให้ผู้ใช่โปรแกรม 6 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ดังตาราง 26

ตาราง 26 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามองค์ประกอบของโปรแกรมตามความคิดเห็นของผู้ใช้โปรแกรม

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. หลักการ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. โครงสร้าง	4.16	0.40	มาก	4.16	0.40	มาก
4. เนื้อหา	4.83	0.40	มากที่สุด	4.83	0.40	มากที่สุด
5. วิธีพัฒนา	4.33	0.51	มาก	4.50	0.54	มาก
6. อุปกรณ์/วัสดุ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
7. การประเมินผล	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.76	0.18	มากที่สุด	4.54	0.19	มากที่สุด

จากตาราง 26 ผู้ใช้โปรแกรม เห็นว่า โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ดำเนินการ 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบ และตัวชี้วัดของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

สรุปผล

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

สภาพปัจจุบันด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความต้องการมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อและแหล่งการสอน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีองค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการ ประกอบด้วย เหตุผลและความจำเป็นในการสร้าง โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ 2) วัตถุประสงค์ ประกอบด้วย เป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ 3) โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย โครงสร้างของวิธีการพัฒนา ระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนา 4) เนื้อหา ประกอบด้วย 6 โมดูล โมดูล 1 ด้านหลักสูตร โมดูล 2 ด้านผู้สอน โมดูล 3 ด้านผู้เรียน โมดูล 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ โมดูล 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ โมดูล 6 ด้านการวัดและประเมินผล 5) วิธีพัฒนา ประกอบด้วย การประชุมเชิง-ปฏิบัติการ (Workshop management) การฝึกอบรม (Training) การปฐมนิเทศ (Orientation) การพัฒนาระดับหัวหน้างาน (Professional Supervisor Development) การสัมมนาทางวิชาการ (Seminar) การศึกษาด้วยตนเอง (Self- directed learning) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 6) อุปกรณ์/วัสดุ ประกอบด้วย เอกสารประกอบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องฉายโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการนำเสนอ ใบความรู้ ใบงาน และใบกิจกรรม แบบทดสอบ แบบบันทึกการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน 7) การประเมินผล ประกอบด้วย การประเมินก่อนการ

พัฒนา การประเมินระหว่างการพัฒนา การประเมินหลังการพัฒนา และการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนา

การประเมินโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เมื่อแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำแล้ว ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมรายด้าน พบว่า

1.1 สภาพปัจจุบันด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ รัตติญา บุญเอี่ยม (2553) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน โรงเรียนป่าไม้อุทิศ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการปฏิบัติด้านสภาพการจัด การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 2.44$) สอดคล้องณัฐกานต์ ไชยโคตร (2557) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนบ้านจั่วสร้างแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากผลการศึกษานี้แสดงให้เห็น

ว่าการพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับ กาญจนา จันทะโยธา (2560) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า สภาพ ปัจจุบันด้านการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การ ส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยตนเอง การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ และการใช้วิธีสอนที่หลากหลาย ตามลำดับ เช่นเดียวกับ Duru (2015) ที่ได้ศึกษา A metaphor analysis of elementary student teachers' conceptions of teachers in student- and teacher-centered contexts ในการอภิปรายผลเขาได้ระบุว่า การศึกษาแสดงให้เห็นว่าวิธีการที่เน้นครูเป็นเรื่องปกติในหมู่ครู นักเรียนในตุรกี ด้วยเหตุนี้ นักการศึกษาที่เป็นครูควรให้โอกาสต่างๆ และสร้างแบบจำลองแนวทางที่ เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อให้ครูนักเรียนสามารถตรวจสอบความเชื่อของพวกเขาอย่างมี วิจารณ์ญาณและตระหนักถึงความเป็นไปได้ทางการศึกษาอื่น สอดคล้องกับ Zeynep Arseven, Şeyma Şahin & Abdurrahman Kilic (2016) ทำการวิจัยเรื่อง Teachers' Adoption Level of Student Centered Education Approach โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ระดับการนำแนวคิด การจัดการเรียนรู้ที่ไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนระดับประถมศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษา ตอนปลายในประเทศตุรกี ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ของครูเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่เป็นไปในเชิงบวก ครูคิดว่า ไม่สามารถใช้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ อธิบายเกี่ยวกับครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่ได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการยกระดับการจัดการเรียนรู้ให้ ประสิทธิภาพในระดับที่สูงขึ้นกว่าสภาพปัจจุบันเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ

สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า มีระดับความต้องการมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อและแหล่งการสอน อยู่ ในระดับมาก ทุกด้านแสดงให้เห็นว่าในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญครูมีความจำเป็น อย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล เพราะหากขาดความเข้าใจในด้าน นี้จะเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามแผนการศึกษาแผนการ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่ได้ระบุในยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ข้อ 3.5 ความว่า ระบบและกลไกการวัด การติดตาม และ ประเมินผลมีประสิทธิภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบและกลไกการทดสอบ การวัดและประเมิน

ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพ มีระบบติดตามประชากรวัยเรียนที่ขาดโอกาสหรือไม่ได้รับการศึกษา และผู้เรียนที่มีแนวโน้มจะออกกลางคัน เป็นต้น(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สอดคล้องกับธนานันต์ ดิยिंग (2556) ที่ได้ศึกษาโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน พบว่า ครูมีความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นในแนวทางเดียวกันกับธนานันต์ ไชโยโคตร (2557) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนบ้านจิ้งจอกสร้างแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไม่หลากหลาย ทำให้ผลสัมฤทธิ์ต่ำ เช่นเดียวกันกับวรนิษฐา เลขนอก (2560) ที่ได้ศึกษาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง รองลงมาคือด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน และด้านหลักสูตรและการบูรณาการเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้และด้านการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับ Angele Attard, Emma Di Ioio (2010) ที่ระบุว่า การประเมินนักเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง...ผลการประเมินมีผลอย่างยิ่งต่ออาชีพในอนาคตของนักเรียน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่การประเมินจะต้องดำเนินการอย่างมืออาชีพตลอดเวลาและต้องคำนึงถึงความรู้ที่กว้างขวางซึ่งมีอยู่เกี่ยวกับกระบวนการทดสอบและการตรวจสอบ...มีปัญหาหลายประการเกี่ยวกับแนวคิดของการประเมินนักเรียน เนื่องจากการประเมินโดยทั่วไปจะเปรียบเทียบนักเรียนกับอีกคนหนึ่งดังนั้นจึงเน้นการแข่งขันมากกว่าการปรับปรุงส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่รูปแบบการประเมินผลสรุปของนักเรียนซึ่งโดยทั่วไปแล้วการให้คะแนนและเกรดจะเน้นมากเกินไปในขณะที่การให้คำแนะนำและฟังกัชั้นการเรียนรู้ไม่ได้เน้นย้ำแนวปฏิบัติในการประเมินนักเรียนจำเป็นต้องสะท้อนให้กำลังใจและให้รางวัลแก่แนวทาง SCL ครูต้องตระหนักถึงความคลาดเคลื่อนระหว่างสิ่งที่พวกเขาถามนักเรียนกับสิ่งที่พวกเขาต้องการให้นักเรียนรู้จริง ๆ

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับ
สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

2.1 โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับ
สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบดังนี้

- 1) หลักการ ประกอบด้วย เหตุผลและความจำเป็นในการสร้าง โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการ
เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
- 2) วัตถุประสงค์ ประกอบด้วย เป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านการ
จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
กาฬสินธุ์ 3) โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย โครงสร้างของวิธีการพัฒนา ระยะเวลาที่ใช้ในการ
พัฒนา 4) เนื้อหา ประกอบด้วย 6 โมดูล โมดูล 1 ด้านหลักสูตร โมดูล 2 ด้านผู้สอน โมดูล 3
ด้านผู้เรียน โมดูล 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ โมดูล 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ โมดูล 6 ด้านการวัด
และประเมินผล 5) วิธีพัฒนา ประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop management)
การฝึกอบรม (Training) การปฐมนิเทศ (Orientation) การพัฒนาระดับหัวหน้างาน (Profesional
Supervisor Development) การสัมมนาทางวิชาการ (Seminar) การศึกษาด้วยตนเอง (Self-
directed learning) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 6) อุปกรณ์/วัสดุ ประกอบด้วย เอกสาร
ประกอบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่อง
คอมพิวเตอร์ และเครื่องฉายโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการนำเสนอ ใบความรู้ ใบงาน และใบกิจกรรม
แบบทดสอบ แบบบันทึกการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน 7) การประเมินผล ประกอบด้วย การประเมิน
ก่อนการพัฒนา การประเมินระหว่างการพัฒนา การประเมินหลังการพัฒนา และการประเมินความ
พึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนา ซึ่งองค์ประกอบของหลักสูตรที่ค้นพบในการศึกษาครั้งนี้เป็นไปใน
แนวทางที่ใกล้เคียงกันกับความหมายของโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพครูของสุวิมล ว่องวานิช และ
นงลักษณ์ วิรัชชัย (2548) อธิบายว่า โปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพครูหมายถึง ระบบโครงสร้างที่
กำหนดกิจกรรมต่างๆที่ออกแบบมาเพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกันเพื่อการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความรู้และ
ทักษะในการปฏิบัติงานของครู สอดคล้องกับยุวลี โปยนอก (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา
โปรแกรมพัฒนาครูผู้ช่วยด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
พบว่าองค์ประกอบของโปรแกรมพัฒนาครูผู้ช่วยด้านการจัดการเรียนรู้ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ มีองค์ประกอบทั้งหมด 9 ส่วน ประกอบด้วย หลักการและแนวคิดของ
โปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เป้าหมาย รูปแบบและวิธีการพัฒนา โครงสร้างของโปรแกรม

เนื้อหา แนวการจัดกิจกรรม เทคนิคและเครื่องมือและการประเมินผล เช่นเดียวกันกับสูตรรัตน์-ขวัญบาง (2560) ที่ได้ศึกษาโปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า โปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ มีองค์ประกอบดังนี้คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา รูปแบบวิธีการพัฒนา สื่อและทรัพยากร การวัดและประเมินผล สะท้อนให้เห็นว่าในการพัฒนาโปรแกรมนั้น ต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลัก ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการพัฒนา และการวัดและประเมินผล

2.2 โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์มีวิธีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้ การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop management) การฝึกอบรม (Training) การปฐมนิเทศ (Orientation) การพัฒนาระดับหัวหน้างาน (Professional Supervisor Development) การสัมมนาทางวิชาการ (Seminar) การศึกษาด้วยตนเอง (Self- directed learning) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) วิธีการพัฒนาที่ค้นพบในการวิจัยครั้งนี้เป็นไปในแนวทางเดียวกับทฤษฎี 70:20:10 Learning Model โดยอาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์ (2559) ระบุว่า เป็นแนวคิดการพัฒนาคนที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริง หรือการทำงานจริงในภาคสนามจริง กล่าวคือ เรียนรู้จากประสบการณ์ 70% จากผู้อื่น 20% และเรียนรู้จากหลักสูตรการอบรม 10% เช่นเดียวกับรัตติญา บุญเอี่ยม (2553) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน โรงเรียนป่าไม้อุทิศ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 โดยระบุว่า การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนด้านความรู้ครู ได้จัดอบรมประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับชัยนาท พลอยบุตร และลักขณา สริวัฒน์ (2560) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยระบุว่า วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เรียงลำดับที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นว่ามีประสิทธิภาพสูงสุด 3 ลำดับแรก คือการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงการเรียนรู้จากการทำงานและการฝึกอบรม สอดคล้องกับกาญจนา จันทะโยธา (2560) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่ระบุว่า วิธีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การฝึกอบรม การสอนและและการเป็นพี่เลี้ยง การเรียนรู้จาก

การปฏิบัติงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่นเดียวกับ เช่นเดียวกับ Asghar & Ahmad (2014) ที่ได้ศึกษา Teacher Development: An Overview of the Concept and Approaches และได้แนะนำโครงการพัฒนาครูสามประเภทที่แตกต่างกัน ได้แก่ 1) การฝึกอบรมวิชาชีพ: หลักสูตรระยะสั้น การประชุมและการประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การฝึกฝนและทักษะ หลักสูตรประเภทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแจ้งให้ครูทราบถึงเทคนิคและทักษะที่จะใช้ในห้องเรียน โดยปกติแล้วการประชุมดังกล่าวไม่จำเป็นต้องได้รับการออกแบบโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอกและได้รับการแนะนำให้รู้จักกับครู

2) การศึกษามืออาชีพ: หลักสูตรที่ยาวขึ้นและ / หรือภาคที่สองที่เน้นทฤษฎีและความรู้จากการวิจัย โปรแกรมประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ครูมีโอกาสค้นคว้าและค้นพบกฎเกณฑ์ความคิดและหลักการด้วยตนเองเพื่อปรับปรุงผลการปฏิบัติงานในวิชาชีพ 3) การสนับสนุนระดับมืออาชีพ: ขั้นตอนการเตรียมการฝังงาน การสนับสนุนอย่างมืออาชีพ หมายถึงประสิทธิภาพที่แท้จริงในห้องเรียน เช่น การวิเคราะห์วิดีโอเทปของการดำเนินการในชั้นเรียน เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับ Sharma (2020) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง Teacher Development and Sustainable Education System โดยระบุว่า กลยุทธ์สำหรับการพัฒนาครูมีกลยุทธ์ที่หลากหลายสำหรับการพัฒนาครู ต่อไปนี้เป็นรายชื่อตัวแทนของกลยุทธ์ที่สามารถเลือกได้ตามความต้องการ (1) การฝึกอบรมที่จัดให้โดยหัวหน้างาน (2) การมอบหมายงานไปยังแผนกอื่น (การหมุนเวียนงานและการเพิ่มคุณค่า) (3) การดำเนินการหลักสูตรการสัมมนาและการประชุมเชิงปฏิบัติการภายในหรือภายนอกสถาบัน (4) ทำงานเกี่ยวกับโครงการวิจัยและพัฒนาหรือทำงานในโครงการหรือในกลุ่มงาน (5) เข้าร่วมหลักสูตรทบทวนหลักสูตรสัมมนาเชิงปฏิบัติการภายในหรือภายนอกสถาบัน (6) เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการประชุมการอภิปรายกลุ่มและหลักสูตรการจัดการ (7) เยี่ยมชมอุตสาหกรรมและศึกษาดูงาน (8) การให้บริการที่ปรึกษา (9) การมีส่วนร่วมในวารสารวิชาชีพ ฯลฯ (10) การเขียนเอกสารหนังสือสมุดงาน ฯลฯ (11) โดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันต่างๆ จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาสถาบันผ่านคณาจารย์ สามารถเลือกกลยุทธ์เดียวหรือหลายชุดที่ระบุไว้ข้างต้นขึ้นอยู่กับข้อกำหนด จากผลการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าวิธีการในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสามารถแบ่งได้ 2 รูปแบบหลัก คือ รูปแบบที่ 1 การพัฒนาโดยหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานภายนอก ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop management) การฝึกอบรม (Training) รูปแบบที่ 2 การพัฒนาโดยตัวของครูผู้สอนเอง ได้แก่ การศึกษาด้วยตนเอง (Self-directed learning)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ไปใช้ในการพัฒนาครู ผู้บริหารควรทำความเข้าใจให้ชัดเจน และส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญและให้ความร่วมมือในการพัฒนาอย่างจริงจัง

1.2 เวลาที่ในการพัฒนาแต่ละขั้นตอนสามารถปรับได้ตามความเหมาะสม แต่ควรพัฒนาให้ครบทุกขั้นตอนตามโปรแกรมที่วางไว้

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมพัฒนาครูด้านการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านการออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2543). เอกสารชุดเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ การบูรณาการ.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา.

กรมวิชาการ. (2544). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ:

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กองส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์. (2555). คู่มือกระบวนการ

จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555). (ม.ป.ท.).

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล, สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์. (2561). รายงานผลการ

ทดสอบระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560. (ม.ป.ท.)

กาญจนา จันทะโยธา. (2560). การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับ

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). แกนหลักแนวคิดการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และ

เกณฑ์การประเมินโรงเรียนปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศาสนา.

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. (2553). คู่มือกระบวนการ

จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. (ม.ป.ท.).

ฉันทนา ปาปัดถา. (ม.ป.ป.). การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระนคร. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมทาง

วิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย “มสธ. วิจัย ประจำปี 2554”. (ม.ป.ท.).

ชัยนาท พลอยบุตร และลักขณา สรวิวัฒน์. (2560). การพัฒนาโปรแกรมเสริม สร้างสมรรถนะครู

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 10 (ฉบับพิเศษ), 256-273.

ณัฐกานต์ ไชยโคตร. (2557). การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
โรงเรียนบ้านจิวสร้างแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรบริการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ธนานันต์ ดียิ่ง. (2556). โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวัดและ
ประเมินผลในชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ
การสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทิตินา แคมณี. (2547). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แคมณี. (2545). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธา
การพิมพ์.

ธำรง บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

นวลจิตต์ เขาวีรดิพงษ์ และคณะ. (2545). ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร : ประมวลสาระการจัดการเรียนรู้ที่
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

นิคม ทาแดง และคณะ. (2545). เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.

นิรมล ศตวุฒิ. (2543). หลักสูตรและวิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บรรยงค์ ไตรจินดา. (2543). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: อมรกิจพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุหงา คงราช. (2560). การพัฒนาแนวทางพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2.

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปฏุล นันทวงศ์ และไพโรจน์ ดั่งวิเศษ. (2543). *หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: สถาบันราชภัฏสงขลา.

ปสุตา โอษฐ์จันทร์ศรี. (ม.ป.ป.). “รูปแบบการบริหารความเสี่ยงด้านนโยบายและด้านกลยุทธ์ของโรงเรียน เอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ.” *วารสารศรีปทุมชลบุรี*, 12(2), 80–91.

พวงแก้ว กิจธรรม. (2552). *การดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย.

พัชรี จันทร์เพ็ง. (2556). *การวัดและประเมินผล [เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์]*. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข. (2550). *ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพศาล สุวรรณน้อย (บรรณาธิการ). (2545). *คู่มือการพัฒนาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยขอนแก่น*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายวิชาการ.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. (ม.ป.ป.). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. (ม.ป.ท.).

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. (2556). *คู่มือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. (ม.ป.ท.).

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553). *คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เทียนวัฒนา พรินต์ติ้ง.

ยุวลี โพนนอก. (2559). *การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้ช่วยด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต หลักสูตร

การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- รัตติญา บุญเยี่ยม. (2553). *การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน โรงเรียนป่าไม้อุทิศ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา*
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร.
- วรนิษฐา เลขนอก. (2560). *โปรแกรมการพัฒนาคู่มือด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัด*
สำนักงานการศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต หลักสูตรการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรวิมล โรมรัตนพันธ์. (2557). *การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion).* (ม.ป.ท.).
- วรภรณ์ ศรีวิโรจน์. (ม.ป.ป.). *หลักการจัดการเรียนรู้.* (ม.ป.ท.)
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21.* กรุงเทพฯ: ฝ่ายโรงพิมพ์ บริษัท
 ตาตา พับลิเคชั่น จำกัด.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2550). *“ผู้เรียนเป็นสำคัญ”.* สารานุกรมวิชาชีพรู เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุ
 สภา.
- วิบูลย์ ไตวณะบุตร และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2542). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.*
 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วีระเดช เชื้อนาม. (ม.ป.ป.). *การจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คืออะไร.* (ม.ป.ท.).
- ศิริพงษ์ เศาภายน. (2548). *หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: บุค
 พอยท์.
- สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภาคตะวันออก. (2557). *เอกสาร*
ประกอบการอบรมครูการศึกษานอกโรงเรียนในหน่วยทหาร ปีงบประมาณ 2558. (ม.ป.ท.).
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2539). *วิธีการพัฒนาบุคลากร.* กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2549). *การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)*.

[ออนไลน์]. ได้จาก <https://home.kku.ac.th/korcha/dis1.html>. [สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2561].

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *มาตรฐานโรงเรียน สังกัดสำนักงาน*

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2541. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ:

บริษัทพิมพ์ดี.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2560). *แนะนำ สช.* [ออนไลน์]. ได้จาก

<https://opec.go.th/%e0%b8%9b%e0%b8%a3%e0%b8%b0%e0%b8%a7%e0%b8%b1%e0%b8%95%e0%b8%b4%e0%b8%84%e0%b8%a7%e0%b8%b2%e0%b8%a1%e0%b9%80%e0%b8%9b%e0%b9%87%e0%b8%99%e0%b8%a1%e0%b8%b2/> [สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2561].

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2551). *รายงานการประเมินคุณภาพ*

ภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 2 (พ.ศ.2549-2553). กรุงเทพฯ:

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). *รายงาน “ การสังเคราะห์รูปแบบการจัดการกระบวนการ*

เรียนรู้ของครูต้นแบบ ” สรุปรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: บริษัท แคนดิด มีเดีย จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). *รายงานการวิจัย การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการ*

เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนตัวเป็นสำคัญ ตั้งแต่ พ.ศ.2542 – พ.ศ.2547 (ฉบับย่อ). กรุงเทพฯ: สำนัก

มาตรฐานและพัฒนาการเรียนรู้.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *สรุปผลการดำเนินงาน 9 ปี ของการปฏิรูปการศึกษา*

(พ.ศ. 2542-2551). กรุงเทพฯ: วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *ปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย มั่นคง มั่งคั่ง
ยั่งยืน นโยบายด้านการศึกษานายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา)*. กรุงเทพฯ: 21
เซ็นจูรี จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ:
บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานวิชาการ, วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้. (ม.ป.ป.). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ*. (ม.ป.ท.).

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์. (2563). *รายงานผลทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน
(O-NET) จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2562*. (ม.ป.ท.)

สำลี รักสุทธี และคณะ. (2544). *เทคนิควิธีการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: พัฒน
ศึกษา.

สิทธิพล อาจอินทร์. (2556). *การพัฒนาหลักสูตร [เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์]*. คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุชีรา มะหิเมือง และผาณิต เย็นแข. (2555). *การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญด้วยการวิจัยในชั้นเรียน*.

สุดารัตน์ ขวัญบาง. (2560). *โปรแกรมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต หลักสูตรการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2553). *หลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา*. มหาสารคาม:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย. (2548). *รายงานการประเมินการปฏิรูปการเรียนรู้ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน : พหุกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- โสภิต ม่วงทอง. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญในภาค ตะวันออก. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 7(1), 18–29.
- หวน พันธุ์พันธ์. (2545). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- อนันต์ ศรีอำไพ. (2549). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา*. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (2559). *การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรบนพื้นฐาน 70:20:10 Learning Model*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- อาภา ยิ่งประดิษฐ์. (2553). *การรวบรวมข้อมูลการวิจัยโดยใช้การสนทนากลุ่ม*. [สไลด์]. มหาวิทยาลัยมหิดล: ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์.
- อุ้นตา นพคุณ. (2546). *กรอบแนวความคิดการพัฒนาโปรแกรมอย่างมีส่วนร่วมทางการศึกษานอก ระบบโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- A HERD Publication. (2016). *Focus Group Discussion*. [ออนไลน์]. ได้จาก <https://www.herd.org.np>. [สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2561].
- Angele Attard, Emma Di Ioio, K. G. & R. S. (2010). *Student Centered Learning An Insight Into Theory And Practice*. Bucharest: Partos Timisoara.
- Altschuld, J. W. & Wikin, B. R. (2000). *From needs assessment to action*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.
- Asghar, J., & Ahmad, A. (2014). Teacher Development: An Overview of the Concept and Approaches. *Journal of Educational and Social Research*, 6(4), 147-160.

Atria Rondone. (2014). *Student Centered Curriculum: Elementary School*. Bachelor of Arts, Dominican University of California San Rafael, CA.

Boone, E. J. (1992). *Developing Program in Adult Education*. . New Jersey: Prentice Hall.

Caffarella, R. (2002). *Planning : Programs for Adult Learners : A Practical Guide for Educations*. San Francisco: Jossey-Bass.

Duru, S. (2015). A metaphor analysis of elementary student teachers' conceptions of teachers in student- and teacher-centered contexts. *Egitim Arastirmalari - Eurasian Journal of Educational Research*, 60(60), 281–300.

Ghadah Al Murshidi. (2014). THE IMPACT OF STUDENT-CENTERED LEARNING APPROACH THROUGH WORKSHOPS CONDUCTION ON THE UAE UNIVERSITY FEMALE STUDENTS' CONFIDENCE. *European Journal of Business and Management Review*, 5(2), 31-43.

Guba & Lincoln (1982 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2558). (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

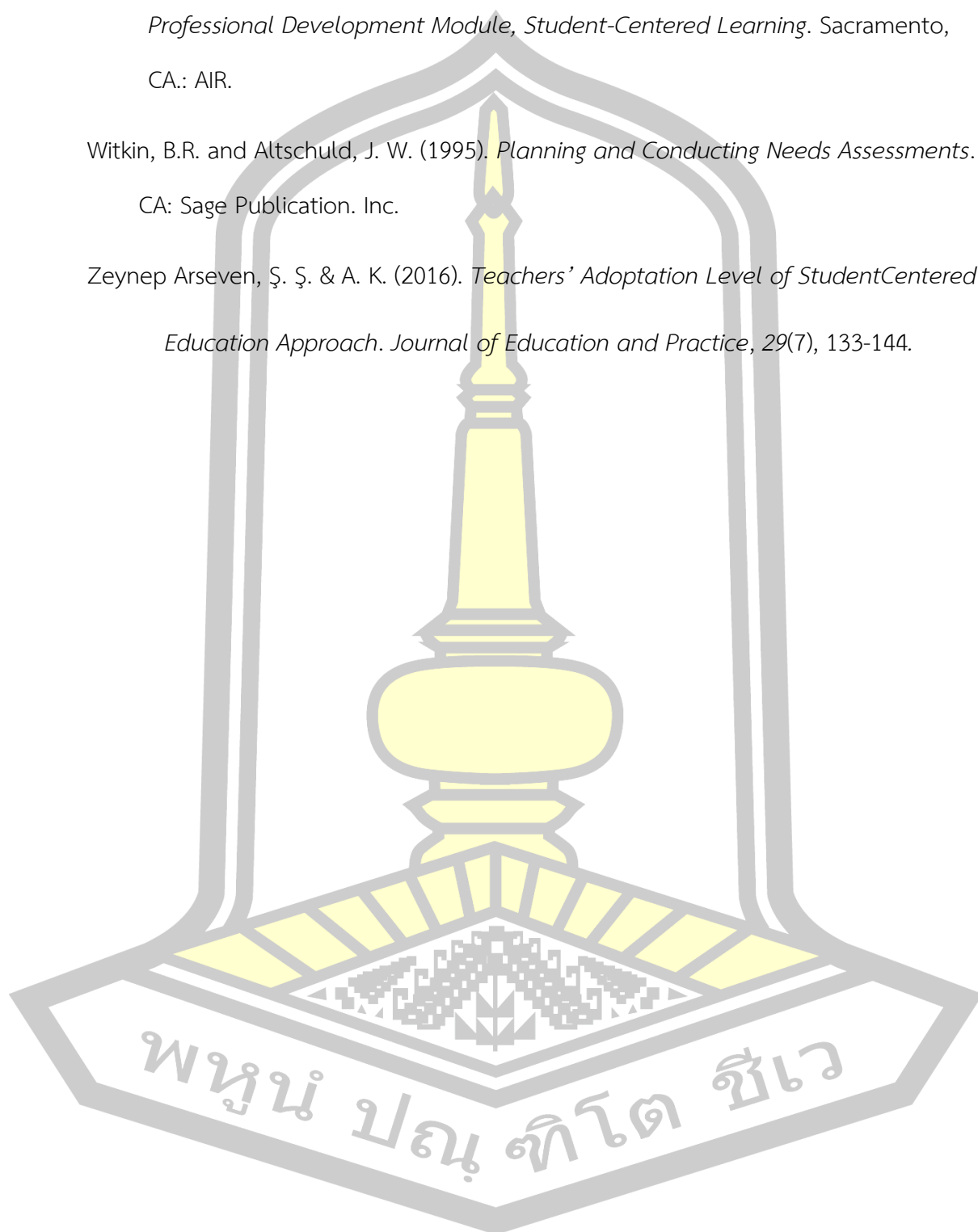
Lei Li & Rong Guo. (2015). A student-centered guest lecturing: A constructivism approach to promote student engagement. *Journal of Instructional Pedagogies*, 6(15). 1-7.

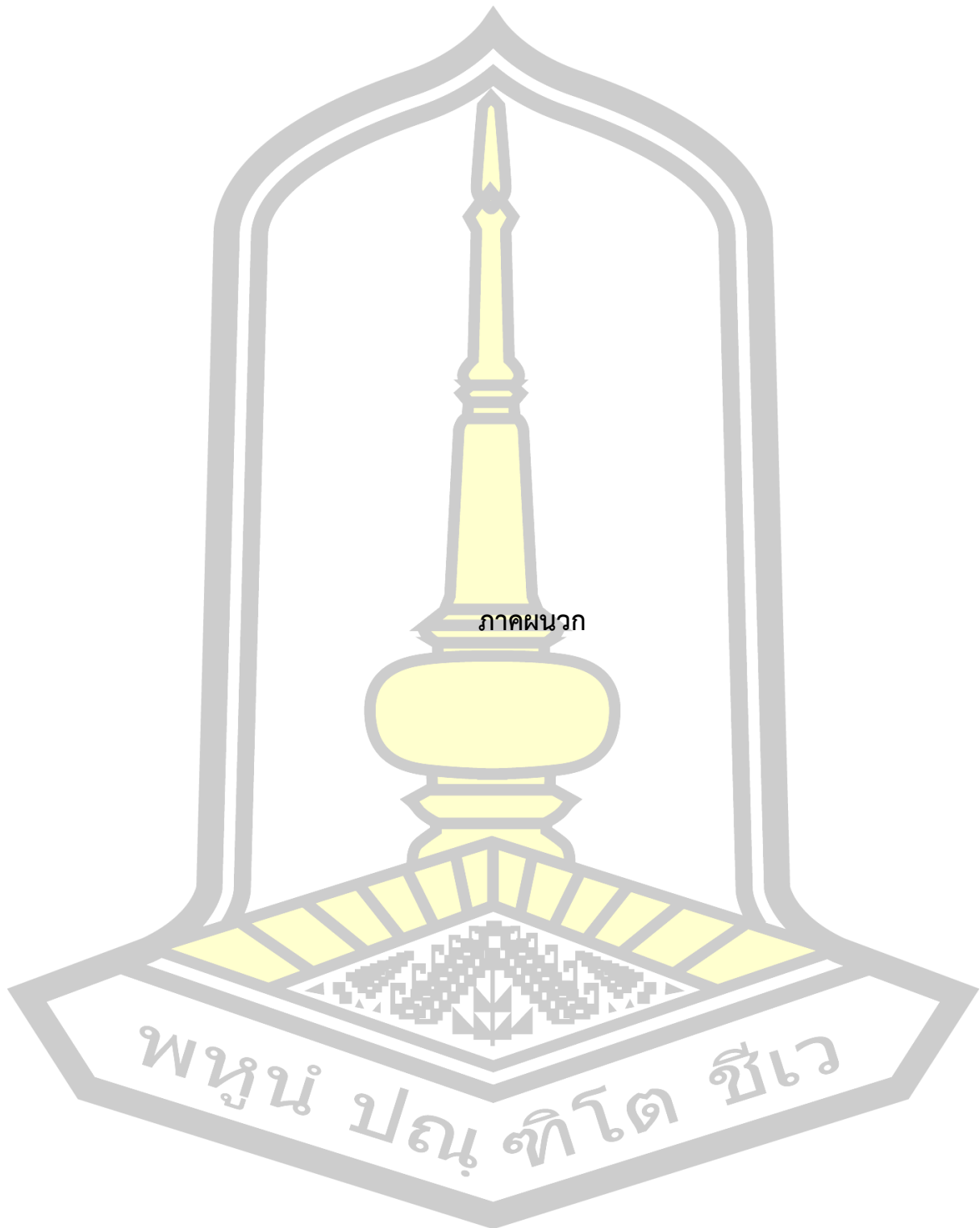
Sharma, S. C. . V. S. (2020). Teacher Development and Sustainable Education System. *International Journal of All Research Education and Scientific Methods (IJARESM)*, 10(8), 492-495.

TEAL Center staff. (2010). *Student-Centered Learning. Adapted from CALPRO Professional Development Module, Student-Centered Learning*. Sacramento, CA.: AIR.

Witkin, B.R. and Altschuld, J. W. (1995). *Planning and Conducting Needs Assessments*. CA: Sage Publication. Inc.

Zeynep Arseven, Ş. Ş. & A. K. (2016). *Teachers' Adoption Level of StudentCentered Education Approach. Journal of Education and Practice, 29(7), 133-144.*

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุคนธ์รัตน์ สร้อยทองดี อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. นางวรรณนา กุลเกลี้ยง รองผู้อำนวยการโรงเรียนสมเด็จพระปิยะมาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์
3. นายมนตรี ศรีแก้วกำ ผู้ำนวยการโรงเรียนหนองขามวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
4. นางสาววราภรณ์ มีสารพัด ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวราภรณ์ สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาฬสินธุ์
5. นางเบญจพร พานิชดี ผู้อำนวยการโรงเรียนขวัญวิทยพัฒน์วิเศษ สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาฬสินธุ์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

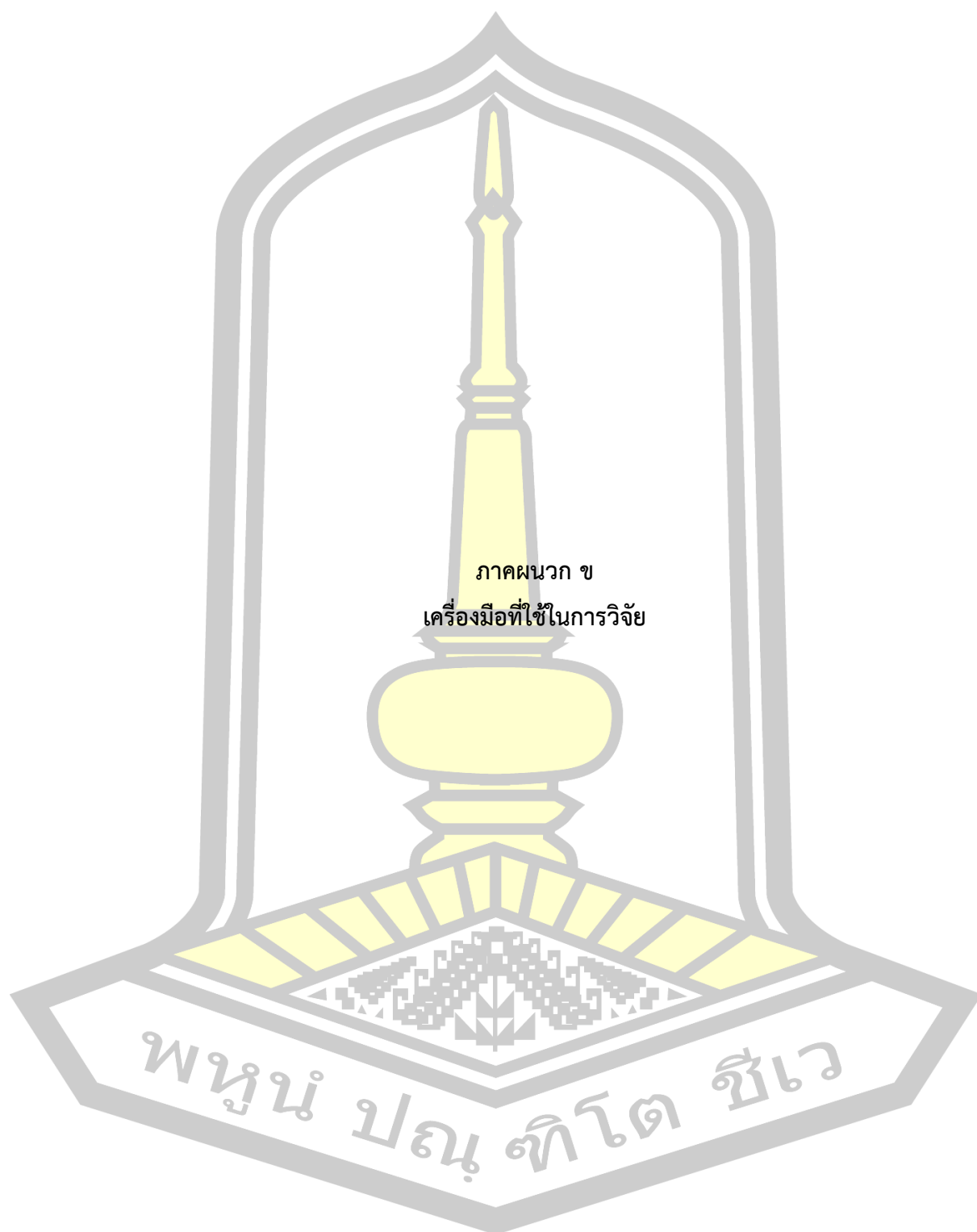
1. อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. นางสาวศุภลักษณ์ สระแก้ว (ปร.ด.) การบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ ตำแหน่ง ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนคุรุมิตรประสิทธิ์ศิลป์
3. นางพิมพ์วรรณ วรโชคทวีวัฒน์ (ศษ.ด.) การบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสมถทัย สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
4. นายลิขิต โทจันทร์ (ศษ.ม.) การบริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนหลักเหลี่ยม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
5. นายไพฑูรย์ คำสะอาด (ศษ.ม.) การบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแจ้เจริญวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
6. นางภัทรกุล สุร่านาจ (ศษ.ม.) การบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนพรบิดา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
7. นางปรารธนา สรรพเลิศ (ศษ.ม.) การบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน สรรพเลิศ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

รายชื่อผู้ใช้โปรแกรม

1. นายชาติชาย พันธผล ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
2. นางสาวสุจิตรา อ้วนละมัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบัณฑิตศึกษา
- 3) นางสาวนิศารัตน์ เหลือผล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเขาวงวิทยา
4. นายยงยศ ปรีดี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลปรีดี
5. นายศิวนาถ แสงนาโก ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพุทธปัญญา
6. นายองอาจ วรระไล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสังคัมพัฒนา

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาสำหรับการวิจัย
เรื่อง โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 48 ตัวบ่งชี้ คือ

องค์ประกอบที่ 1 ด้านหลักสูตร มี 6 ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้สอน มี 10 ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 3 ด้านผู้เรียน มี 11 ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มี 6 ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ มี 7 ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผล มี 8 ตัวบ่งชี้

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective

Congruence : IOC) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

พูน ปณ ติโต ชีเว

เนื้อหา	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม	
	1	0	-1		
องค์ประกอบที่ 1 ด้านหลักสูตร					
1	มีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีความเป็นสากล				
2	รายวิชาในหลักสูตรมีความหลากหลายตรงตามความต้องการของผู้เรียน				
3	เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความยืดหยุ่น ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้				
4	มีการจัดหลักสูตรเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต				
5	มีการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต				
6	หลักสูตรเหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน เพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล				

เนื้อหา	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม	
	1	0	-1		
องค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้สอน					
7	ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ				
8	ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้				
9	ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาผู้เรียนอย่างทั่วถึง				
10	ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์				
11	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง				
12	ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน				
13	ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้				
14	ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง				

เนื้อหา	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	1	0	-1	
15	ครูฝึกฝนกิจกรรมร่ายทและวินัยตาม วิถีวัฒนธรรมไทย			
16	ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของ ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง			
องค์ประกอบที่ 3 ด้านผู้เรียน				
17	ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์ กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและ เทคโนโลยี			
18	ผู้เรียนฝึกประสบการณ์จนค้นพบ ความถนัดและวิธีการของตนเอง			
19	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้าน กระบวนการคิดและกระบวนการ กลุ่ม การสร้างความรู้หรือ สิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง			
20	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และ การมีปฏิสัมพันธ์			
21	ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและ สร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้ แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล			
22	ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูล และสร้างสรรค์ความรู้จากแหล่ง วิทยาการในโรงเรียนและชุมชน			

เนื้อหา		ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		1	0	-1	
23	ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน				
24	ผู้เรียนฝึกกระเปียบวินัยและรับผิดชอบในการทำงานจนสำเร็จ				
25	ผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงานตนเองและยอมรับผู้อื่น				
26	ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้				
27	ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้				
องค์ประกอบที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
28	จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล				
29	ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา				

เนื้อหา	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม	
	1	0	-1		
30	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง				
31	จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา				
32	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้				
33	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ				

เนื้อหา	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้				
34	จัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน			
35	สื่อที่ใช้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้			
36	ตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง ทั้งด้านเนื้อหา เวลา ความชัดเจน ถูกต้อง และจำนวนของสื่อ			
37	จัดลำดับการใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม			
38	จัดทำมุมประสบการณ์ภายในห้องเรียนอย่างครบถ้วนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข			
39	ประเมินคุณภาพหลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้			
40	ปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้			

เนื้อหา	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม	
	1	0	-1		
องค์ประกอบที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผล					
41	ดำเนินการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่าง สม่ำเสมอทุกสภาพการณ์				
42	ประเมินจากพฤติกรรมการแสดงออก ของผู้เรียนจริง ๆ				
43	ประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่น ของผู้เรียน				
44	ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือ ที่หลากหลายและสอดคล้องกับ วิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ ในการประเมิน				
45	มุ่งเน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่ เกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน				
46	ดำเนินการประเมินครอบคลุม ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และ คุณธรรมจริยธรรม				
47	ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และ การมีส่วนร่วมในการประเมินของ ผู้เรียนผู้ปกครอง และผู้สอน				

เนื้อหา		ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		1	0	-1	
48	การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งใน ส่วนของผู้เรียนและผู้สอน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

...../...../.....

รหัสแบบสอบถาม

--	--	--

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทเรื่อง “โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์” โดยมี ผศ.ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ และเพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

2. ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามนี้ ตามจริงให้ครบทุกข้อ เพราะข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริงจะช่วยให้การวิจัยมีความเชื่อมั่นทำให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ อนึ่ง การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น

3. แบบสอบถามฉบับนี้ มี 3 ตอน 10 หน้า ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจำนวน 48 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อคำถามวิธีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดีในการตอบแบบสอบถามและเมื่อท่านตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว โปรดส่งคืน ภายในวันที่ 20 มกราคม 2562ตามซองจดหมายที่แนบมาพร้อมนี้ และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ชื่อผู้วิจัย นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

ของท่าน

1. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้จัดการ ครูผู้สอน

2. ขนาดโรงเรียน

- เล็ก (จำนวนนักเรียน 1 – 120 คน)
- กลาง (จำนวนนักเรียน 121 – 499 คน)
- ใหญ่ (จำนวนนักเรียน 500 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ 48 ตัวบ่งชี้ คือ

องค์ประกอบที่ 1 ด้านหลักสูตร มี 6 ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้สอน มี 10 ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 3 ด้านผู้เรียน มี 11 ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มี 6 ตัวบ่งชี้

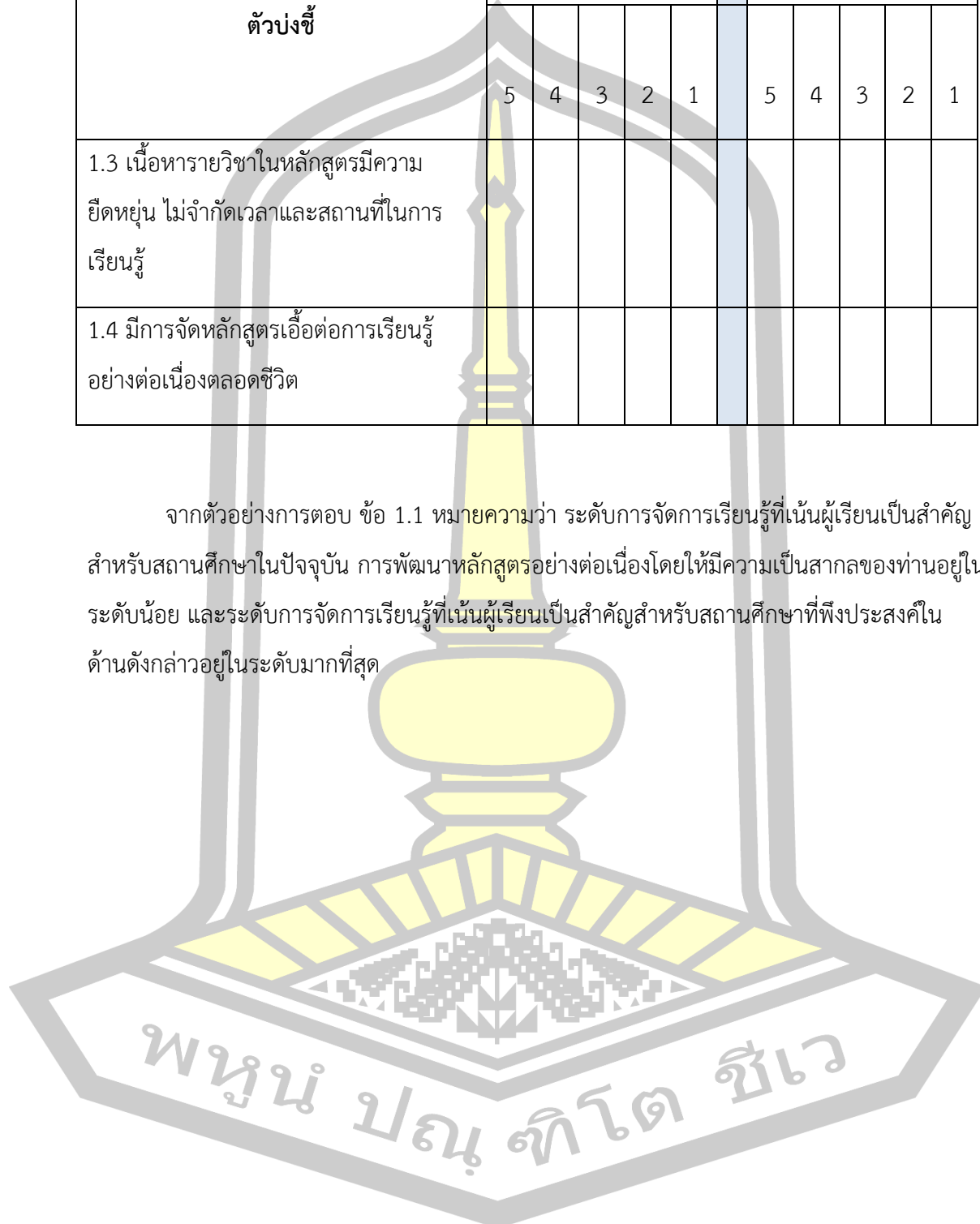
องค์ประกอบที่ 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ มี 7 ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผล มี 8 ตัวบ่งชี้

พจนานุกรมศัพท์ ชีวะ

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.3 เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรมีความยืดหยุ่น ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้										
1.4 มีการจัดหลักสูตรเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต										

จากตัวอย่างการตอบ ข้อ 1.1 หมายความว่า ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาในปัจจุบัน การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยให้มีความเป็นสากลของท่านอยู่ในระดับน้อย และระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในด้านดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
องค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้สอน										
2.1 ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ										
2.2 ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูก เร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้										
2.3 ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลและ แสดงความเมตตาผู้เรียนอย่างทั่วถึง										
2.4 ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์										
2.5 ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและ ฝึกปรับปรุงตนเอง										
2.6 ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และ ปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน										
2.7 ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้										
2.8 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและ เชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง										
2.9 ครูฝึกฝนกิจกรรมรยาทและวินัยตามวิถี วัฒนธรรมไทย										

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน						สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
6.4 ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่ หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการ ประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการ ประเมิน											
6.5 มุ่งเน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิด จากการบูรณาการความรู้ ความสามารถ หลาย ๆ ด้าน											
6.6 ดำเนินการประเมินครอบคลุม ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และ คุณธรรมจริยธรรม											
6.7 ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และ การมีส่วนร่วมในการประเมินของ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้สอน											
6.8 การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งใน ส่วนของผู้เรียนและผู้สอน											

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามวิธีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง

- โปรดพิจารณาวิธีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาที่กำหนดให้มา หรือหากมีวิธีการอื่นที่ท่านเห็นว่ามีประสิทธิผลในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา กรุณาระบุเพิ่มเติม

2. ให้อ่านตัดสินใจเลือกวิธีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาที่ท่านเชื่อมั่นว่ามีประสิทธิภาพสูง 3 อันดับแรก แล้วทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าวิธีการที่ท่านเลือกทั้ง 3 วิธีนั้น ดังต่อไปนี้

การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา

รูปแบบที่ 1 เป็นการพัฒนาครูโดยผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- การประชุมเชิงปฏิบัติการ
- การฝึกอบรม
- การปฐมนิเทศ
- การพัฒนาระดับหัวหน้างาน
- การสัมมนาทางวิชาการ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

รูปแบบที่ 2 การพัฒนาที่เกิดจากตนเอง

- การศึกษาด้วยตนเอง
- ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

แบบประเมิน

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
2. ขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ 7 ประเด็น ได้แก่ 1. หลักการ 2. วัตถุประสงค์ 3. โครงสร้าง 4. เนื้อหา 5. วิธีพัฒนา 6. อุปกรณ์/วัสดุ 7. การประเมินผล

ดังนี้

3. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละช่อง โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน
- 5 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณ
ท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล นิสิตระดับปริญญาโท

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา รุ่น พ.29

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รายการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. หลักการ										
2. วัตถุประสงค์										
3. โครงสร้าง										
4. เนื้อหา										
5. วิธีพัฒนา										
6. อุปกรณ์/วัสดุ										
7. การประเมินผล										
รวม										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

พูน ปณ ทิรุต ชีเว

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus group)

หัวข้อ โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน

สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ณ ห้องประชุมโรงเรียนขวัญอุทัยพัฒนวิรัช วันศุกร์ที่ 5 มีนาคม 2564

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
หลักการ		
วัตถุประสงค์		
โครงสร้างหลักสูตร		

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
เนื้อหา		
Module 1 ด้านหลักสูตร		
<ol style="list-style-type: none"> 1. การเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. การจัดทำรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความสมดุลของเนื้อหาทุกด้าน 3. การพัฒนาระดับหัวหน้างาน ได้แก่ หัวหน้างานหลักสูตร และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความสมดุลของเนื้อหาทุกด้าน 4. การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ภายในกลุ่มบริการหลักสูตรเพื่อพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 		

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
Module 2 ด้านผู้สอน		
<ol style="list-style-type: none"> 1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน 2. การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลายเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง 3. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง 4. การจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออก ฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้ 5. การส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอยู่เสมอ 6. การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนตัวและปรับปรุงส่วนต่อของนักเรียน 		
Module 3 ด้านผู้เรียน		
<ol style="list-style-type: none"> 1. การฝึกประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม จนสามารถสร้างความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง 		

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
<p>2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์ ฝึกให้ผู้เรียนคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง</p> <p>3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงานตนเองและยอมรับผู้อื่น</p> <p>4. การเสริมแรงให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้</p> <p>5. ให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี</p> <p>6. ให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ ความรู้จากแหล่งวิทยาการ</p>		
Module 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้		
<p>1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนทุกด้านไปพร้อมกัน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง</p> <p>2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน</p>		

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
<p>สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>3. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน</p> <p>4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นฝึกทักษะการคิดอย่างเป็นกระบวนการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา</p> <p>5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย</p>		
Module 5 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้		
<p>1. สื่อและแหล่งเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อีกทั้งเป็นสิ่งที่หาได้ง่ายในชุมชน</p> <p>2. สื่อและแหล่งเรียนรู้ต้องมีความหลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อการเรียนรู้ที่มีความสุข</p>		

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
<p>3. การจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อ การเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ และตรวจสอบ ทดสอบก่อนนำสื่อไปใช้จริง</p> <p>4. การประเมินคุณภาพ ปรับปรุงสื่อ และแหล่งเรียนรู้หลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้</p>		
Module 6 ด้านการวัดและประเมินผล		
<p>1. การใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน</p> <p>2. การใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยประเมินจากพฤติกรรม การแสดงออกของผู้เรียน จริง ๆ</p> <p>3. การประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นคุณภาพผลงานเกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน</p> <p>4. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอ</p>		

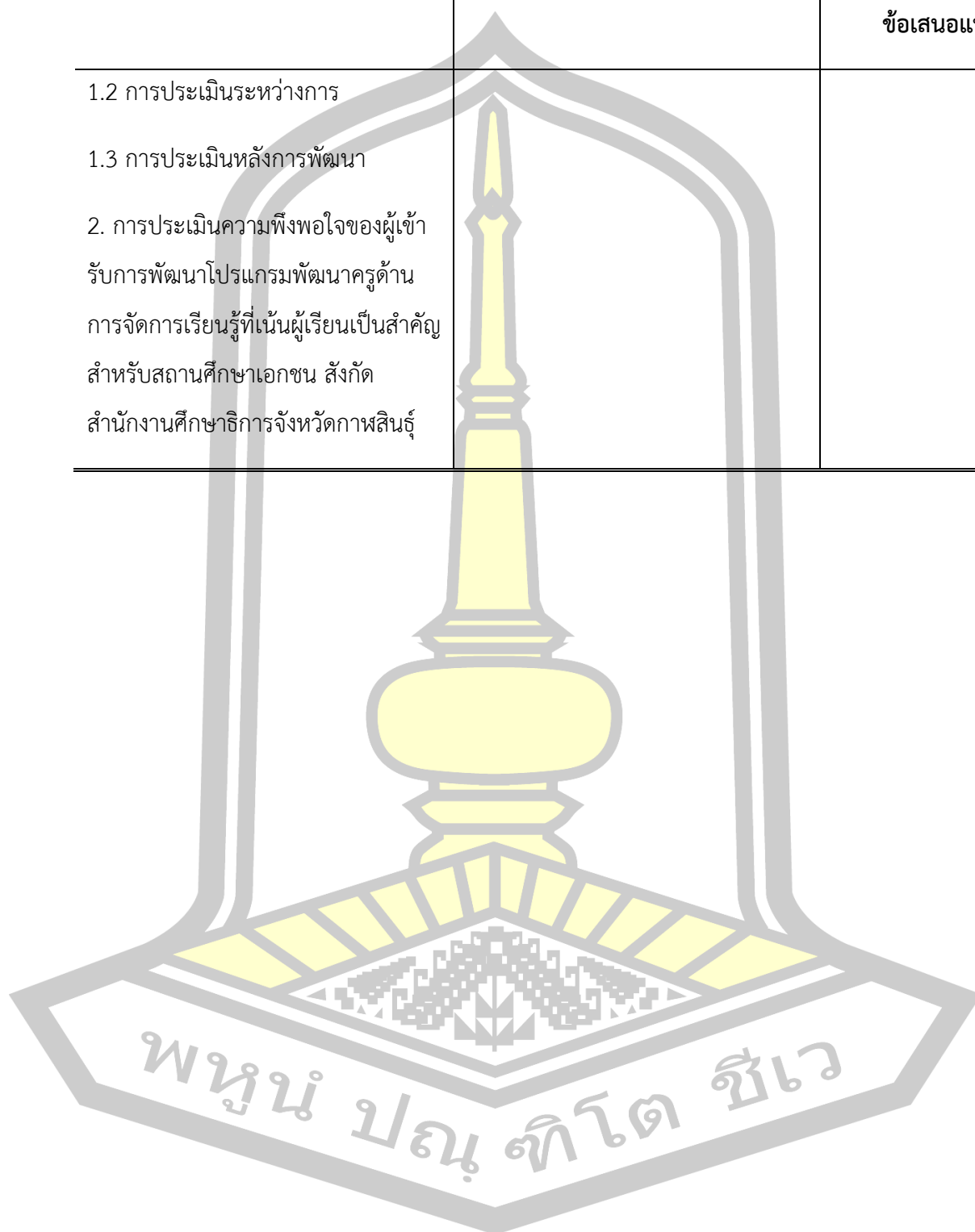
ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
<p>5. การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของผู้เรียนและผู้สอน</p> <p>6. ดำเนินการประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม</p>		
วิธีการพัฒนา		
<p>1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop management) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง <p>2. การฝึกอบรม (Training) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 		

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
<p>- Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง</p> <p>- Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง</p> <p>3. การปฐมนิเทศ(Orientation) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <p>- Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง</p> <p>- Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง</p> <p>- Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง</p> <p>- Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง</p> <p>- Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง</p> <p>- Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง</p> <p>4. การพัฒนาระดับหัวหน้างาน (Profesional Supervisor Development) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <p>- Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง</p> <p>- Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง</p> <p>- Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง</p> <p>- Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง</p> <p>- Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง</p> <p>- Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง</p>		

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
<p>5. การสัมมนาทางวิชาการ (Seminar) ใช้เวลารวม 6 ชั่วโมง โดยแบ่ง ระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง <p>6. การศึกษาด้วยตนเอง (Self-directed learning) ใช้เวลารวม 10 ชั่วโมง โดยแบ่งระยะเวลา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง <p>7. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ใช้เวลารวม 20 ชั่วโมง โดยแบ่ง ระยะเวลา ดังนี้</p>		

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> - Module 1 ใช้เวลา 4 ชั่วโมง - Module 2 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง - Module 3 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง - Module 4 ใช้เวลา 4 ชั่วโมง - Module 5 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง - Module 6 ใช้เวลา 4 ชั่วโมง 		
อุปกรณ์/วัสดุ		
<ol style="list-style-type: none"> 1. เอกสารประกอบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ 3. เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องฉายโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการนำเสนอ 4. ใบบความรูู้ ใบงาน และใบกิจกรรม 5. แบบทดสอบ 6. แบบบันทึกการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน 		
การวัดประเมินผล		
<ol style="list-style-type: none"> 1. การประเมินผู้เข้ารับการพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การประเมินก่อนการพัฒนา 		

ประเด็นการสนทนา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
1.2 การประเมินระหว่างการพัฒนา 1.3 การประเมินหลังการพัฒนา 2. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์		

แบบสัมภาษณ์

ชื่องานวิจัย : โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับ
สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน.....สังกัด.....

วุฒิการศึกษา.....มหาวิทยาลัย.....

ตอนที่ 2 ข้อคำถามในการสัมภาษณ์

1. ท่านมีวิธีการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีวิธีการพัฒนาบทบาทของผู้สอนที่ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

พูนุ ภณ ทิโต ชเว

3. ท่านมีวิธีการพัฒนาบทบาทของผู้เรียนที่ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีวิธีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านมีวิธีการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ท่านมีวิธีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

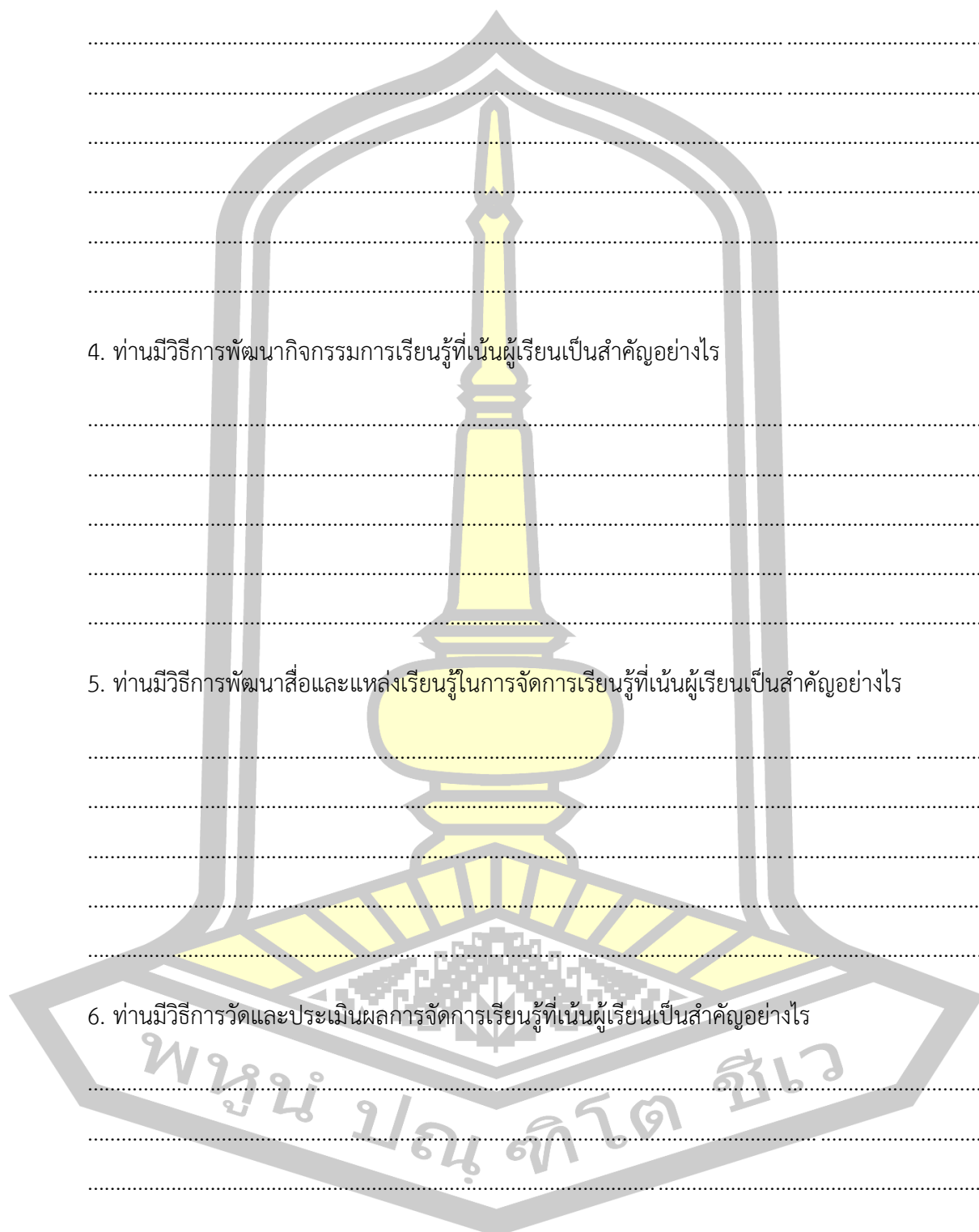
.....

.....

.....

.....

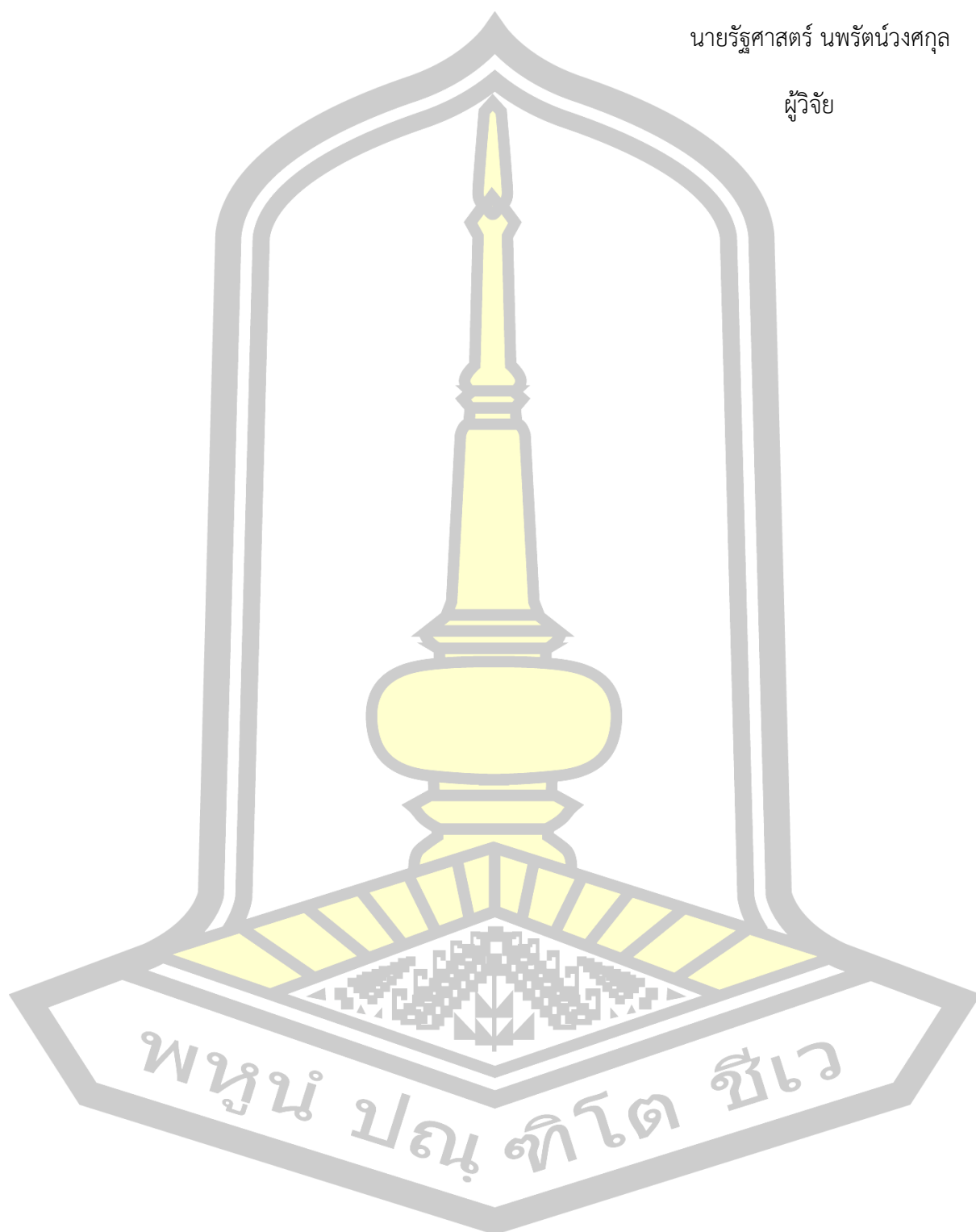
.....

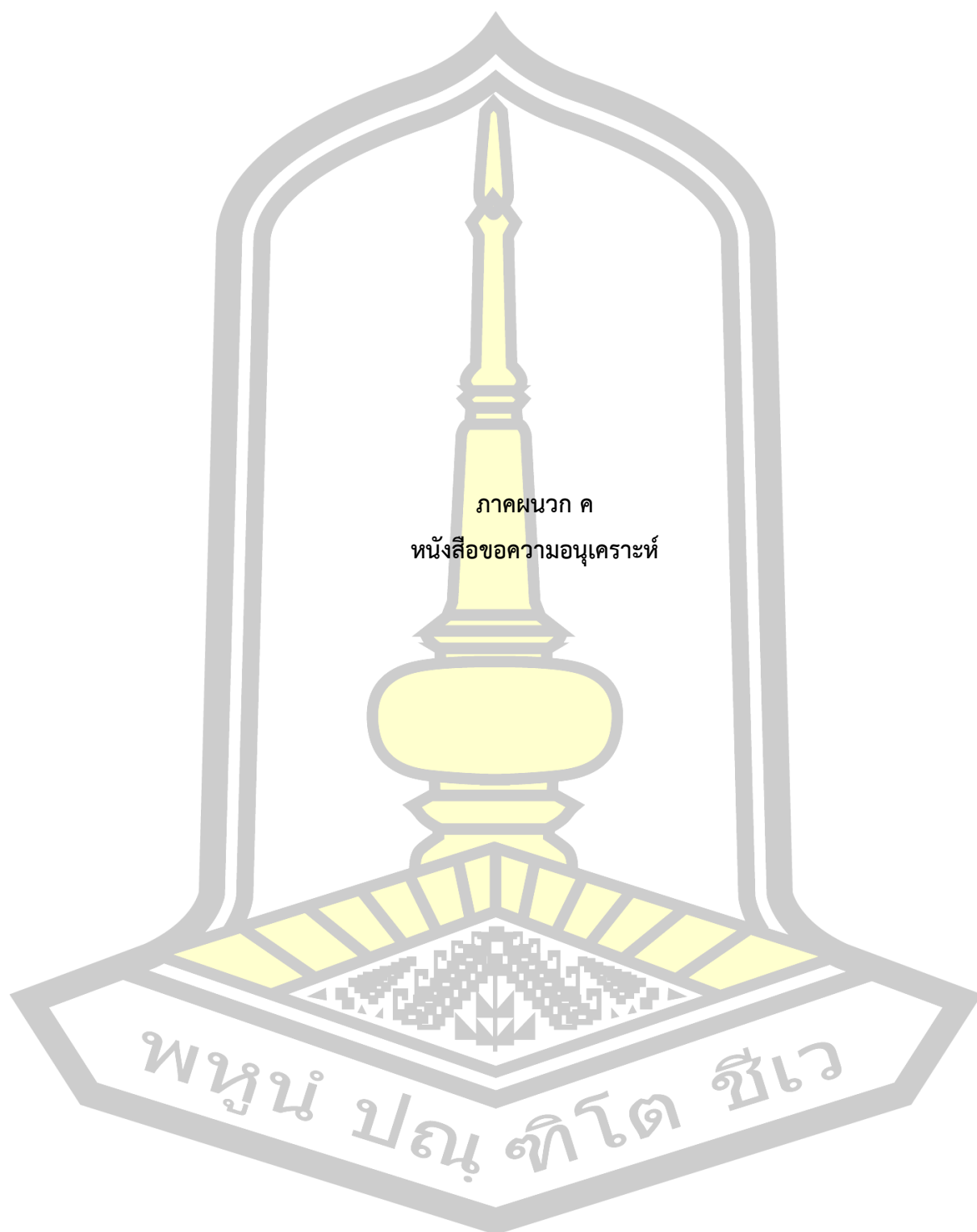

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล

ผู้วิจัย

ที่ ศอ. 0530.5(2) / ว 111

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุคนธ์รัตน์ สร้อยทองดี

ด้วย นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง โปรแกรม
พัฒนาครุภัณฑ์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดย
มี อาจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ
มีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โอมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0872201389

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 111

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางวรรณนา กุลเกลี้ยง

ด้วย นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง โปรแกรม
พัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดย
มี อาจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ
มีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0872201389

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 111

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายมนตรี สีแก้วก้า

ด้วย นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0872201389

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 111

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางสาววราภรณ์ มีสารพัด

ด้วย นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง โปรแกรม
พัฒนาครุภัณฑ์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดย
มี อาจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ
มีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0872201389

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 111

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางเบญจพร พานิชดี

ด้วย นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง โปรแกรม
พัฒนาครุภัณฑ์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดย
มี อาจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ
มีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0872201389

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 113

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน

ด้วย นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174

เบอร์โทรนิสิต 0872201389

ที่ อว 0605.5(2)/ว702

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวศุภลักษณ์ สระแก้ว

ด้วย นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “โปรแกรม พัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาฬสินธุ์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำ ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0872201389

ที่ อว 0605.5(2)/ร702

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางพิมพ์วรรณ วรโชควิวัฒนา

ด้วย นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “โปรแกรม พัฒนาศูนย์จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาฬสินธุ์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำ ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0872201389

ที่ อว 0605.5(2)/ว702

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางภัทรกุล สุร่านาง

ด้วย นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “โปรแกรม
พัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดกาฬสินธุ์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ
มีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำ
ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0872201389

ที่ อว 0605.5(2)/ร702

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหลักเหลี่ยม

ด้วย นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “โปรแกรม
พัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดกาฬสินธุ์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ
มีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำ
ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0872201389

ที่ อว 0605.5(2)/ว702

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแท่นเจริญวิทย์

ด้วย นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “โปรแกรมพัฒนาศูนย์จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิฑูรย์ วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โนมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0872201389

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว749

วันที่ 10 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ

ด้วย นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

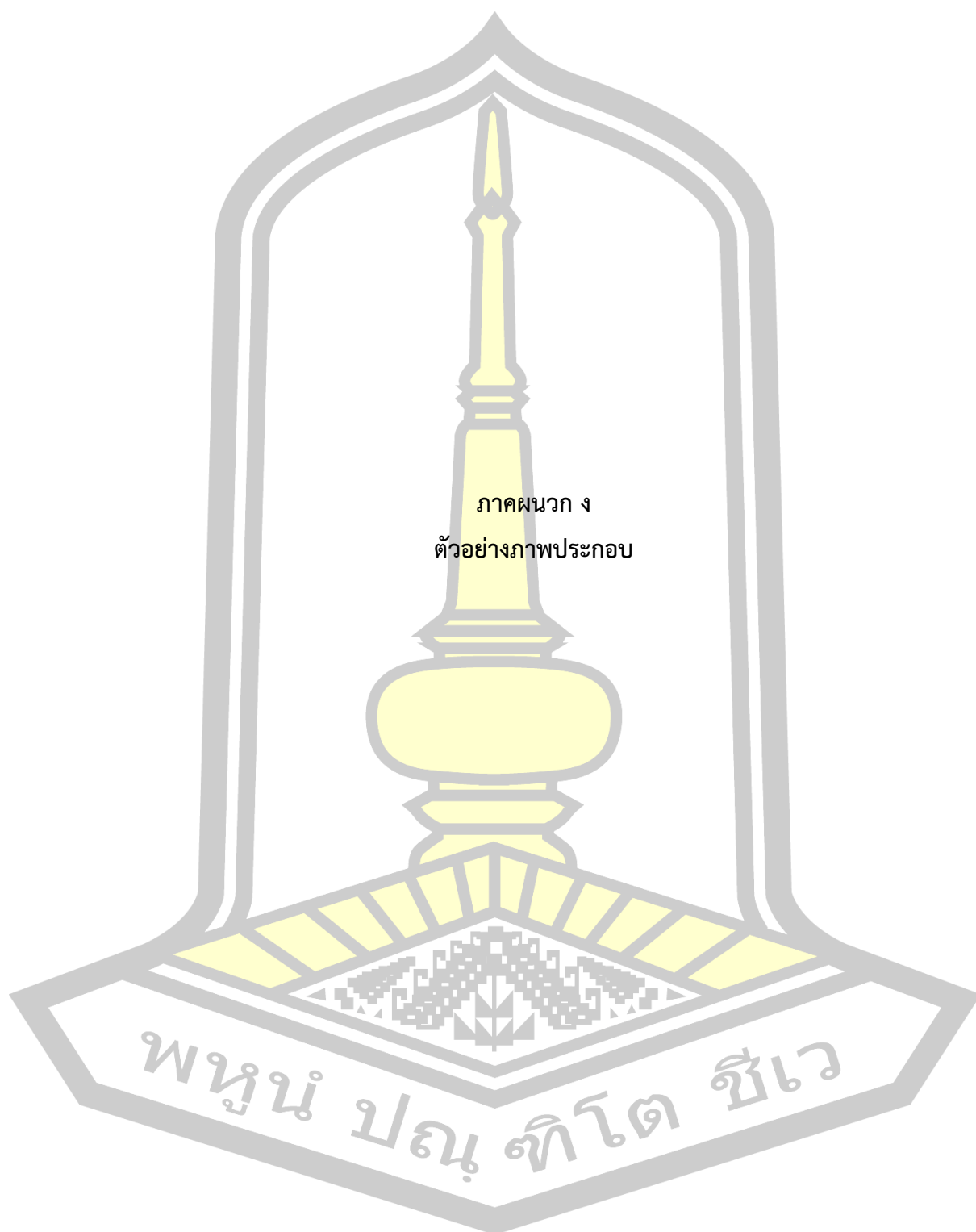
เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Plactice)
โรงเรียนสมเด็จพระพุทธาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

ศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Plactice)
โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กาฬสินธุ์ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

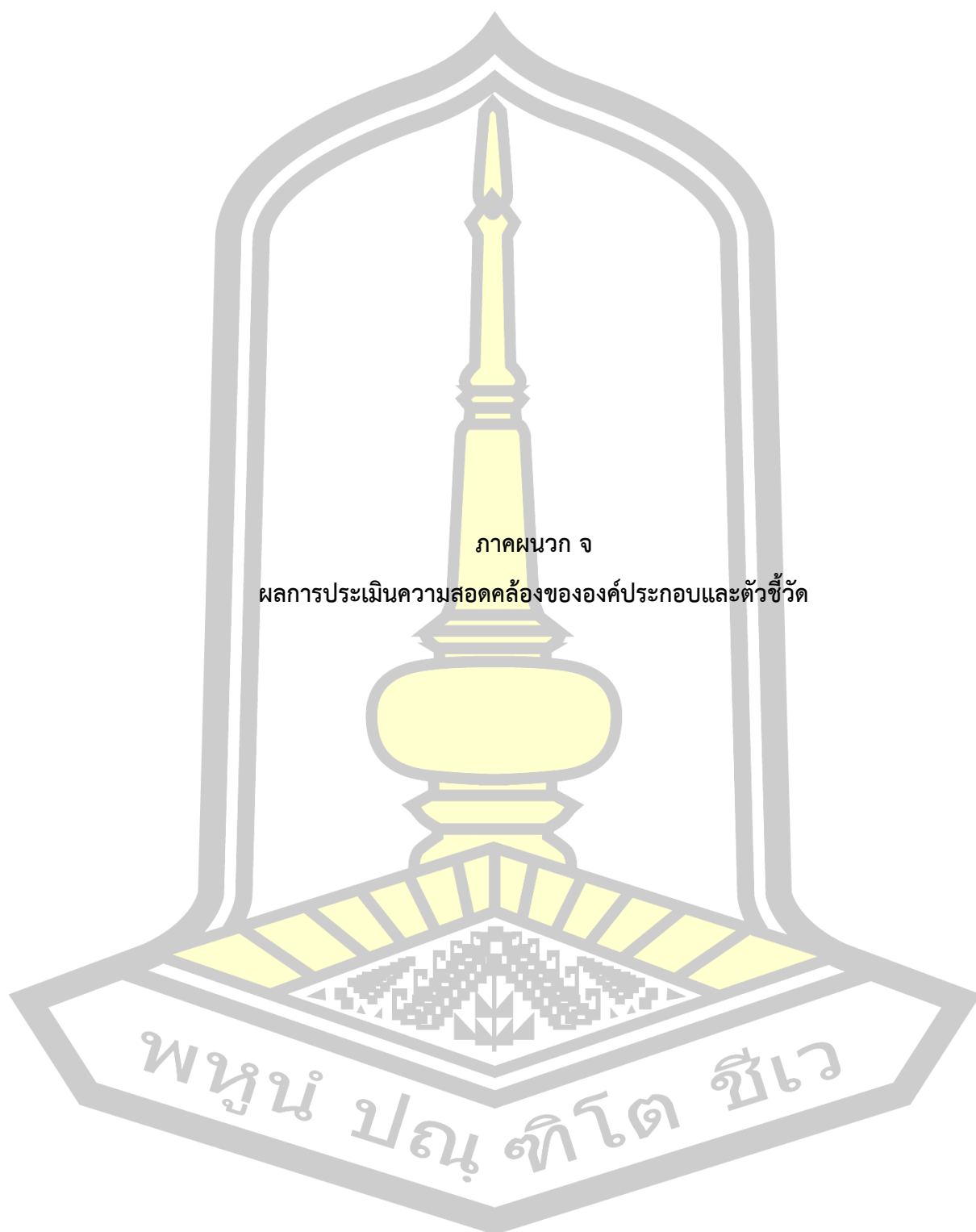

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินโปรแกรมโดยวิธีสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ณ ห้องประชุม โรงเรียนขวัญฤกษ์พัฒนวิเศษ

สังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ภาคผนวก จ

ผลการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบและตัวชี้วัด

พหุบัณฑิตยสถาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5	รวม		
1. ด้านหลักสูตร	1.1 การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยให้มีความเป็นสากล	1	1	1		1	5	1.0	ใช้ได้
	1.2 รายวิชาในหลักสูตรมีความหลากหลายตรงตามความต้องการของผู้เรียน	1	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
	1.3 เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรมีความยืดหยุ่นไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
	1.4 หลักสูตรต้องเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต	1	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
	1.5 การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต	1	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้
	1.6 หลักสูตรต้องเหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน เพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล	1	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้

พหุบัณฑิต ชีวะ

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5	รวม		
2. ด้านผู้สอน	2.1 ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
	2.2 ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	2.3 ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาผู้เรียนอย่างทั่วถึง	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	2.4 ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	2.5 ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิดฝึกทำและ ฝึกปรับปรุงตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	2.6 ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน	-1	1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
	2.7 ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	2.8 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง	-1	1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5	รวม		
	2.9 ครูฝึกฝนกิจกรรมรายทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	2.10 ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
3. ด้านผู้เรียน	3.1 ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	3.2 ผู้เรียนฝึกประสบการณ์จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	3.3 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม การสร้างความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	3.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
	3.5 ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5	รวม		
	3.6 ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ ความรู้จากแหล่งวิทยาการในโรงเรียนและชุมชน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	3.7 ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	3.8 ผู้เรียนฝึกกระเบียบวินัยและรับผิดชอบในการทำงานจนสำเร็จ	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	3.9 ผู้เรียนฝึกประเมินและปรับปรุงผลงานตนเองและยอมรับผู้อื่น	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	3.10 ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	3.11 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
4. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5	รวม		
	4.2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	4.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	4.4 จัดการเรียนรู้โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

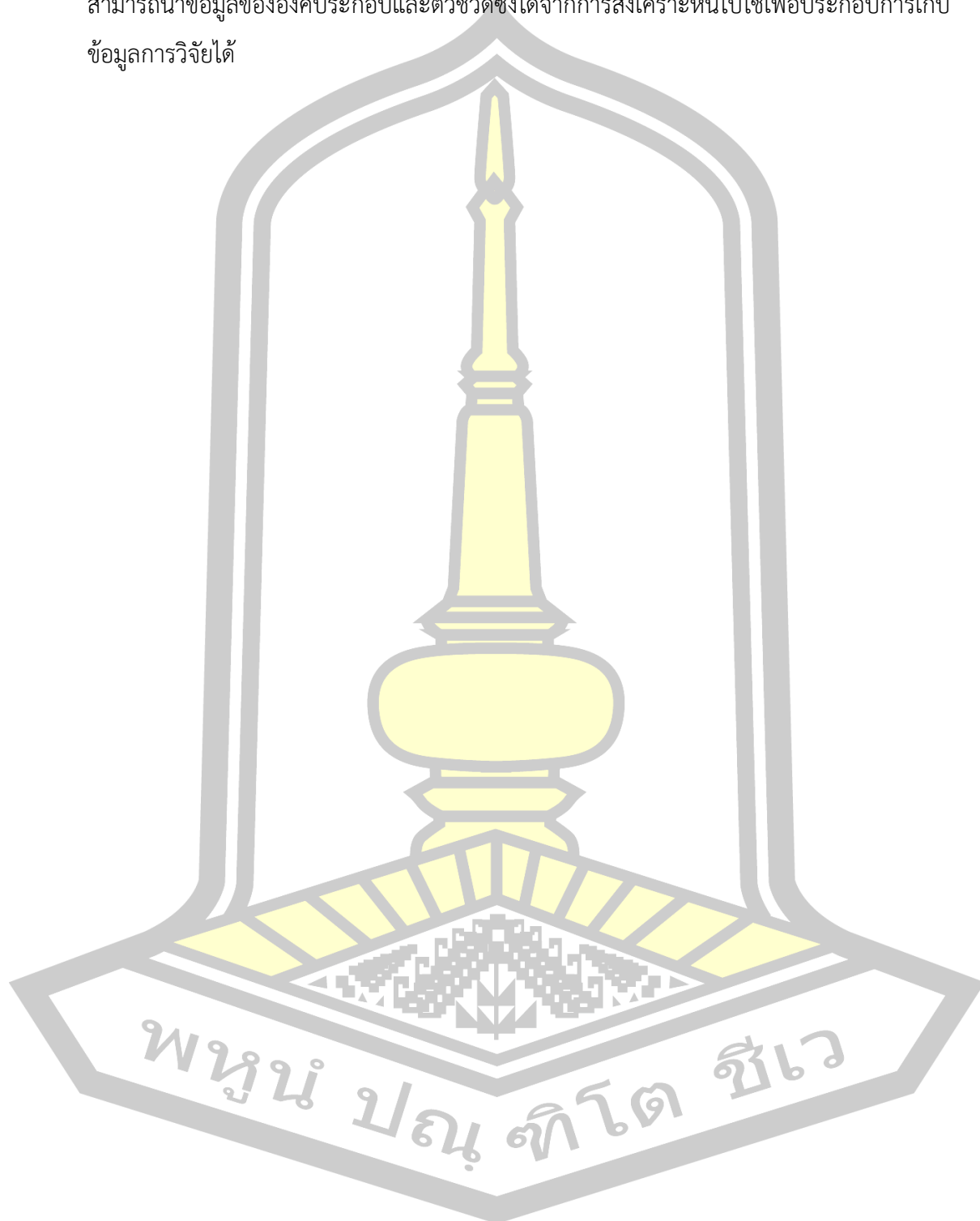
พหุณ ปณฺ ทิโต ชิว

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5	รวม		
	4.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	4.6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
5. ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้	5.1 การจัดหา/จัดทำ/ผลิตสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5	รวม		
	5.2 การคัดเลือกสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	5.3 การตรวจสอบ ทดสอบ ก่อนนำสื่อไปใช้จริง ทั้งด้านเนื้อหา เวลา ความชัดเจน ถูกต้อง และจำนวนของสื่อ	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	5.4 การจัดลำดับการใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและ กิจกรรมที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	5.5 การจัดทำมุมประสบการณ์ภายในห้องเรียนอย่างครบถ้วน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	5.6 การประเมินคุณภาพหลังจากการใช้สื่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	5.7 การปรับปรุงสื่อและแหล่งเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
6. ด้านการวัดและประเมินผล	6.1 ดำเนินการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกสภาพการณ์	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						IOC	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5	รวม		
	6.2 ประเมินจากพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
	6.3 ประเมินเพื่อเน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	6.4 ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	6.5 มุ่งเน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	6.6 ดำเนินการประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	6.7 ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของ ผู้เรียนผู้ปกครอง และผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	6.8 การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของผู้เรียนและผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าตัวชี้วัดทุกตัวในทุกองค์ประกอบมีค่าความสอดคล้องมากกว่า 0.5 สามารถนำข้อมูลขององค์ประกอบและตัวชี้วัดซึ่งได้จากการสังเคราะห์นี้ไปใช้เพื่อประกอบการเก็บข้อมูลการวิจัยได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายรัฐศาสตร์ นพรัตน์วงศ์กุล
วันเกิด	3 มิถุนายน 2535
สถานที่เกิด	อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	126 ม.7 ต.บัวขาว อ.ภูผินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ ตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2551 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กาฬสินธุ์ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2554 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กาฬสินธุ์ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2558 ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาวิชาการสอน ภาษาไทย มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2564 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการ บริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ่ ปณุ่ ทีโตะ ชีเว